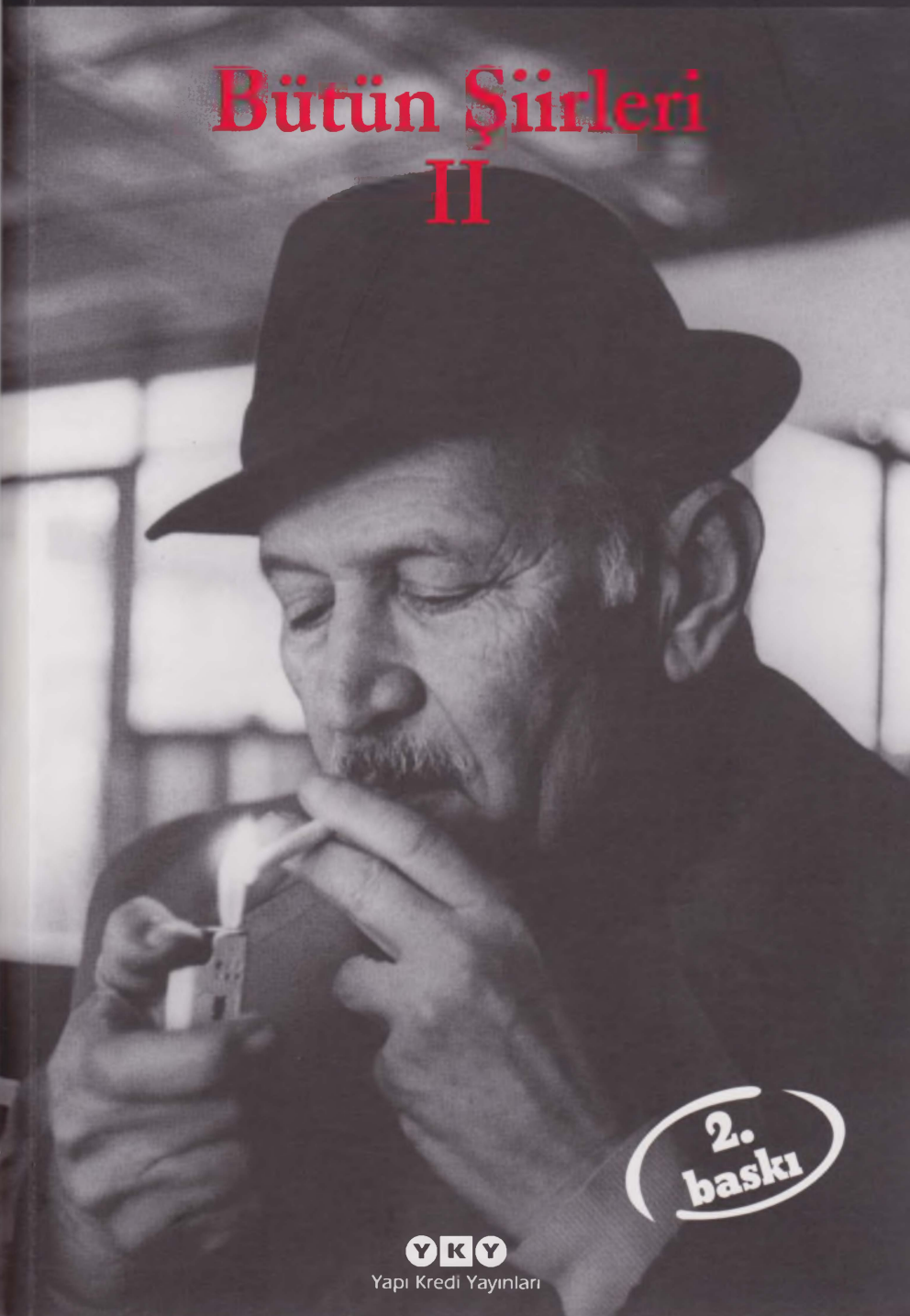
Oktay Rifat

Bütün Şiirleri
II

2. baskı

YKY
Yapı Kredi Yayınları

BÜTÜN ŞİİRLERİ
II

Oktay Rifat Şair ve dilci Samih Rifat'la Münevver Hanım'ın oğlu. 10 Haziran 1914'te, babasının vali olarak bulunduğu Trabzon'da doğdu. İlkokulu Ankara'da okudu. Ankara Erkek Lisesi'ni (1934) ve AÜ Hukuk Fakültesi'ni bitirdi (1937). Hukuk doktorası yapmak üzere Maliye Bakanlığı tarafından Paris'e gönderildi; ancak II. Dünya Savaşı'nın patlaması üzerine 1940 yılında doktorasını tamamlayamadan yurda döndü. Askerlik hizmetini yaptıktan sonra bir süre Maliye Bakanlığı'nda ve Basın Yayın Genel Müdürlüğü'nde çalıştı; bir süre de Ankara ve İstanbul'da serbest avukatlık yaptı. İlk eşi Türkân Hanım'ın ölümünden sonra 1945 yılında, Fransızca öğretmeni ve çevirmen Sabiha Omay'la evlendi. Bu evlilikten bir oğlu oldu. 1961 yılında İstanbul'da Devlet Demiryolları I. İşletme Hukuk Müşavirliği bürosunda avukat olarak çalışmaya başladı ve 1973'te bu görevinden emekliye ayrıldı. Yaşamının geri kalanını İstanbul'da ve –yaz aylarında– Ayvalık, Altınova'da geçirdi. 18 Nisan 1988'de İstanbul'da öldü.

Lise yıllarında tanıştığı Orhan Veli Kanık ve Melih Cevdet Anday'la birlikte çıkardıkları *Garip* (1941) adlı kitapla yeni Türk şiirinin kurucuları arasında yer alan Oktay Rifat, 1956 yılında yayımladığı *Perçemli Sokak* adlı kitapla, aynı dönemde ortaya çıkan İkinci Yeni akımına koşut bir çizgi içine girdi; kimi eleştirmenler tarafından da bu akımı başlatan ozanlardan biri sayıldı. Başlangıçta, dönemine göre yeni bir hava içinde güçlü aşk şiirleri, halk deyim ve söyleyişlerinden yararlanan başarılı taşlamalar yazan Oktay Rifat, *Perçemli Sokak*'tan sonra her kitabında yeni bir ses ve biçim arayışıyla okurun karşısına çıktı ve ölümünden kısa süre önce yayımladığı *Koca Bir Yaz*'a dek her kitabıyla yazın çevrelerinde geniş yankılar uyandıran bir ozan oldu. Şiirlerinin yanısıra yazdığı çok sayıda tiyatro oyunu ve ileri yaşlarında kaleme aldığı üç roman da benzer bir ilgiyle karşılandı.

Yapıtları:

Şiir: *Garip* (Orhan Veli ve Melih Cevdet'le birlikte) 1941; *Güzelleme*, 1945; *Yaşayıp Ölmek, Aşk ve Avarelik Üstüne Şiirler*, 1946; *Aşağı Yukarı*, 1952; *Karga ile Tilki*, 1954; *Perçemli Sokak*, 1956; *Âşık Merdiveni*, 1958; *Latin Ozanlarından Çeviriler*, 1963; *Yunan Antologyası*, 1964 (bu son iki kitap Oktay Rifat'ın vasiyeti doğrultusunda ölümünden sonra toplu şiirleri arasına alınmıştır); *Elleri Var Özgürlüğün*, 1966; *Şiirler*, 1969; *Yeni Şiirler*, 1973; *Çobanıl Şiirler*, 1976; *Bir Cıgara İçimi*, 1979; *Elifli*, 1980; *Denize Doğru Konuşma*, 1982; *Dilsiz ve Çıplak*, 1984; *Koca Bir Yaz*, 1987.

Roman: *Bir Kadının Penceresinden*, 1976; *Danaburnu*, 1981; *Bay Lear*, 1982.

Ozanın kaleme aldığı çok sayıda oyundan kendi yaptığı bir seçme (*Birtakım İnsanlar, Kadınlar Arasında, Atlar ve Filler, Çil Horoz, Yağmur Sıkıntısı*) 1988'de *Toplu Oyunlar* başlığı altında; ölümünden sonra bir araya getirilen yazı ve denemeleri de 1992 yılında *Şiir Konuşması* başlığı altında kitaplaştırılmıştır. Bunların yanısıra Oktay Rifat genç yaşlarından başlayarak, özellikle Fransız yazınından birçok yapıtı –bir bölümünü eşi Sabiha Rifat'la birlikte– dilimize kazandırmış, dönem dönem dergilerde yayımladığı çeviri şiirler de ölümünden sonra oğlu Samih Rifat'ın hazırladığı *Gece Yazı* (1994) adlı kitapta bir araya getirilmiştir.

Oktay Rifat'ın
YKY'deki kitapları:

Bütün Şiirleri I-II *(2007)*
Bir Kadının Penceresinden *(2007)*
Danaburnu *(2008)*
Bay Lear *(2008)*
Yağmur Sıkıntısı *(2009)*
Şiir Konuşması *(2009)*

Doğan Kardeş
Bir Aşka Vuran Güneş - Seçme Şiirler *(2008)*

OKTAY RİFAT

BÜTÜN ŞİİRLERİ
II

ÇOBANIL ŞİİRLER
BİR CIGARA İÇİMİ
ELİFLİ
DENİZE DOĞRU KONUŞMA
DİLSİZ VE ÇIPLAK
KOCA BİR YAZ

YKY
Yapı Kredi Yayınları

Yapı Kredi Yayınları - 2560
Şiir - 236

Bütün Şiirleri II / Oktay Rifat

Kitap editörü: Fahri Güllüoğlu
Düzelti: Ali Alkan İnal

Kapak Tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Pasifik Ofset Ltd. Şti.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok Haramidere - Avcılar / İstanbul
Telefon: (0 212) 412 17 77
Sertifika No: 12027

YKY'de 1. baskı: İstanbul, Eylül 2007
2. baskı: İstanbul, Şubat 2014
ISBN 978-975-08-1296-5
Takım ISBN 978-975-08-1294-1

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2007
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 142 Odakule İş Merkezi Kat: 3 Beyoğlu 34430 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

İçindekiler

ÇOBANIL ŞİİRLER

15 • Başlangıç

Çobanıl Şiirler
19 • Kamyon Geçerken
20 • Dağ
21 • Kasaba
22 • Seslenen Köy
23 • Pazar
24 • Küçük Köy
25 • İnekler
26 • Kısrak
27 • Kaplumbağa
28 • Bakkal
29 • Bıyık
30 • Küçük Ev
31 • Türküler
32 • Adam ve Kısrak
33 • Arap Ahmet
34 • Tarla
35 • Bir Kış Gecesi
36 • Mahkeme Kapısı
37 • Evler ve Mezarlık
38 • Fadime Kız
39 • Saçları
40 • Kediler
41 • Giden Biri
42 • Sessizlik
43 • Atlı
44 • Irgatlar
45 • Ölüm
46 • Bir Kız
47 • Kurtlar İnerken
48 • Bilinmez Bir Rüzgâr
49 • Çobanyıldızı
50 • Genç Kız
51 • Öylesine Bezmiş ki
52 • Yüzü
53 • Kamyon
54 • Çardaklı Kahve
55 • Horoz
56 • Lambalar Yanınca
57 • Yolcu
58 • Aşk
59 • Bulut
60 • Beygir
61 • Çizme
62 • Sağanak
63 • Kuş
64 • Sokaktakiler
65 • Adam
66 • Çift Sürenler
67 • Öğle Güneşinde
68 • Tırpan
69 • Ev
70 • Kıyıdan Karşıya Bakanlar
71 • Sevdalı

72 • Boğa
73 • Ağa ve Karınca
74 • Ölümler
75 • Kırk Odalı
76 • Basmalar
77 • Kaybolan Çocuk
78 • Günlerden Sonra
79 • Kızlar
80 • Kamış
81 • Çocuklar
82 • Çamaşır Yıkayan
83 • Akşama Doğru
84 • Ay Işığı
85 • Sığınak
86 • Toprağa Basan Adam
87 • İnsanlar Yarı Aydınlıkta
88 • Horozun Sesi
89 • Dağ Yolundaki Kız
90 • Yaşamla Ölüm
91 • Ay Işığında
92 • Tavan
93 • Gök
94 • Koyunlar
95 • Aşk
96 • Sığırla Keçi
97 • Eşek
98 • Sokak
99 • Kasap
100 • Berber
101 • Hizarcı
102 • Mavi Kapı
103 • Akşam Sofrası

Kapı
107 • Kıyıda
108 • Salıncak ve Yol
109 • Ozan Kız ve Kuş
110 • Bulanık Bir Suda
111 • Yaşam Üstüne Türkü
112 • Ağ
113 • Yaşam Bir Çoğalmadır
114 • Sessizliğe Övgü
115 • Mamut
116 • Sözcükler
117 • Balık Geceleri
118 • Buğday Boşaltan Gemiler
119 • Geceye Doğru
120 • Kadın ve Çocuk
121 • Eurydyke
122 • Patroklos'un Ölümü ve Atlar
123 • Ayna Lamba ve Gece
124 • Kapı

BİR CIGARA İÇİMİ

I
129 • Yaprak
130 • Su
131 • Müşteri
132 • Minare
133 • Şiir
134 • Postacı
135 • Çelişik
136 • Kim
137 • Bir Kıyı Boyunca
138 • Kilit
139 • Saat
140 • Fincan
141 • Günbatımı
142 • Ozan
143 • Kuş
144 • Telefon
145 • Sarmal
146 • Haber

147 • Kedi
148 • Bir Düşte Anımsama
149 • Küçük Gök
150 • Uzakta Kalan Bahçe
151 • Adam
152 • En Durgun Saatte
153 • Dağın Ardı
154 • Öpüş
155 • Meşelik
156 • Masayla Kitap

II
159 • Testi
160 • Demin ve Şimdi
161 • Bir Adam
162 • Bun
163 • İki Köpek
164 • Çiçekler
165 • Cambaz
166 • Görünüm
167 • Yaz
168 • Fener
169 • Ambar
170 • Gemici
171 • Durgunluk
172 • Çapada
173 • Bekleyen Biri
174 • Dağlılar
175 • Dilalem Çengisi
176 • Üç Güvercin
177 • Yorgun
178 • Keçi
179 • Bulgur
180 • Biz ve Onlar
181 • Ay Işığında Ağaç
182 • Karanfilli Görünüm
183 • Kumsalda Günbatımı
184 • Yıldızlar
185 • Adamlar
186 • Bir Günün Durgunluğu
187 • Sardunyalı Komşu
188 • Görünmeyene Bakmak
189 • Kaf
190 • Damlar ve İnsanlarımız
191 • Basamakta
192 • Ağacın Altı
193 • Mevsim Başında Yalı Kahvesi
194 • Çocukla Köpek
195 • Olanla Olmayan

ELİFLİ

I
201 • Katır ve Kız
202 • Eşekliler
203 • Yürüyen
204 • Fesleğenli Görünüm
205 • Gelip Geçen Biri
206 • Uykuya Doğru
207 • Dönüş
208 • Gündelikçi
209 • Yıldızlı Görünüm
210 • Denizde
211 • Güz Başı
212 • Ağaç ve İskemleler

II
215 • Kaval
216 • İşkembe
217 • İçen Adam
218 • Denklem
219 • Ölen
220 • Erkenden
221 • Başını Sallayan At
222 • Bakmak

223 • Yeni Baştan
224 • Kıyıda
225 • Köpek
226 • Ovada Bir Adam
227 • Atlı
228 • Göç
229 • Atlarla Körler
230 • Kadın ve Taka
231 • İlinti
232 • Tandırname
234 • Kuşlar ve Kedi
235 • Dışarda
236 • Yaylada Kalanlar
237 • Vidalar
238 • Süt Saati
239 • Gemide
240 • Tren
241 • Kızla Şehzade
242 • Bulutlar
243 • Ev
244 • Fotoğraf
245 • Kavşakta
246 • İnek
247 • İçenler
248 • Bulutlu
249 • Tabaklar
250 • Doğurgan
251 • Sözcükler
252 • Çekişme
253 • Kosacılar
254 • Dam
255 • Hasırda Bir Adam
256 • Mandal

DENİZE DOĞRU KONUŞMA

259 • Bir Şeyler Her Şeydir
Her Şey Bir Şey
264 • Mumlar ve Gece
265 • Bulut
266 • Bir Düş Başucunda
269 • Bir Sokak
270 • Bir Yıldıza Bağlı
Görünüyordu
271 • Özdevimin Sunduğu
Külçeyi Akıl Yonmak
İstiyordu
274 • Elbirliği Eder Doğa Şiirin
Oluşumunda İç
Engellerdir Karşı Koyan
275 • Donmuş İmgelemin
Buzlarını Çözerek
Kendini Kuşatmaya
Çalışıyordu
276 • Çörekler
278 • Bir Öpüşün Dudağında
Buluşmak
179 • Oturanlar
280 • Eğilirken
281 • Bir Dosta Büyü
282 • Kuyu
283 • Duvar ve Otlar
286 • Karanfilli İşçi
287 • Bulduğum Ölü
288 • Saate Bakmak
289 • Deste
290 • Bahçeyle Kitap Arasında
291 • Büyümek İsteyen Kız
292 • Tarak
293 • En Aykırı Rastlantı
Alışılmış İmgeden Daha
Rahatlatıcı Görünüyordu
294 • Gün Doğuyor
295 • Anlam Bir Sıcaklıksa
339 • Bu Gece
340 • Sokaklar

341 • Çıkış
342 • At
343 • Başkaları ve O
344 • Ben ki Hepsiyim
345 • Asma Saat
346 • Uyumaya Bırakıyorum
347 • Bir Lamba Yanıyor
351 • Kitabın İçine
352 • Deniz Ressamları
353 • Sizi Alsam Götürsem
354 • Güvercinler
355 • Dilmeceler
357 • Çatlak ve Dişleri
358 • Görmek
359 • Her Kapıya Bir Anahtar
361 • Cam
363 • Sürgün
364 • Uzak Yer
365 • Yalı Kahvesi
366 • Harç Çeken İşçiler
367 • Denize İnmek
368 • Bir Kadın
369 • İskemlenin Ayakları
370 • Bir Sapta Buluşan Doğrular
371 • Bilmek
372 • Çamaşır
373 • Kör Bir Güvercindi Gökyüzü
375 • Balık Alan Kadın
377 • Şişeler
379 • Köylüler
380 • Anlaşılmayan Mektup
381 • Nerde
382 • Dışardaki
383 • Kunduzlar
384 • Buralara

Dilsiz Ve Çıplak

389 • Dilsiz ve Çıplak
390 • Yağmurla Gelen
393 • Odalıklar
394 • Bugünlük
395 • Ötekiler
396 • Tavus Kuşları
397 • Gül
398 • Av
399 • Bağış
400 • Deniz ve Ağaç
401 • Güve Yenikleri
402 • Bir Kargaşadan Çıkış
403 • İnsanlar ve Gergef Kuşları
404 • Deniz Kadın ve Baykuş
405 • Bezelye Çiçekleri
406 • İki Aylak
407 • Yaz Koyuldukça
408 • Ilık İkindilerin
409 • Küçük Trenler
413 • Bir Beklentiye Giriş
414 • Uzun Saatler
415 • Sonraki İki Gün
416 • Hurç
418 • Uzak Bir Noktadan
419 • Kamyondan Düşen
420 • Yabandan Gelen Kız
421 • Göç
422 • Şiirin Gelişini Anlatır
423 • Sudan Çıktım
424 • Eski Mektuplar
425 • Kimi Gün
426 • Sessiz Kıyıda
427 • Hep O Güldürünün Etkisindeydi
428 • Susku Şiirin Doruk Noktasıdır

429 • Senin Bulutların Var
430 • Çaresizin Biri
431 • Öteki Evler
432 • Son Hızla Dönüyordu
433 • Parmaklık
434 • Kör Bir Uykunun
435 • Yol
436 • Can
437 • Eski Koltukta
438 • Görmek Kolay Değildi
439 • Herkes Biraz Denizdi
440 • Balkon
441 • Küçük Deniz
442 • Göksel
443 • Gelen
444 • Çocuk
445 • Birileri Gözetliyor
446 • Bir Deniz Resmi İçin
447 • Bu Bir Kasaba Meydanıydı
448 • Yine Görmek
449 • Yağmur Başlangıcı
450 • Onu Tutuyorum
451 • Yazıt
452 • Sorunlar
453 • İkizler
454 • Kavak
455 • Denize Bulanmış Atlar
461 • Yaşam Hep Bir Adım İlerdeydi
462 • Minibüsteki Kadın
463 • Bir Randevu Evinden Notlar
464 • Dipte Neler Var
465 • Bilinmeyen Doğrultuda
466 • İki Kere İkinin Dört Etmesi
467 • Ağaçlı Serüven
468 • Oraları Aklından Çıkmıyordu
469 • Bir Geceden Alıntılar
470 • Anlamsız
471 • İkindileri Atlıyorduk
472 • Çıplak
473 • Bir Bulut ya da Yelkenli İçin
474 • Dağılarak Yaşamak
475 • Yürüyen Bir Kadın Vardı
476 • Kapı Çalanlar
477 • Değişmeyen Düzeni Dünyamızın
478 • Geceye Doğru
480 • Üsküdar'a Giderken
481 • Yağmurlu Gecenin Kanı
482 • Başka Kitap
483 • Bütün Evler Gibi
484 • Eksik
485 • Fitilli Lamba Geceyi Baştan Yazıyordu
486 • Yine Bahçe
487 • Dölyatağı
488 • Su Götürmeyen Doğrular
489 • Herhangi Bir Sınav
490 • Büyük Kız
491 • Çağrı
492 • Sofradaki Çıplak Kızlar
493 • Kalıntılar
495 • Hurda Vagonlara Ağıt
497 • İlk Buluşma
498 • Bir Kartpostalın Arkasına Yazılmak İçin
500 • Çukurlar

502 • Kuledeki Cambaz
504 • Bir Kız Çocuğu İçin
505 • Şiirin Zaman'ı
506 • Şiirin Coşkuya Dayanması Gerekiyordu
507 • Dikenli Taşta
508 • Kimi Gözler İçin
509 • İki Ayrı Çizgide
510 • Aracı
511 • Bir Toplantıdan Notlar

KOCA BİR YAZ

515 • Koca Bir Yaz
516 • Öteki Yaz
517 • Çocuklar
518 • Eski Bir Tren Penceresinde
520 • Balık
521 • Dışarsı
522 • Duvar
523 • Uyku
524 • Kahvede
525 • Balıkçı
526 • Yurttaş
527 • Hemşinli
528 • Kiralık
529 • Düşman
530 • Ağda
531 • Ev
532 • Emanet
533 • Balıkçılar
534 • Ağıt
535 • Bir Anı
536 • Vapur
537 • Yağmurlu
538 • Nezle
539 • Saltanat
540 • Yağmurlar
541 • BMW
542 • İstanbullu
543 • Düşünen Kadın
544 • Dozer
545 • Mavili
546 • Padişah
547 • Ayakta
548 • Kumkapı
549 • Odalık
550 • Ihlamurlar
551 • Kızlarağası
552 • Çakıl
553 • Kadınlar
554 • Bereket
555 • Benden Önce
556 • Alay
557 • Bir Sultan
558 • Geceye Yakın
559 • Üçüncü Selim
560 • Resim
661 • Çeşmeler
562 • Koku
563 • Bir Çeşme
564 • Yıkık Çeşme Yazıtları
565 • Çiçekçi
566 • Kedi
567 • Düşünmek
568 • Bekleyen
569 • 18.08.1846
570 • Basınç
571 • Yaz Akşamına Bakış
572 • Dizinde Kitap
573 • Ali Paşa
574 • İkinci Osman
575 • 1619

576 • Boşluklar
577 • Lodosçu
578 • Sığır
579 • Bahçelerden
580 • Sizden Sonra
581 • İlhan Koman İçin
582 • Düşte
583 • Çocuk
584 • Kar
585 • Kedi Köpek Gece
586 • Gezinirken
587 • Günbatımı
588 • Kelepçeli Kadın
589 • Kaniş
590 • Şimdiki
591 • İskelet
592 • Kapı
593 • Başkası
594 • Evler
595 • Brıçka
596 • Eski Ramazanlar
597 • Tilki
598 • Minder
599 • Ne Zaman
600 • Siste
602 • Çöp
603 • Yıkım
604 • Yıldız
605 • Bir Sokakta
606 • Doğrular
607 • Geçmeyen Bir Güne Ağıt
608 • Koyda
609 • Saç
610 • Bahçe ve Deniz
611 • Bataklık ve Gök
612 • Kadın Çocuk Adam
613 • İn
614 • Akşam Balığın Karnında Bekliyor
615 • Benzeyen
616 • Güneşli
617 • Kahvedeki Adam
618 • Bir Gemi
619 • Büyükannem
620 • Mektup
621 • Bakmak
622 • Eski Sokak
623 • Market
624 • Yine Yapraklar
625 • Rüzgâr
626 • Bülbül
627 • Bir Karanfil
628 • Uykunun Araladığı
629 • Deniz ve Balıkçı
630 • Rukiye
631 • Beyazlı Bir Kadın

Çobanıl Şiirler

Birinci Basım: Aralık 1976, İstanbul, Koza Yayınları

BAŞLANGIÇ

Yeni bir hüzün kapladı mı içini
Güz çisentilerince sürekli
Toprak ve ot kokularınca ince
İlk sevgilinin öpüşünden duru
Fincanın mavi ya da kırmızı çizgisi
Basma perdelerin çiçek demetleri
Gibi dokunaklı ve kolay
Yeni cıvıltılar duyacaksın demektir
Şiir cıvıltıları uzaktan uzağa
Suda gün ışığı gibi oynak
Bir kuş ezgisi gibi sabah vakti
Yitireceğin duyar duymaz.

Çobanıl Şiirler

KAMYON GEÇERKEN

Kamyon geçerken
Dağılan koyun sürüsü
Az sonra toparlanır
Gerilerde kalır
Dağlar içinde mavi
Koyunlar köpek ve çoban
Gözden silinmeden önce.

DAĞ

Bütün suç bu dağda
Köyün üstündeki bu mor dağda
Yaz ortası bulutlar
Bu fırtına bu şimşek
Bu sağanak bardaklardan boşanan
Onun yüzünden hep.

KASABA

Oteli var gurbetçiler için
Aşçısı acıkanlara
Kahvesine gir bir çay söyle
Neşeli tarafından
Taşköprü'nün başında minibüsler
İle ilçeye işler
İnce minare şerefesinde leylekler
Kadınlar tütünde pamukta
Kızlar oğlanlar çapada
Ekmek aslanın ağzında
Dam var gök var bulut var
Bir dul karı iki yetim
Boş ver.

SESLENEN KÖY

Seslenir köy yalnızım
Seslenir köy yoksulum
Uykusuzum öksüzüm dulum.

PAZAR

Barbar tanrılar gibiydiler
Yavaş ve ağırbaşlı
Kara donları kasketleri
Bıyıkları şalvarları
Lastik pabuçlarıyla
Geyikli duvar kilimleri
Top top açılmış basmalar
Peynir tulumları domates incir
Küfelerinin arasında.

KÜÇÜK KÖY

Ah nasıl da küçüktür köy
Savunmasız ince
Kurtlar gel diye çağırır
Gece olunca
Çocuklar döner korkularında
Direnir yağ kandili
Direnebildiğince.

İNEKLER

Mahzun gözlü bozkır inekleri
Yitmişler düşlerinde
Dönüp bakmazlar bile insana.

KISRAK

Gemlere asıldı kısrak
Alıp götürdü arabayı
Gelincikleri ezerek yolda
Ot ve hayvan kokusuna
Koşumların kokusu karışırken.

KAPLUMBAĞA

Kaplumbağa ters dönünce
Ölümü sürüp gider
Sarı akşamlar boyunca.

BAKKAL

Onun dükkânı
Kopmuş yalazından sokağın
Küf ve peynir kokuyor
Tavanının mertekleri kara
Makaraları allı yeşilli
Cıgaraları istif edilmiş
Dizilmiş rakıları asker gibi
Ama kendi başıbozuğun biri.

BIYIK

Hendeğin yamacına oturdu
Aynasını çıkardı cebinden
Bıyıklarına baktı
Bir tarlakuşu geçmeseydi üstünden
Daha da bakacaktı.

KÜÇÜK EV

Yalnız
Yalnız alabildiğine
Çalkanan bir ekin denizi önünde
Uçurumla ayrılmış gibi köyden
İki sıralı kavakla
Uzakta
Basık damlı küçük ev.

TÜRKÜLER

Gurbet türkülerini severdi en çok
Dağlar arası asfalt yollarda
Hurda otobüslerde çalınan.

ADAM VE KISRAK

Gezdirirken gebresini
Dolgun sağrısında kısrağın
Kuş gibi cıvıldıyor
Hayvansa mutlu
Deviriyor ceylan gözlerini
Adama.

ARAP AHMET

Bir akreptir o
Bıçağın ucu hazır
Yabanıl özgürlüğüne yan bakarsan.

TARLA

Elini buğdaya daldırdı
Bir avuç aldı
Baktı uzun uzun
Bir tarla diye düşündü
İsterse taşlı olsun
Bir öküz bir de saban
Gerisi yalan.

BİR KIŞ GECESİ

Bir kış gecesi geldi odama
Bağdaş kurdu sedire
Kahvemi içti
Ateşe baktı ocaktaki
Sonra gitti geldiği gibi.

MAHKEME KAPISI

Ceplerinde ekmek ve tütün kırığı
Cüzdanlarında parmak basılmış
Senetler tanık listeleri,
Taşlı tarlalar kuru otlaklar
Yüzünden yığılmışlar mahkeme kapısına
Pazar yerinde eğleşiyor
Avratlarıyla eşekleri.
Gübre kokan mahkeme salonu loş
Usul usul parlıyor
Yargıcın cübbesinde şeritleri.

EVLER VE MEZARLIK

Hangi taş mezbelenin evleri ki
Gecemizin sağrısına sarkmışlar
Bu gölgeler servilerin
Bu uğultu mezarlıkta
Lodosun uğultusu böğründeki.

FADİME KIZ

İki elinde su dolu iki kova
Bahçe dibi serviye doğru
Fadime kız geliyordu
Anası çamaşırları yumuş
Çitin üstüne seriyordu
Ağası çömelmiş duvar dibine
Çenesi dizlerine dayalı
Tütün içiyor.

SAÇLARI

Boynuna sarılınca
Bir toprak ve güneş kokusu
Ekininde saçlarının.

KEDİLER

Çatı saçak direk
Boyunca akşam ve ağaç
İki kedi oturmuş duvara
Karşılıklı
İki sevdalı kedi
İki totem gibi.

GİDEN BİRİ

Döndü yüzünü
Büktü boynunu gitti
Gelen biriydi demin
Şimdi giden biri
Uzaklaşan biri gittikçe.

SESSİZLİK

Bir sessizlik oldu ardında
Dönmedi bakmak için
Yitebilirdi dönse
Kuş mu saz mı yaprak mı
Neyse.

ATLI

Gençliğimdeki bütün ihtiyarlar
Bilirdi onu
Çizmesi kamçısı kan ter içinde atı
Bir yaz akşamı inmiş ovaya
Gün batarken
Bir tas ayran içmiş
Zilha kızın elinden.

IRGATLAR

Makineler serper sabahları
Onları ovaya
Makineler toplar beşer onar
Hepsini gün batınca ovadan
Boşalmıştır mavisinden gök
Suyundan testi
Ekmeğinden peşkir
Gücünden kol.

ÖLÜM

Bir çam gibi boylu
Bir boğa gibi güçlü
Bir başak kadar sarıydı
Ama ölüm
Ayırt etmeden kırar insanları.

BİR KIZ

Gittikçe beyazlaşan entarisi
Bulutsu ve uzak
Alacakaranlığında akşamın.

KURTLAR İNERKEN

Ellerini akşamla
Yüzünü geceyle bağla
Yarım ay ve tuğla

Bir damga bir taşıl
Gibi kal
Ve sus
Yıldız toplayan mıknatıs

BİLİNMEZ BİR RÜZGÂR

Bu boyundaki bükülüş
Hangi duygunun ürünü
Sevinç mi tasa mı
Yoksa bilinmez bir rüzgâr mı
Büken dalında gülü

ÇOBANYILDIZI

İpe asılı yunmuş mintanın
Sarkan iki kolu arasında
Çobanyıldızı.
Ardında kara yeldirmeli kadın
Bir keçi sürüsü inerken dağdan
Baygın ve sıcak
Akşamsı çıngırak.

GENÇ KIZ

Yaşı on altıya basınca
Dul bir karının
İpsiz oğlunu sevdi
Yemeden içmeden kesildi
Bir sıkıntı böğründe bir daralma
Varacak da oğlana
Başı göğe erecek
Ne ot ne ocak.

ÖYLESİNE BEZMİŞ Kİ

Öylesine bezmiş ki
Ağacından taşından
Yoksulluğun
Uzanır sırtüstü geceye
Avuçlarında çıkın

Aman der kadın
Yıldızlara bakma
Yıldızlar uzak
Yıldızlar tekin değil
Yıldızlardan sakın

Bir yüz gerekir
Göz ağız ve burun
Görebilmek için
Yakınları uzak
Uzakları yakın

Oysa yitmiştir gecede

YÜZÜ

Onun yüzü
Taze bir yaprak gibi
Kıpırdar durur içimde
Oysa nice güzler geçti
Bunca yaprak döküldü dalından
O günden beri.

KAMYON

Ellerini cebine soktu
Bakışlarını kaçırdı
Bir destek arandı
Sarıldık helallaştık
Tahta bavulunu uzattım
Dürülmüş yorganların üstüne.

ÇARDAKLI KAHVE

Kahvenin korukları kızarmadı
Şiirinde çardağın
Kızarmadı daha ham
Tentesi fırdolayı kırmızı beyaz:
Coca-Cola için.
Oysa dutun orda otlar diz boyu
Otlar serilmek için.

HOROZ

Bu horoz kimin horozu
Böyle öten uzaklarda
Ali'nin ya da Veli'nin
Yeldirmeli kadının
Yüzü kiraza benzeyen.

LAMBALAR YANINCA

Senin başın perdelerde
Benim gözüm camlarda
O günler nerde.

YOLCU

Hiç aklına gelmedi mi
Sabah sabah gideceğim
Önce kamyon sonra tren
Susurluk yolundan
Ve bakışım akşam vakti ağlamaklı
İki yandan akan ağaçlara.

AŞK

Tanrım nasıl da yalnızdı baş başa
Göğsündeki o aşkla yabanıl
Yırtıcı bir hayvandan daha yabanıl.

BULUT

Kara bir ata binmiş bulut
Dörtnal inerken gökten
Demirci çekici bırakır elinden
Tavuk başını kaldırır ve gıdaklar
Kararır ovaya doğru
Kasaba gündüzünün yarısı
Bulut geçip gider
Güneş görünüverir yeniden
Yollar güneşli yeniden
Dağlar uzak yeniden.

BEYGİR

Kösteğe vurulmuş beygir
Her Tanrı'nın günü orada
Ne yer içer
Sineklerini kovar
Düşünür durur yolun yamacında.

ÇİZME

Onun çizmeleri var
Ökçesi nalçalı
Tabanı kabaralı
Benimse ayaklarım çıplak
Yaralı.

SAĞANAK

Tane tane konuştu ilkin
Sonunda boşandı sağanak gibi
Kınalı kuzum benim, kekliğim.

KUŞ

Bir kuş geçiyor
Kara bir kuş
Batan güneş tekerinin üstünden.

SOKAKTAKİLER

At cambazı
Dişlerine bakarken yaşlı atın
Kurumuş otlaklar düşünür
Rüzgârında sararmış ölümün.
Bakraçlarını ovar komşu kadın
Limon kabuklarıyla külle
İlk pırıltısı peşindedir bakırın.
Çocuklar aşık oynar sokakta
Akçıl koyun kemikleriyle
Kim bilir hangi sürünün.

ADAM

Yoksulluğumun bulduğu adam
Benim gibi gurbetçinin biri
Çömeliyoruz yolun yamacına
İşsiz tütünsüz çaysız
Lafla laflayabilirsen
Aç açına.

ÇİFT SÜRENLER

Çift süren köylü
Başını çevirince komşusuna
Kendini görür gibi olur aynada
Sonra ötekini ve öbürünü
Aynalardan aynalara.
Elbirliğiyle devrilir toprak
Uzun çizgilerle düz
Pulluk demirinden yana.

ÖĞLE GÜNEŞİNDE

Avludan geçtiğini gördü gelinin
Suya gidiyordu öğle güneşinde
Ardında bebesi yalınayak
Geride Karabaş
Tozlu yoldan
Söğütlerin ordaki çeşmeye
Yalağında bulutlar yıkanan çeşmeye.

TIRPAN

Tırpanını bilerken
Gökyüzüne bakıyordu
Ve güneşe tırpandaki.

EV

Direkleri çardağı
Kırık kiremitli çatısıyla ev
Ağır ağır gömülürken
Karanlığına akşamın
Bir yıldız doğar üstüne
Gittikçe daha parlak
Gittikçe daha yakın.

KIYIDAN KARŞIYA BAKANLAR

Göktü yüceydi üstümüzde
Aşktı çizgisi özleminin
Dizildik kuşlar gibi biz de
Bir gölge yüzünde kiminin

Kiminin saçlarında güneş
Kiminin atkısı rüzgârda
Sisli bir kıyıdan kum ve taş
Bayram çocuğunca hovarda

Ve güleç neydi baktığımız
Bunca dalgın bunca umutlu
Yarı aydınlık başla omuz
Ardımız akşamdı bulutlu.

SEVDALI

Azgın boğalara
Kızmış kedi köpeklere denk
Sevdalı ve uyanmış
Daldan ve buluttan inen nemde
Sıcağında tuzunda ovanın.

BOĞA

Boğa ineğe atladı mı
Adam eliyle doğrultmasa
Hemen yolunu bulamaz.
Ağzı köpüklü
Gözleri yuvasından uğramış
Sarmış ineği belinden
Aşkın ve yaşamın doruğunda
Arka ayakları kesilir yerden.

AĞA VE KARINCA

Biri demet yaptıkça bağlıyor
Biri arabaya uzatıyordu
Yerden göğe buluta doğru
Son kez rüzgârını yiyordu ovanın
Buğday
Samanından ayrılmadan önce.
Karınca tek tek taşır taneyi
Yuvasına
Ağa öküz arabalarıyla
Demir kancalı ambarına.

ÖLÜMLER

Ya ölümler
Ya ölümlerin ötesi
Mezarlarımız ne ki
Kümbetler kara toprakta
Taşsız
Bize göre
Sonumuz öteki dünyadaki.

KIRK ODALI

Kırk odalı ahşap bir konak
Gibi gök yağmur sel
Kapılar çarpadursun
Camlar kırık
Üfürüyor karayel
Bizse ocak başında
Bir ekmek bir tuz
Boynumuz bükük
Düşünüyoruz.

BASMALAR

Marangoz elinde keser
Dudaklarında çivi
Basma entariler donlar
Yamalı mintanlar için
Raf çakar yüke.
Öylesine solgun ki al
Öylesine akçıl ki yeşil
Gülümser sıtmalı bebeler gibi
Kanı çekilmiş fersiz.
Pencereler bakar evlerden sokağa
Duvarcı elinde mala
Çivit mavisine hazırlar duvarı
Solgun basmalardan habersiz.

KAYBOLAN ÇOCUK

Çocuk, derdinden ağlamaklı,
Anasının döşünden sıcağından
Kopar da kaybolursa gece vakti
Kuyu başında çığrışadursun
Karaltılar kadınlı erkekli
Dondurucu bir yel eser
Bulutlara bata çıka koşar ay
Uzaklarda bir gemici feneri.
Çocuksa görür olduğu yerden
Görür ağlayarak
Görünmeden olanı biteni.

GÜNLERDEN SONRA

Çıkalı beri köyden
Bu ilk türkü çağırışı
Paydos saatine doğru akşamın
Ter sızarken sırtından
Kum taş sıcakken daha
Nice günlerden sonra birdenbire.

KIZLAR

Sırtlarındaki odun demetinin
Urganı ellerinde
Peşlerinde çam kokusu
Tokuşurken tomur meme
İki büklüm iniyorlar dağdan
Biri Hürmüz biri Şerif biri Zilha
Köhne çarık yarık taban
Ha gülüm ha.

KAMIŞ

Kestiği kamışa perdeleri çentince
Bir memleket havası üfledi
Dağlarında katırtırnakları açan.

ÇOCUKLAR

Dağ çocukları vardır
Reçine ve güneş
Irmak çocukları vardır
Karayosun ve batak
Uçan fosforlu balıklar
Uzun kamışlarca esintili
Yeşil kızlar görürler düşlerinde.

ÇAMAŞIR YIKAYAN

Karşı avluya ne zaman dönse
Dikmiş dizlerini çömelmiş
Apış arasında güllü şalvar
Ak kolları dirseklerine dek köpük
Koca leğenin önünde
Körpe gelin çamaşır yıkar
Yanı başında isli bir kazan kaynar
Dokuz canın mintanı tumanı
Gökyüzüne ağar kara dumanı.

AKŞAMA DOĞRU

Küçük ve beyaz dişleriyle koyun
Ayrıkların arasından
Ayırır yoncayı yer
Kavaklar titreşir çitin üstünde
Güneş ince çizgilerince saatin
Yürür günün akşamına
Köyün üstüne en koyu mavi iner.
Sinide toprakla pişen pekmez varsa
Kum ve taş kokulu sıcak ekmek varsa
Çocuk elleri yapış yapış
Emer pembe tırnaklı parmaklarından
Yarının güneşli gündüzünü.

AY IŞIĞI

Mutfakta lambayı söndürünce
Kapıyı açtı ardına kadar
Ay ışığı vuran avluya.
Çardağın gölgesinde seki
Ağaç uykuya varmış
Buluta dönmüş demiri tulumbanın.
Tarsuslu bir çobandır ay
Gecenin koyunlarını güder dağda
Bu ışık
Duyulur duyulmaz sesi kavalının.

SIĞINAK

Gece çakallar ulurken dışarda
Sıcaklığı kokusu
Gurbetçinin yalnızlığı yorganda
Nice kerpiç duvardan
Daha sağlam bir sığınak yüreğe.

TOPRAĞA BASAN ADAM

Sıkıca basıyordu taban yere
Tarağı açılıyordu ayağın
Topuk sert basıncında diri
Çıplak ayağın kalıbında
Göçüyordu yumuşak toprak
Omuzlardan kollardan
Kalçalardan yere doğru akan
Kaslarla gerilmiş gücün altında.

İNSANLAR YARI AYDINLIKTA

İnsanlar yarı aydınlıkta
Göğe ve akşama vurmuşlar
Omuzları ve yüzleri yarım
Nedir yiyen onları gök mü
Mavi mi gittikçe
Gece mi yaklaştıkça
Sessizce kolayca usulca.

HOROZUN SESİ

Horozun sesi sabah sabah
Ağaçlarla uzuyordu gökle
Burada duvarı komşunun çatısı
Orada dağa çıkan patika
Maydanoz yastığı
Şurada bakla tarlasının
Titreşen çiçekleri
Ve horoz susunca
Duruyordu hepsi horozun sesince.

DAĞ YOLUNDAKİ KIZ

Kısraktı kalçalarıyla
Boynuyla güvercin
Yıldızdan yoğrulmuş hamuru
Ağaç desem yemiş
Yemiş desem yonca
Akşam güneşini ardına almış
Geyiksi bakıyordu ürkek
Ak bir bulut yuvarlanırken üstten
Ormanın seyreldiği yerde.

YAŞAMLA ÖLÜM

Yeni giysiler size düşmüş
Pılı pırtılar bize

Büyük konutlar bahçeler
Size döner yüzünü
Gecekondular bize

Ölüsünüz diyorlar
Size ölüm yoldaşlık etti
Yaşam bize.

AY IŞIĞINDA

Ay ışığında şeftaliler
Buğulu eti mor eriğin
Kadınların örtük kalan yerleri
Omuzları belleri memeleri
Buğdayın özü kapçığında
Suyu çam köklerinde pınarın.

TAVAN

Biçer keresteyi testere
Kalemle çizilmiş yerinden
Çakılır tavanı odanın
Sevişmeler döşeklerde kalsın diye
Pantollardan donlardan mintanlardan
Ocağın sıcağından tüten buğu
Aş kokusu döş kokusu
Yatsın diye dört duvar arasında
Sarsın diye omuzları urba gibi.

GÖK

Taydır gök, koşulu kısrakla
Koşar arabanın yanı sıra
Ak tüylü köpektir koyun sürüsüyle
Seğirtir kaval sesinde sağa sola
Çobandır köyün yamacında
Yayar davarı da çömelir
Meşe dallarının altına
Taşlı tarlada ırgat
Ekmeğin tadı ovada
Yüce dağ başında varılmaz katına
Nice bir yiğit Köroğlu'dur gök.

KOYUNLAR

Yüce yaylalardan inmişler
Yayan yapıldak
Başka bir soyun
Durgun insanları gibi bakıyorlar
Anlaşılmaz gözlerle
Ot mu istiyorlar su mu
Belli ki yaz kış ağaç toprak
Ayrı değil dillerinde
Gelişleri var sevgiye benzer
Ellerinde değil söylemek.

AŞK

Soğanlarını görüyordu düşünde
Sarmısaklarını
Hevenk yapıp hatıla astığı
Soğan ve sarmısak kokuyordu düşü
Kavaklarını görüyordu düşünde
Arkalarında gök
Dönüp avradına yanaşıyordu
Maviydi aşk.

SIĞIRLA KEÇİ

Anamın boynu bükükse
Tek sığırla bir keçiye karşı
Göğsü avlunun taşlarınca sıcak.
Yıkık duvardaki tahta kapı
Bütün suyunu yitirmiş
Anamın ellerince budaklı.
Dut dutumuz gölgemiz aydınlığımız
Toprak damın üstüne eğilen
Dalına binip silktiğimiz
Tek sığırla bir keçiye karşı.

EŞEK

Kim der ki bu eşeğin
Bir bahçesi var
Öteki hayvanların
Toprağına bitişik
İğdesi eriği
Baktığı akşamları yan gözle
İki yanında iki küfe
Yolda giderken düşündüğü.

SOKAK

Nalbant bir atı nallıyor
Çınarın gölgesinde
Karşısı berber ve eskici
Kumrular inip kalkıyor
Gel diyor aydınlık
Aşınmış taşlara gel gölgeye gel
Çek iskemleyi otur
Sesle bir çay getirsinler
Sokağa bak ata bak nalbanta bak
Bak yaprak kıpırtısına ağacın
Duvarda sağrıda ve yüzde.

KASAP

Seyrek sarı dişlerinin arasından
Bir yılan sessizliği uzuyor
İki çatal
Mehmet Efendi kasabı mahallenin
İnsan değil çakal
Nice sığırın kanını emmiş
Kanlı kütük
Gözleri yumulu bir dana başı
Kapının kancasında
Kirpik çizgisinde uykuda
Yüz gram kıyma bekliyor küçük.

BERBER

Sardı mı peşkiri boynuna
Yatırdı mı başını koltuğa
Biler kayışta usturasını
Akı karası gözlerine bakar
Sivri gırtlağına bakar adamın
Sabunlar yanaklarını çene altını
Kulaklar kaytan bıyıklar
Burun kıllarıyla ortada
Bir tıraş bir somun ekmek parasına
Gündüz tütüne gider
Akşamları dükkân açık
Duvardaki çıplak kızların
Memesi beli bıkını
Sırları dökülmüş aynada.

HİZARCI

Çam ağaçları da boy boy
İnsanlar gibi diyor hizarcı
Esmeri var sarısı var beyazı var
Çıralısı budaklısı
Kimi Kazdağ'dan gelir
Kimi Dursunbey'den
Kimi Kozak'tan
Çekersin ince beziri
Kızardıkça kızarır kızıl çam
Tahtalar da insanlar gibi
Diyor hizarcı
Dağlarını kokarlar gün boyunca
İçten içe ölürler yavaş
İki ağaç yıkmış hizarcı
Biçmiş ince uzun
Ölmemişler daha yaş.

MAVİ KAPI

Bildik sesi gezgin sebzecinin
Yaz ortası baygın günler için,

Aşklar için dostluklar içindi
Oysa çıt yok susmuş bu ikindi.

Baksan sokak orda puslu sıcak
Eriğin dalları dam ve saçak

Beş on taş basamak, mavi kapı
Yaşıyor yine yalnızlığını.

Sarı güller gibi pencereden
Sessizliğe sarkmış eski Zaman.

AKŞAM SOFRASI

Akşam sofrası yerde hazır
Yorgunlara minderle hasır.

Ne güzel, ne bulunmaz gündü
Güneş dağın ardına indi.

Çavdar somunu bulgur ve bıçak
Esmerleşen akşamla sıcak.

Duyulan tek kuş sesi şimdi
Ovanın sessizliği belki.

Bölüştük ekmeği egemen
Babaca, yanaşma ve çoban.

Doğa baştan başa dingindi.

Kapı

KIYIDA

Bu gölün kıyısında ne söğüt dalı
Ne suda ışıldayan çakıl
Ne sarı çiçekler açan çalı
Uzaktaki sazlara bakıyorum
Kilitlenmiş akşamla kapalı.

Bir kuş mu kalkacak ordan yabanıl
Bir sandal mı çıkacak yarım
Yoksa geceye dönüşen gizden
Saklı bir ay mı doğacak bizden.

Ozanlar böyledir işte
Ya varılmaz umutlar peşindedirler
Ya anlaşılmaz bir bekleyişte.

SALINCAK VE YOL

Salıncakta kolan vuran kız
Bir buluttan bir buluta
Gider gelir bakınca
Gök ve ağaç onundur yonca.

Deli der
Karşıdan gören biri
Çünkü yolumuzun tümü
Bir arpa boyudur onca.

Karışık bir iş
Gerçek ya da düş
Çetrefil sorunları
Çocuklarla ozanlar çözer anca.

OZAN KIZ VE KUŞ

Kış güneşine aldanıp kafesinde
Öterse kanarya
Öter ya
Sarı kır çiçekleri açar odada.
Oda ya da kır
Hepsi bir.
Ama küçük kız
Yeni giysilerini kirletmeden
Toplamak ister de bunları
Sarı sarı toplayamazsa
Koltuğundan gülümser ihtiyar ozan
Bu çocuksu oyunda
Elebaşıdır da ondan.

BULANIK BİR SUDA

Ben ki dört duvar arasında yaşarım
Küçük bir sokaktan geçerim her sabah
Gökyüzü maviyse mutlu
Bulutluysa tedirgin içe dönük

Ben ki üstü morsalkım ve asma
Bir çarşıdan alışveriş ederim
Balıklara bakarım tablalarda
Denizler yosunlar güneş kırıntıları
Alanlar satanlar bağıranlar
Ölmemiş miydi bütün bunlar
Bir cam açılır perde kalkar
Annem güzel, pencerede
Bir yaprak kıpırdar içimde

Ben ki bir suyum çürümüş
Anı kalıntılarıyla bulanık
Ve herhangi biri, tüm insanlığın
Yükünü taşıyan sırtında
Derim ki sevgi günleri başlayabilir
Beklenen gemi gelebilir
Gözüm kayar açıklara rıhtımda.

YAŞAM ÜSTÜNE TÜRKÜ

Bu türküyü çok söyledik
Bezdik dostlarım usandık
Bir sürü eksik gedik

Oysa dün bir bugün iki
Daha söylenmedi ki
Açılmadı ki sandık.

AĞ

Çoğalır güzelliğin
Sevgim çoğaldıkça
Çoğalır çektirirsin
Sabrım çoğaldıkça

Güzellik sevgi sabır
Ördüğüm ilmikler iç içe
Biter gün uzayan gece
Çoğalır çoğaldıkça.

YAŞAM BİR ÇOĞALMADIR

Bir ay tutulmasıdır gülümsemen
Dökülen sırıdır aynamızın yalnızlık
Aşka dönük

İncitirsen sen incit darılmam
Varsın görünmez olsun yüzüm
Şimdi de bin parça
Kırık.

SESSİZLİĞE ÖVGÜ

Kitapta gibisin yatakta
Resim gibi düşünürken
Gözlerin yarı kapalı
Saçların duman rengi silik.
Elini ver avucuma
Ver ki her seslenişten öte
Unutulmasın bu sessizlik.

MAMUT

Ansızın çıkıyorum güneşli yoldan
Görünmeden geçiyorum sessizliği
Yazlarımın eti kanı ve iliği,
Denize gidense başkası ya da ben
Dallar içinde bulduğum iskeleden.

Bu mırıltı yaşamadığım günleri
Getiriyor Babil'den Bizans'tan geri
Bir Hitit avlusunda akşamdan beri.
Oysa Mamut bir güneştir dokunduğum
Kamaşmış kemik beyazlığında diri.

SÖZCÜKLER

Bir yaprak kıpırdasa gecede
Tutunur da dalında ağaca
Bir sözcük kıpırdar iki hece.
Ver elini aşırsınlar seni
Gözelerine ve çiftleşsinler
Melez ya da soylu türler döller
Türesin insanın köreldiği.

Bırak ki gemi azıya almış
Azgın aygırlar kısraklar gibi
Çizsinler kendi yokuşlarını.
Duy o baş dönmesini, devrilen
Ormanı uçan dağı yolunda
Tam göbeğine doğru Doğa'nın.

Bir çisenti başlasa gecede
Bir su damlasa sessizliğine
Sözcüklerdir sözcüklerdir yine.
Ama bir kan dökülmeyegörsün
Kızarsa da toprağı dilinin
Cesetler kalır yerde upuzun
Kurşunlanmış ağıtlardan öte.

BALIK GECELERİ

O balık geceleri güzün, o puslu
Gök karışımı su kıvrılan lambalar
Bir şilep uzaktan denizi tarar
Uzardı bulutsu gölgesi, o sisli
Gök ve yılan gibi tıslayan lambalar.

Gök değil biziz vuran yeşil mor sarı
Dilim dilim yüzlerce ay sandal kayık
Bir fener alayına düşmüş ki balık
Işık yer şimdilik bakar geçer diri
Dilim dilim yüzlerce ay sandal kayık.

Konyakla ısınmasak ısırır ayaz
Çekeriz gelir ve harmanlar büyülü
Canavar aslı bunun az sonra ölü
Çırpınır kendi mavisinde konuşmaz
Çekeriz gelir ve harmanlar büyülü.

Külrengi tükenmeden önce, ölünce
Koyulaşır sintinede biter yavaş
Sonra kopar yaşamdan birdenbire boş
Artık ne ışıklı su, ne yeşil gece
Ölür gider sintinede yavaş yavaş.

BUĞDAY BOŞALTAN GEMİLER

Mavna şilep sandal yüzlerce adam
Öyle bir kördüğüm olmuş ki yaşam
Çalışan kol maçuna can simidi
İstanbul'umun dar üçgeni şimdi
Savrulur aşktan hendeseden yoksun,
Altı balçık denizin nerde yosun.

Bir direk ormanı sallantıda bu
Ardı kent üstü bulut gecekondu
Açmış yelkenlerini pis ve delik
Ölü bir kalyon bir düş teknesi gök
Mavna taka lomboz kaptan kulesi
İnsan sesi buğday aç martı sesi
Çığlığı öfkemizin korkumuzun
Bozbulanık yoksul günlerle uzun.

Bir demir ormanı sallantıda bu
Biz miyiz çalkantıda yoksa su mu
Ahmet ve Hasan Zülküf ya da Dursun
Ayrıntı yavaşlar gün batadursun
Kara bir dağ olur istif akşamla
Kızaran birkaç ışık ve yaşamla.

GECEYE DOĞRU

Bir çocuk uzaklarda ve keçiler
Sazlıklar arkası bakarken ufka
Şarabı iki sevgi arası ver
İki dost arası Orhan'la Kafka

İki dost arasından aşka dönük
Yeni bir burç rüzgârı essin hele
Kaçınılmaz bir sıladır yalnızlık
Kişi bir gün kendine dönse bile

Bizden de silik solgun ve ölümlü
Vurmuş sazlığa doğmakta olan şey
Bir sanrı mı düşte kestane dalı
Hey gidi ömrüm ölmezliğimiz hey

Yeniden sus sessizliği geçtikte
Sağ elin doluysa uzat sol elin
Bir şarap ver yaksın kalbi içtikte
Dağda açmış rengince olsun gülün.

KADIN VE ÇOCUK

En zor sevgilerde güleç
Küçük evlerde yaşadı
Solgun ve yalnız ışıdı
Tüten kandilde sabah geç

Saatlere dek sofada.
Diş diş geceden çetrefil
Aynaya düşen karanfil
Konsol resimler ve oda.

Ürkek gölgesinden uzun
Duvarında uykumuzun
Tentene dönerken ince

Güvercin elleri beyaz
Kanlı camlara değdikçe
Kırklara karışan üvez.

EURYDYKE

Kalem kutun silgin defterlerin temiz
Gitmez gözümden beyaz kurdelen Nadya
O masal günleri Daphnis ve Arkadya
Çobanları kitaplardan kestiğimiz.

Küçük yaştan düştüğümden mi sevdaya
Unmadım Orpheus'la bahtımız ikiz
Rüzgârından en ürktüğüm özlem deniz
O gün bu gün kaçındığım çiçek dalya.

Üst kat pencerenin akşama çizdiği
Irmağın kıyısında tüyden geceden
Bulurken yitirdiğim ilk acımsın sen.

Gitmez gözümden başucunda yanan mum
Güller tanrıların alnına dizdiği
Beyaz güller dönüp bakmaya korktuğum.

PATROKLOS'UN ÖLÜMÜ VE ATLAR

Azra Erhat'a

Başka düşman şimdi gökte sonra bozgun
Bulutlar devlerle tanrılar savaşı.
Ovada Peleus'un ölümsüz azgın
Atları Troya hisarlarına karşı

Patroklos anısına bir mezar taşı
Gibi donmuş duyarlar ölümü kızgın
Tasalı kıvrık ikisinin de başı
Bir keder yonusu mermer doludizgin

Sıcak yaşlar dökerler ıslanır yele
Hamut perçem, ve kudurmuş esen yele
Yelkenlerini nasıl açarsa yalaz

Büyür öylece düşer savrulur beyaz
Yüce bir göğün altında yaprak ve su
Yüreklerine kavganın uğultusu.

AYNA LAMBA VE GECE

Yak lambamızı, boşluğundan merdiven
Altın bir çavlan gibi düşsün sofaya
Aynadan aynaya türkülerle göçen
Alev ölüleri gör atlı ve yaya.

İnce bir saman tozu döndükçe düven
Koltuğa minderlere yağsın masaya
Gel büzül eşiğinde Sonsuz'a güven
Alnını bölük pörçük yazlara daya.

Uzak gece denizlerinden savrulan
Bu liman camda, bu bağbozumu, harman,
Yine de yetmezse yaklaştır lambayı

Limonküfü saçların aynada hüzün
Seni bir yıldıza bitişik kıl payı
Dönülmez sevdalara götürsün yüzün.

KAPI

Döşeklerde döndüğümüz
Bezgin bir sağa bir sola
Gecede bu ses kim ola.
Açarız o savrulan güz

Selinde gizemin yine
Ağlayarak öptüğümüz
Bin bahçede tek bir tane
Görünür düşlerdeki yüz

Eşiğinden sevdiğine.
Ve girer gök kesilir dam
Altın kuşağından saydam.

Artık ne sevinç vardır, ne
Tasa, son yıldızlı durak,
Bitmez öpüştür yaşamak.

Bir Cigara İçimi

Birinci Basım: Eylül 1979, İstanbul, Ada Yayınları

I

YAPRAK

Bütün yapraklarım açarsa
Kork
Çünkü yalnızlığım ben
Çünkü yoksulluğum ben
Tepeden tırnağa.

SU

Biz uyurken musluğun altında
Tencerede kalan su
Uykun kaçar lambayı yakarsın
Bakarsın ki fayanslara vurmuş
Işıldıyor usulca
Sesini duyamazsın
Sesi kemiklerinden ince.

MÜŞTERİ

Tavuğun budunu kemiren
Acıkmış müşteri
Temiz giysiler içinde
Bir çiçek vazosu masada
Damalı örtü
Kansız peçete.

MİNARE

Bir kedinin
Unutulması gibi sokakta
Düşmesi gibi ellerin yanımıza
Mahalle arası evler
Bir kaldırım
Minare ve yastık.

ŞİİR

Az söyle
Mendilin görünür görünmez
Pipon yarı dolu
Küçük kâğıtlarını küçült
Gündelik şiirimizin.

POSTACI

Postacı iyi adam
Geçerken verdiği ne
Mektup değil selam.

ÇELİŞİK

Berber salonundaki
Aynalardan daha boş
Bütün o yolları düşünmek
Çıldırtmasın seni
Çelişik sev.

KİM

Tanrısal ve susuz
Bir kalıp sabun gibi lavaboda
Ya da bir bekleme salonunda
Denize dönük
Pencereden bakıyor
Mutsuz
Kendini görmek için.

BİR KIYI BOYUNCA

Saçlarında ayırdın günlerimizi
Ortadan samanyolunda ikiye
Sonra acımasız döktün
Tel tel taranmış gündüzü ikiye

Küller kalıyordu cıgarandan uzun
Tabaktaki ölüm yarısına yazın
Varılmaz düşlerdeydi öbür yarısı
Bir kilise kalıntısı dikenler hüzün

Seni sevdik o kıyı boyunca
Bulanık da olsa ucunda mevsimin
Hani erinci verecektin aşkı

Mavi bir martı ölüsü kumsalda
Bulutlarıyla beyazdı yaz
Deniziyle yollarıyla beyaz.

KİLİT

Yalnızlık göstergeleri
Devrik kuşlardan alınmış
Ölü kelebekler gibi iğneli
Çerçevelenmiş duvarda
Ya da kasalarda kilitli.

SAAT

O kapısını çalınca
Anlıyordu biliyordu artık
Çalar saatin erken çaldığını
Kurulduğu vakitten önce
Günler kısa.

FİNCAN

Masadan fincanı almakla
Ne bıraktın denize
Kanatları açık pencere
Bulutlar eridi birdenbire
Sönüverdi gök
Çocuksa boğulmak üzere.

GÜNBATIMI

Maviyi kemiren kara inekler
Ve göksel boşluğu aşkın
Tanrının kalışı dölyatağında
Onca dik onca dirençli
Ki kayar ufkun sağrısından doyunca
Gök kirli mor boydan boya
Ova fundalık yonca.

OZAN

Islak yol ve kırık dal
Bir güz adamın içinde

Bakınır bizden öte
Bir göz adamın içinde

Şıra şaraba dönmüş
Bir giz adamın içinde.

KUŞ

Konuşarak kalktı
Masaya gitti
Kitabı aldı
Kuş oradaydı
Yuvası kitabın altında.

TELEFON

Abeceli defterlerde silinmemiş
Telefon numaraları ölülerin
Etiketleri yırtık boş
Rakı şişeleri gibi kenarda
Niçin yaşanmazlar kopuk
İşlemez ve gündelik.

SARMAL

Seni uyarıyorum dedi
Uykusunun en derin yerinde
Kuşpalazı olmuş konuşamıyor
Ama dere ve dereye vuran evler
Ağaçlar kuşlar bulutlar
Hepsi yerli yerinde
Dal kökten kıvrılıyor yaprak daldan
Kuş yapraktan
Bulutsa cücüğünden özlemlerin.

HABER

Ne gider insandan insana
Başıbozuk üç beş haber
Görünüm zarflarında:
Mutsuzluğu yürekler acısı
Yasemin açtı.
Bir düş gelir geçer
Seki sundurma ve saksılar.

KEDİ

Kedinin dizlerine sıçraması
Uyuması dizlerinde
Yoruyor onu
Kusmak geliyor içinden
Seçkin değil mahzun.

BİR DÜŞTE ANIMSAMA

Elinde dört kollu şamdanı
Gözlerinde birer mum alevi
Etekleri yerde ayakları görünmüyor
Çıplak, dörtgen taşların üstünde

Bir koridor bitmezliği
Eski duvarlarda Zaman
İskeletleri, ağları fosillerin
Umutsuzluğa doğru uzun
Ak urbasının güzelliği

Titrek, o günkü çalgılar gibi.

KÜÇÜK GÖK

Küçük bir kız çocuğu küçük gök
En küçük bulutun altında dünya
Ve bir alan kumru döşeli
Taşları saydam
Güneşleriyle dört köşe
Trenleri vapurlarıyla güpegündüz.

UZAKTA KALAN BAHÇE

Çaresiz
Hepsi kör
Gülün yanındaki sardunya kör
Bakma çiçek açtığına durmadan
O yıllanmış yasemin kör
Bir gölgedir sadece ağaç
Körlüğü çoktan unuttu
Bahçe kapısı açık yol dar
Görünmüyor hiçbiri.

ADAM

Büyük bir çayır var yeşil
Çayırda atla eşek otluyor göksel
Arkada bir ev var küçük
Bir çam var bir servi belki de
Önde bir adam yatıyor uzun
Upuzun boydan boya.

EN DURGUN SAATTE

Al götür beni deniz
Götür beni engine
Dengi dengine

Görmeden tutulduğum
Bu kördüğüm

Denizin üstü yalım
Kodu yüzüstü gitti
Yalnız başıma kaldım.

DAĞIN ARDI

Güneşle yüklü taka
Yelesi ak köpüklü at
Bana denizi anlat

Toprağa giren demir
Traktör ya da saban
Bana balçığı getir
İnsan etini yapan

Neden yanarsın orman

Ve sen gökte süzülen bulut
Öldüm düşeli derdine
Aşır beni dağın ardına.

ÖPÜŞ

Taflanlara dönük penceremin
Yaprak aydınlığında nar meşe
Açtım özlemlere getirilmiş
Ağzını ağzımdaki güneşe
Düşen bir damla kandı yasemin
Dilimde şiire dönerken yemiş.

Bu sevdaya tanıksın ey gece
Ey tadı canıma geçen yemiş
Yazdın ağaç yıldızdın öptükçe.

MEŞELİK

Ham toprak ve ot
Saçların gibi dağıt

Kanat gersin üstümüze kuş
Kumru ya atmaca

Uzakta kalsın boş
Küçük ev tüten baca.

MASAYLA KİTAP

Bir kitap duruyor masada
Çok eski bir kitap masada
Oysa bir sevginin üstünde kitap
Eski günlerden kalma masada

Odaya vuran güneş
Bir çivi yazısı masada

Evin duvarları beyaz
Damı kırmızı
İçinde bir kitap duruyor
Bir sevginin üstünde masada.

II

TESTİ

Testiye bakıyordu. Bakıyordu, kulpu, karnı, lülesi.
Testiden öteye ne var! Testi, testi kadar, hepsi bu.
Oysa bir insan eli kavramış onu kulpundan, havaya kaldırmıştı,
arkaya kaykılmış başı, ağzını uzatmıştı lülesine,
tınazların orda, at ayakta uyurken, bulut geçerken
ve çıkın dala asılıyken, azık çıkını.
Gün bitti. Mevsim döndü. Ağa aldı gitti buğdayını.
Testi burda. İyice baksa görecekti
bir kadının acısına vurduğunu gün ışığında.

DEMİN VE ŞİMDİ

Daha demin buradaydı, ter kan içinde, mintanı sırılsıklam.
Ot bürümüş bahçeyi belledi bütün gün, belle keseklere vurdu.
Yabanıl kökler, otlar ayıkladı, yığdı öbek öbek.
Hep o toprak, o güneş, o gök gün boyunca,
sonra gitti. Bizse burada kaldık, söğütlerin altına oturduk.
Soğan, domates, biber doğradık sahana, yağ gezdirdik.
Şarabı şişeden içiyoruz. Gün battı batacak.
Kıpırtılı otlar gibi düşünce gidene bağlı.

BİR ADAM

Son bulut gökte temelli silinmeden önce, kararmadan önce ova,
bir kızıllık kaplıyordu ortalığı. Kayık kumsalda,
kumru dalda susuyordu, susuyorduk.
Kurması bitiyordu konsolların üstündeki saatlerin.
Kadın elini çekiyor tepsideki mercimekten, gözleri boşlukta.
Çıt yok. Çorba suyu kaynadı. Testi terliyor. Somun
bölünmek istiyor hamur tahtasında. Adamsa
görünmez olmuş sekide. Gece burnunun dibine gelmiş,
yak bir cıgara, diyesi, şu efkâr saatinde.

BUN

Başka biri oluyordu,
dibine düşmüş incir gibi çürüdükçe başka biri,
başka biri el etek çekilen saatlerde,
kararan damların üstünde gökyüzü açık maviyken,
büyürken çınarların altındaki yolların sessizliği.
Alıp başını gidesi ama nereye!
Duvar dibine çömeliyor fesleğene bakıyordu.
İki tavuk avluda, gerisi kümeste, taşlar sıcak,
deniz uzakta, ışıklar, limanlar, gemiler uzakta.
Bir dam vardı pencerede lambası, şimdi uzakta,
o burada, bir yumru boğazında taş gibi.

İKİ KÖPEK

Daha iyi duymak için başını kaldırdı
ve kulak kesildi. "Havalar bozuk gidiyor,
diyordu iri memeli kadın sallanarak,
bir hiç aslına bakarsan. Ahır penceresini örmüşler.
Kısrak topallıyormuş, arabanın dingili kırık."
Bir rüzgâr esiyor ki ne rüzgâr kartalı alır havadan.
Kavaklar yıkıldı yıkılacak, zerdaliler yerde.
"Duymuyorum, diyor, duymuyorum, duymuyorum,
anlaşılmıyor."
Köpekler, iki çoban köpeği, biri boz, biri alaca,
sözcüklerin dışındalar. Bozu uyukluyor,
alacası kulaklarını dikmiş başka bir ufka bakıyor.

ÇİÇEKLER

Kırmızı sarı çiçekler açıyor pamuk tarlalarının
otluk sınırlarında. Biz de varız çapada ırgatlar,
kırmızılı mavili terli avratlar, şalvarları güllü.

CAMBAZ

Altındaki çocukları görüyordu tel ipin üstünden,
yürüyordu iki direk arasında, elinde terazisi.
Çocuklar da onu görüyorlardı üstte, kaşlı gözlü,
parsa toplarken yüzüne bakıyorlar unutmamak ister gibi
ve ayı kadınlar gibi bayılıyordu hamamda
göbek taşına sırtüstü düşerek.
Tefin zilleri vuruyor, kırmızı yazma savruluyor rüzgârda.
Burnunda zinciri düşüne giriyordu ayı bir çocuğun
ve cambaz bulutlar arası ipinde yürürken,
– Ayağını denk al, diye bağırıyordu soluk soluğa.
Ama cambaz kayar gibi gidiyor, o yıldız senin bu yıldız benim,
göğün öteki ucunda gözden kayboluyordu.

GÖRÜNÜM

Bir köylü yürüyor biçilmiş tarlalar içinden,
bir at, köstekli, sağrısı bize dönük,
art ayağı tırnak ucuna kalkmış, ufka bakıyor
ve bir yaylı gidiyor susadan, gidiyor yüzer gibi,
kırlangıçlar dolanıyor gökte, direkler, bulutlar,
topraktan tüten buğu titriyor havada.
Traktörü o zaman gördük, uzakta, oyuncaksı,
top ağacın gölgesinde, dalların altında.
Bir yıldızdı görünüm başka bir yıldızdan
görüntüsü kaydıktan sonra bize ulaşan.

YAZ

Kız pepeme, oğlan topal.
Bereket gökyüzü hep böyle masmavi
bu uzun yaz günlerinde.

FENER

Feneri kaldırıp geceye bakıyordu. Birine mi
bakıyordu! Ne gelen var ne giden!
Savrulan çili aydınlığın taşta, sarmaşıkta.
Böyledir hep, umut bir gölge olur ve sokulur usulca,
kıpırdar narın yapraklarında, söğüde sıçrar,
sallanır fenerin otları tarayan ışığında.
Oysa yokluğudur sadece aşkın, özlemi, kuruntusu,
patikadan kıvrılarak böğürtlenlere doğru inen.
Ay çıksa, kavalını çalsa dağa taşa, dönse sürüsü!
Kim var orda! Otlar kıpırtısız, yol boş, böcekler bile uykuda.

AMBAR

Yalnızlığına taşımak istiyordu hepsini, tek tek, özenle,
ambarını dolduran karınca gibi:
Mendille kuruyan enseyi, dudak kıvrımındaki cıgarayı,
bir duruşu iskemlesinde, bir bakışı geçip giden,
hepsini, her şeyi, birbirinin eşi sinekleri,
yuvarlak gözlerini ineğin, kulak kabartışını köpeğin,
anlatılmazı, dokunulmazı, yiteni, görülmeyeni.
– Cıvıldayan serçeleri unutma, dediler, öğleüstleri,
söğüdün yaprakları dökülse de ilkyazın yeniden biter.

GEMİCİ

Kumsal boyunca yürüdük Gemici'nin peşi sıra,
bin pullu madenin yanı sıra bin pulunda ayrı güneş.
İstiridye kabuklarını dürttük, kuşların ayak izlerini gördük
kumda,
bir sandal leşi yatıyordu, basmış, kaburgaları delik,
bir martı kalıntısı, sıçanlar yemiş ciğerini dalağını,
cinsel bir açıda sırtüstü, ölüme yenik
ve mürekkepbalığından arta kalan tebeşir kemik.
Baktık, bunca yaşam tortusunu, tuz kokan, bulut kokan,
gündelik kiri arıtmaktan yana deniz, salttan yana.
Yelkovan kuşlarının zinciri bu yüzden güneşe dönük.
Deniz, deniz, deniz, sonunda yordu bizi,
diz boyu otların yurduna döndük, böceklere, ağaçlara.

DURGUNLUK

Birden yeller esmeye başlıyor, sonra kesiliyordu. Sesler
duyuluyordu geceleri. Lodos bir atmaca gibi kıpırdamadan
duruyor
havada, ara yerde. Gök gürüldüyordu. Yağmur yağıyor uzaklara,
serinliği düşüyordu üstümüze, kokular geliyor kuzeyden,
çam ve dağ kokuları, mazı kozalağının koktuğu gibi.
Bir kıyamet kopuyor belli, sağılıyor bütün bulutları gökyüzünün,
vuruyor dağa taşa, otlar dümdüz, toprak gebe.
Yaşlı kişiler başlarını sallıyorlardı, bir iş var bu işin içinde,
sütün kesilmesinde durup dururken, böğürmesinde hayvanların,
durgunluğunda suların, dalın ve yaprağın.
Umursamaz görünüyorduk, neşesiz ve yorgun, elle gelen
düğün bayram.
Havalara bakıyorduk, boz bulanık, kurşun kaplı havalara.

ÇAPADA

Ak badanalı duvar ve pencere, kapı dibinde servi.
Bir avlu taş döşeli, el kadar da olsa yeter.
Tulumba takınayı düşünebilirdi çıkrıklı kuyuya.
Takunyalı bir kız çeker tulumbayı, eğilip doğrularak,

kovasını doldurur.
Salatalıkları, fesleğenleri, hereklere sarılmış fasulyeleri sular.
Demek bir bostan istiyordu avlunun önünde, biberler, domatesler.
Ya çardak, çardağın altındaki beton sekide kaba minder!
Yumuşacık oturacaktı üstüne, bir cıgara tellendirecek,
bulutlara bakacaktı besbelli, top ve ak bulutlara,
şimdi baktığı gibi, çapada, elin pamuk tarlasında kuşluk

vaktinde.

BEKLEYEN BİRİ

Öteye bakıyor, yolların ötesine. Birini mi bekliyor!
Her sabah giyim kuşam uzaklara dönüyor yüzünü yeniden.
Oysa yanıbaşında aradığı, hemen orda, dutun altında,
ince otların güneşinde sarı sarı çiçek açan,
ateşinde seğirten al atların yelesinde,
üç çeşit yemişinde narın, biri tatlı, biri ekşi, biri mayhoş,
orda, elini uzatsa alabilir. Ama o, bekliyor işte,
bir açılışı bekliyor gül gibi, göndere çekilecek bayrak gibi,
söylenecek türkü gibi sırtüstü yatıp toprağa.
Gözü açık ölecek: doymayan biri hep, bekleyen biri hep.

DAĞLILAR

Dağdan geldiler onlar, ötelerin adamları, dağlılar.
Zincirlere vurulmuş tomrukları döktüler makinelerin ağzına,
bulutlarını, rüzgârlarını bıraktılar, estiler el kadar yerde.
Bakraçları kalaylı, çorapları nakışlı kadınlar
carlarının altından süzdüler onları, görmez miyiz!
Bebeler seyre çıktı, yürüdüler peşleri sıra, cambazlar gelmiş gibi.
Gün bitti, hesap kesildi, oturduk kapının oraya.
Üstümüz çardak, önümüz kamyonların yattığı düzlük, toz ve akasya.
Çıkınları çıkardık, azıkları yaydık masaya.
Bir çimdik peynir attılar ağızlarına, somun tıktılar,
Hüsmen'in barakasına baktılar, kavaklara üstündeki, yıldıza, çiğnediler,
ovayı da birlikte çiğnediler, yorgunluğu, kuruyan teri, sap saman kokusunu, pencereye tırmanan hanımeli kokusunu.
Erinç miydi yüzlerindeki, mutluluk mu, gariplik mi, bilgelik mi!
Alın çizgilerine oturan akşam karartısından ötesini bilemedik.

DİLALEM ÇENGİSİ

Dilalem Çengisinin bahçesine bak, kütüklerde üzümlere bak,
salkımların türküsünü çalgısını dinle,
ki kırk telden çalarlar büyülü tanelerle.
İşte kırk gün uyuduğu, kırk gün uyanık gezdiği saray.
Korkma gir saraya! Bu duyduğun kişnemeler,
kılıç ve mızrak sesleri, adımlar, adımlar sofalarda,
yıldırmasın seni, tıka kulaklarını gürültülere!
İşte uyuduğu döşek. Başucundaki şamdanı ayakucuna,
ayakucundaki şamdanı başucuna koy!
Bir ayağın eşikten dışarda, bir ayağın içerde,
üç kez bağır: Dilalem Çengisi, Dilalem Çengisi, Dilalem Çengisi!
Uyanınazsa taş olur kalırsın, ama Cennet Suyu elinde.
Dilalem Çengisi senin, mutluluk senin, yarınlar senin.

ÜÇ GÜVERCİN

Yağlıklarını omuzlarına atmışlar
çobanlar koç pazarlığı ediyor kahvede.
Kahveci kahve ocağının başında ayakta.
Gemici gökten inen üç güvercine bakıyor.
Üç güvercin su başında silkinince üç civan kız.
Çimiyorlar pınarın sularında, kamışların ardında.
Amanın biri n'oldu, uçup gidiyor ikisi.
Şehzade han kızını atınca terkisine,
Gemicinin dizlerinde bir güvercin ölüsü.

YORGUN

Ve yürürken yürüdükçe, üç gün üç gece,
evi görüyordu, yalaktan su içen atı sonunda.
Şu at o atlardan biri olsa, diye düşünüyordu,
şu deniz dibi mağaralarda yaşayan atlardan,
var git nalla, eyerle, başlığını tak su içene dek,
atla sırtına: Lebbeyk sultanım, desin, yolumuz nereye?
Uçursun seni kuş gibi havalardan kasabaya.

KEÇİ

Candarmaya baktı önce, sonra önünde durana,
bekledi, yıkık kerpiç duvara yaslanarak.
Bulutlar uçuyor, tavuklar eşiniyor gübrede.
Çil horoz savuruyor tozu toprağı kanadının altından.
Keçiyi istiyorlar belli. O demeye geliyor bu laflar,
bu duruş beş adım açıkta. Keçi arkasındaydı.
– Bende verilecek keçi yok, dedi.
İki balyoz gibi sarkıyordu kolları.

BULGUR

Bulguru ona verdi, tıkanmıştı kendi yemedi.
Üstü başı paramparça, ayakları çıplak,
kara betona büzülmüş karanlıkta seçilmiyor.
Bir minder çekti altına. Sormadı.
Anlatacaktı nasıl olsa, hele bulguru bitirsin!
Testiyi sürdü önüne, lambaya doğru gitti.
Zaman bir damar gibi kabarmış zonkluyordu.

BİZ VE ONLAR

İçlerinden geçenleri anlıyorduk, söylemediklerini.
Yoksulsunuz, iğrençsiniz, diyorlardı,
ne giysiniz var dolabınızda, ne iki türlü yemeğiniz, ne de paranız,
sevginize karnımız tok, özgürlükse özgürlük bizim için.
Sırıtmaya bile gerek duymadan arkalarını dönüyorlar soframıza.
Oysa biz alın terimizi bölüşürüz, yağma ve haraç bilmeyiz.
Tütünü öküz için icat ettik, çift sürerken bir cıgara içimi dinlensin
diye.
Öküz bizsek, hani soluk alacak vakit nerde!
Bu yüzden hor bakıyorlar bize, kanımızı içtiklerinden.
Bencillik en büyük bereket onlara, beylikleriyse
en büyük dolap.

AY IŞIĞINDA AĞAÇ

Köyden uzaklaşıp ay ışığında ormana doğru yürüdü.
Sihirli aynayı düşünüyordu, devanasını
bir tokatta testi yapıp rafa kaldıran şehzadeyi.
Eve döndüklerinde, adam eti kokuyor, derlerdi oğulları,
dişlerinin arasından kollar, butlar, kafalar çıkarırlar,
bir oturuşta kırk koyunu yerlerdi.
Birden ejderhayı gördü patikanın böğründe,
iriydi, minare boyunda, kolları çatal çatal
dallı budaklı çınarlar gibi, her çatalında çıngıraklar
kafam iriliğinde. Ağaç gözüne ejderha gözükmüş olmasın!
Kılıç üşürüp altı başını birden uçurdu.
Yiğitsen bir daha vur, diyordu masal ejderi.
Beni anam bir kez doğurdu, diye mırıldandı,
otluk tarlalara vurdu kalbi çarparak.
Ay koşuyordu, ağustosböcekleri ötüyor.

KARANFİLLİ GÖRÜNÜM

Büyü masala, masal güneşe karışıp eriyor avluda,
destursuz işeyenin çarpılışı ardında bir ecinni
ak dişleriyle sırıtıyordu, tepeden tırnağa sidik.
Zeytin, yıkık duvar. Deniz görünüyor el kadar.
Ev cinleri uslu akıllı, ölülerin ruhları gamlı,
örümcek ağlarının biriktiği kuytulukta yorgundular.
Pencerede bir karanfil güneşte konserve kutusunda.
Ne türlü çiçek açsa katmerli kırmızı, ne türlü koksa baygın,
nazardan korunuyor çomağının tepesine geçirilmiş
yumurta kabuğuyla. Durgun bir öğleüstü. Ev halkı çapada,
dönerler akşam bastırınca. Kiremitte martılar.

KUMSALDA GÜNBATIMI

Gün batıyordu. Kıyıya dek mavi diken ve taş.
Kumsal. Sığır ve insan dışkıları.
Mısır tarlasına yaslanan baraka, üç beş adam.
Bulutlar, kıpırtısız bulutlar, mor bulutlar.
Bir balıkçı teknesi geliyordu karşıdan
ve bir köpek kaldırıp bacağını batan güne siğiyor.

YILDIZLAR

Geceleri hendeklere yatardık, yıldızlara bakardık nedense.
Ateşböcekleri mi ki bunlar, sinekler mi ki
saydam kanatlarını çekerek oynatırlar, vızıldarlar,
savrulmadan dururlar bütün gece bir kamışta,
çiğdemlerin orda, nilüferin yayıldığı dere suyunda.
Bu balkıyan ışık onların parıltısı, bu sessizlik onların sesi.
Bizimse ensemiz otta, gözlerimiz gökte, gökyüzünde,
çimerdik o süt gibi suda, samanuğrusunda.

ADAMLAR

Uzakta adamlar vardı demin, şimdi yok oldular.
Biri hasır şapkalı, birinin mintanı damalı,
biri merdiveni tutuyor alttan, biri direkte bulutlar içinde,
öbürü bakmıyordu, çitler, gelincikler, camgöbeği çirişotları,
gökyüzü üstlerinde, arkada dağlar mavi.
Demindi bütün bunlar, gittiler, bizse şimdi içerdeyiz.
Bu kaldı, bir izlenim, silik, uzaktaki adamlardan.

BİR GÜNÜN DURGUNLUĞU

Manava gidiyordu bezelye almak için.
Mutfak kapısını kilitliyordu, sokak kapısını oldum bittim

kilitli tutar.
Terliklerini çıkarıp pabuçlarını giyiyordu, başında örtü.
Kara bir köpek çıkıyordu yoluna, geçip giden.
– Manava gidiyorum, diyordu rastladığı kadına, sebzeler de ateş pahası.
Berber dükkânına bakıyordu, çıplak bir kadın resmi

görünüyor camdan.
Kasap belinde peştemalı kapıda, bir dana başı kancada, gözleri açık.
Bezelyeleri alıyor, dönüyor eve, ayıklamaya başlıyordu.
Tencereye tıp tıp düşüyorlardı, ortalarında kesik dana başı,
köpek, kadın, resim, kasap, manav,
sıçrıyorlar tencerede, sonra duruyorlar rüzgârsız,
tıpkı sokaktaki gibi durgun alabildiğine.

SARDUNYALI KOMŞU

Saksıdaki sardunyalar komşunun penceresinde
bir bakış, bir gülüş, bir sesleniş oluyor birdenbire,
elinde bardak çalıyor kapılarını:
– Biraz yağ, diyor, varsa, bakkal uzak, ödünç.
Gülümsüyorlar karşılıklı, konuşuyorlar, komşuluk hali.
Tavuklar kaçışıyor önünden duvarı dönerken.
Varıyor mutfağa, dünya büyük, yaşam güzel,
çingene pembesi sardunyalar komşunun penceresinde!

GÖRÜNMEYENE BAKMAK

Bakmak, diye düşünüyordu, hayvanlar bakıyor mu!
Hayvanlar görünene bakıyor, bizse görünmeyene.
Umutsuz sevgilere bakıyoruz, gece gündüz ölülere,
yoksulluklara, korkulara, öfkelere,
nedenleri, sonuçları, yarınları görüyoruz.
Bir usta olmalı, diyoruz, ellerine biraz sarı biraz yeşil bulaşmış,
ot yüklü bir araba çıkınca karşımıza, fırdolayı nakış,
ustamızı görüyoruz, damını, avlusunu, pencerede sardunyasını.

KAF

Bezdik yüzlerini görmekten, gözlerine bakmaktan gece gündüz.
Bizi de götür, Keloğlan, padişah sarayının olduğu o kente,
Ayağımızda demir çarık, elimizde demir asa, kırk gün kırk gece,
Kimi yollarda yayan yapıldak, kimi Anka'nın sırtında,
gak deyince su, guk deyince et.

Evlerinin önü mersin.

Bıktık gölgelerinde yaşamaktan, kırıntılarıyla geçinmekten,
patlangaç kesekağıtları gibi yozlaşmış sözler duymaktan.
Bir onların ellerine bak, bir bizimkine, bizimkiler yarık.
Nicedir kazarız toprağı, toprak bize, bereket onlara,
gak deyince su, guk deyince et.

Evlerinin önü nane.

DAMLAR VE İNSANLARIMIZ

Bu damlara, bu gözlere büyük ki o insanlar,
günbatımında dizildiler mi sekilere, duvar diplerine
ya da el ele karşılıklı konuşmaya durdular mı
başları, omuzları ya denizde ya da gökte,
kimi ağacından büyük, kimi damından yüce.
Kanat çırpsın oyalı yemeni bulutlara doğru,
onlar dağlara, ormanlara, ovalara göre.

BASAMAKTA

– Yarın bir kıyamet kopabilir, diyordu, deniz
dağlara çıkabilir, savurarak salaş iskeleyi ve sandalı,
ama madem şimdi sütliman, duy ırıp dizilerinin geçişini
üstümüzden, sürüyerek yıldız karanlığında sarkan ağlarını.
Susuyordu. Bir balık üç kez atlıyor suda. Çıt yok.

AĞACIN ALTI

Söğüdün yapraklarıydı sessizlik, buluttu sütbeyaz,
ottu, sazdı, kamıştı, bir adamdı kıyıda kırmızılı,
yarı beline dek denizde, yarı belinden yukarsı gökte.
Ağacın altından bakıyorduk geçen küçük sandala açıktan.
Memeleri tomur, uçları aşısız ham incirler gibi.
Bir dana böğürdü uzakta. Sesti birden sessizlik, kalın
tomruktan akan su gibi değirmenin tekerine.
– Gitme, diyordu, gider yalnızlığımı, sarıl bana, sıkı sarıl,
ko beklesin patatesler ambarda, üzüm çardakta!

MEVSİM BAŞINDA YALI KAHVESİ

İlkyaz, yeni yürüyen çocuk gibi ovada adımlıyor.
Güneş körpe. Işınlarda sütlü incir tadı var.
Damlar kapılarını camlarını açıyor doğaya.
Masalara örtüler serildi kahvede. Çamaşır
mandallarıyla tutturmalı eteklerini uçarlar yoksa
martılara uyup iskeleye kayıklara doğru.
Kahve boş baştan başa. Bir kedi tortop rıhtım duvarında.
İskemle sırtını dayamış buluta, uykuda.
Biri gelse, demli bir çay yap, diye seslense kahveciye,
bir kadın çömelse çıkınını bırakıp yere, terini silse,
yalınayak çocuk, omuzunda sandığı, sorsa: Boyayalım mı
ağabey!
Olacak bütün bunlar. Yaz gelecek. Gök ham, mavilik taze.
İskemleler deniz üstünde, masalar, tente.

ÇOCUKLA KÖPEK

Nadasa bırakılmış otluk tarladan geçerken:
Küçük bir çocuk olsa, yürüse önüm sıra, diyordu,
ardımızda bir köpek, kamışların arasından yol bulup
denize insek. Ama madem ne çocuk var ne köpek,
of, neye yarar denize inmek!

OLANLA OLMAYAN

Bir ağaç yapıyordu kendine göre,
bir kuş yapıyordu keyfine göre,
oturuyor ağacın altına kuşu dinliyor.
Ağacın önünde bir havuz görenler:
– Havuza bakmıyor musun? diye soruyorlardı.
Havuz yoktu ki!

Elifli

Birinci Basım: Aralık 1980, İstanbul, Ada Yayınları

I

KATIR VE KIZ

Meşelikten odun yüklü katır,
Bir yaprak düşerken, suda, tahta
Kapının üstündeki buluta,

Dağdan sallanarak iner, bakır
Güğüm uzaklaşır dönemece,
Aynasında pelit, bulut, baca.

Ardında Yörük kızı bir Hitit
Yontusu gibi, kızaran çivit
Rengi gökyüzünde soluk, yalın,

Elleri ayakları bir sıra,
Kucağında güneş, kayıplara
Karışır yalnızlığında yolun.

EŞEKLİLER

Akşam alacasında ya da erkenden,
Kasketleri boz, mintanları yamalı,
Sağrıya doğru geride, sallanırken
Bir o yana bir bu yana ayakları,

Kıl heybelerde bazlama, tuz ve erik,
Ova düzünde sanki bir katar turna,
Öterken karatavuk, kokarken kekik,
Böğürtlenli yoldan inerler art arda,

Lastik pabuç, yırtık pantol, eşekliler,
Yayladaki köylerinden kasabaya.
İnce bir toz şeridi düşer ovaya.

Büyümüş gözlerinde ne mut ne keder,
Bakar üstlerinden babaca gökyüzü,
Durgun, öyle masmavi, giderken dizi.

YÜRÜYEN

Helallaşıp düşüyor yola, geride
Damlarıyla köy, yürüyor, ayrılmak zor!
Şura Mustafa'nın kahvesi, beride
Çapaya durduğu tarlalar, yürüyor,

Yürüyor erkenden, bir kez düşmüş dara,
Gün batıyor, gün doğuyor, yine seher,
Yine akşam, ona sora buna sora,
Çitler köyler geçiyor, atlar, inekler,

Ne yorganı heybesi, ne tabakası,
Yürüyor asfalttan, susadan, toprak yoz,
Yürüyor sarı mintan, yırtık yakası,

Yürüyor ha, nasıl giderse salyangoz,
Otlar yanık, yollar sabahın dördünde,
Yürüyor uy yürüyor, ekmek derdinde.

FESLEĞENLİ GÖRÜNÜM

Bir yaylı gidiyor sokaktan, güneşli
Akşamın, dağlara gökyüzüne vuran
Esmer yalnızlığına. Sıcak belli ki
Serin geceyi getirecek ardından.

Bu tay yanı sıra seğirtir köye dek
Kısrağın. Kızsa elinde bakracı
Bakkaldaki şekerleri düşleyecek.
– Gülüm kız, o boyalı şekerler acı

Erik pestilleri küflü, kirazlar ham,
Dumanı burnunda köfteler ağulu.
Kahvenin çınarında dem çeken kumru,

Basma perde, tahta kapı, ağaç ve dam,
Fesleğen yeşile kesmiş pencerede,
Kokmak için yoldan gelene geçene.

GELİP GEÇEN BİRİ

Bir resimden çıkmış gibi ağaç güneş,
Uzaktan önce, gelincik iki yanı,
Geliyor otlar arası yoldan yavaş
Adımlarla, göğsüne takmış Zaman'ı,

Dallar içinde cıvıltılar, vişneler,
Bulutlar en beyaz çağında, koparsa,
Dursa geçmese, işte geçmede seher
Nasıl geçerse, yalnızlık nasıl varsa,

Nasıl biterse başlayan gülümseme,
Sonra nasılsa eski yüz, eski bakış,
Döner duygu geçip giderken özleme.

Bir boy boşluğunca mavi, sıcak leke,
Hep o tüy savrulur artık düşüncede,
Başlangıç ve son, her sevincin ardı kış.

UYKUYA DOĞRU

Evdedir artık gözlerini yumunca
Dutun altındaki evde. Cam açık, yaz,
Bir serçe asma dalında, kıpırdamaz,
Tulumbanın dibinde arılar, yonca,

Bulutlarla çamaşırlar ip boyunca,
Alçak duvarı ikiye böler çapraz
Gölge, yarısı kara yarısı beyaz,
Durgun bir ikindiye yürür karınca.

Geceyi testisinden doldurup tasa
İçse çiy, ayaz, yalınayak dolaşsa
Yıkanmış, serin çimentosunda yazın!

Birden adıyla çağrılan çocukluğu,
Yeşil fistanlı komşu kızı gündüzün,
Uçan martı, süren yaprak, tüten buğu.

DÖNÜŞ

Basma entarisi yırtık, süpürüyor,
Siliyor çıplak ayak sabahtan beri,
Işıldıyor silindikçe beyaz ve mor
Camlara vurmuş komşunun hatmileri,

Silindikçe gelincik otlarla kavak,
Kırk yıllık ova camın üstünde yeni,
Nicedir gözünde tütmüş bu dam çardak,
Ekmeği masada, peyniri, zeytini.

Yine at koşturuyor bulutlar. Rafın
Tahtaları kehribar gibi sarardı.
Direkleri ve telleri telgrafın

Bata çıka denize doğru iniyor.
Bir vakitler türlü hoyratlığı vardı,
Şimdi nasıl da mavi bu gök ona sor!

GÜNDELİKÇİ

Oturuyor, kalakalmış minderde,
Elleri yok, elleri kaçıp gitmiş
Çalışıyor, tahta çamaşır dikiş,
Balkonları deniz gören evlerde.

Morlu nakışları güveler yemiş,
Yıkanmış bir kilim ve soluk perde,
O çarşaf beyazlığı yine nerde
Örter akşam alacasını geniş!

Yüzler var özleminde öpmek için,
Bebeleri. Yıldızlı sıcak gece
İniyor, konağına vardı hecin.

Yaşam ki bir sudur kamışlık, yonca,
Analar gelir geçer aynasından,
Ellerini gündüzlerde unutan.

YILDIZLI GÖRÜNÜM

Dar giysi, kara gözlük, indiler cipten,
Dişlerini gösteriyor köpekleri,
Gözleri yarı açık, morarmış deri,
Uzun adamı kesip aldılar ipten,

Uzattılar, havalandı sinekleri,
Öfkenin homurtusu geliyor dipten
Ve kadın İskilip'ten ya da Nizip'ten,
İnce kıyım, kalem gibi bilekleri,

Kapanırken ölüsüne ağlayarak
Öttü bacadan puhu, ürperdi kavak.
Artık duramazdık, bağladık çıkını

Dere boyuna vardık, toktuk, sıcaktık,
Otlarda sırtüstü yıldızlara baktık,
Duyduk acımızda uzağı, yakını.

DENİZDE

Çiçek açmış ılgınların orda soyun,
Burda her iz silinir, her tutku yeni,
Köpüklenmiş mor aydınlığında suyun
Çim, uzaklarda bir balıkçı yelkeni!

Tuz kokan yamaçta yayılırken koyun,
Geride kalsın kumsal, devedikeni,
Sırtüstü gözlerin gökte, yüzükoyun
Derin suya bak, gör balıklı üçkeni

Ve açıl, duy çığlığını martıların
Tüyden hafif alır gider seni mavi.
Zaman denen o külçede bugün, yarın,

Nedir ki düşün! Hep o tohum, hep o kök.
Bir yastığa baş koyan ikizler gibi
Tek bir beşikte sallanır denizle gök.

GÜZ BAŞI

Güller nasıl da bitiverdi! Dün daha
Pıtrak gibi açan fidanda şimdi tek
Kırmızı yok. Yağmur akşama sabaha
Düşmeye başlar, doldu kovanda petek.

Irgat kahvelere çekiliyor yavaş
Yavaş, biber basıldı salamuraya,
İnek gebe, oğlan çıplak, otlarsa yaş,
Güz kanlı bayrağını dikti ovaya.

Havran pazarında satılan eğreti
Ölü dişleri gibi uzun geceler
Üst üste kapandı mı toprağın eti

Ölümün etince soğur, leylek gider,
Bir bun yüreğinde, garipsin, avara,
Kırlangıç gider, kalırsın dört duvara.

AĞAÇ VE İSKEMLELER

Bırakıp gitmişler iskemleleri,
dostluklar karşı karşıya,
kavuşurken gün, iğdenin altında.
Arılar kalmış susmuş sözcüklerle.
Bir çocuk hırkası mı unutulmuş,
yapraklar içinden sarkan gök!

II

KAVAL

Mezarlığı bir koyun sürüsüne benzettiği gün
ya da ona öyle geldiği gün: "Ölüm sürüye katılmaktır"
diye yazmıştı bir kâğıda. Oysa ne mezarlık vardı
bu tümcede, ne kaval sesi, ne de çoban.
Kaval sesi ötelerden geliyordu, hafif, oyuncaklı.
"İşte çobanları!" diyerek bir mezara döner dönmez
susmuştu düdük, koyunlarda bir kıpırtı.
Yazmamış bütün bunları gömmüştü, böylesi daha iyi,
tek bir satıra: "Ölüm sürüye katılmaktır."
Artık çalıyordu kaval, yalnız ona, ama birden susabilir.

İŞKEMBE

Eşya yer değiştirmiyor, ufak tefek
kaymalar, büyümeler, yok olmalar dışında,
ama renklerle kokular, çeşniler öyle mi!
Maviyle kalkıyor göz denizden
ağaçlar maviye boyanıyor. Kırmızısı iniyor damların
dağ taş al kan, nerdeyse günbatımı.
Bu kokan bulutlar mı yoksa kekik mi!
Söylüyorsun anlamıyor kentsoylu takımı.
Oysa gözü çayırda konuşurken
konuşmuyor geviş getiriyor biri,
öbürünün körpe ot tadı ağzında.
Ondan mı işkembeye benziyor yüzleri!

İÇEN ADAM

Sana, Gemici, kızaktaki teknenin çıplak kaburgaları
dibine çöreklenip, yonga kokusu, tuz kokusu,
denize bakarak içmek yaraşırdı kalamarla, balıkla.
Oysa şimdi önünde birkaç zeytin tanesi, bir kara somun,
rakının çıldırtan bulutu avucunda,
komşunun kerpiç duvarına karşı düşün baba düşün.
Domatesti, biberdi bütün bu çalı çırpıyı yolmalı,
gaz döküp yakmalı bu damı. Bak, bir martı çok yüksekte.
kanat çırparak gidiyor, bak, gidiyor
özlemi sinek gibi yakanı bırakmayan denizlere.

DENKLEM

Dağın yamacını, sürüyü, köpeği ekledi,
güneşle çarptı hepsini, denize, gökyüzüne baktı uzaktan.
Bir yol görünüyor sürünün sağında, ince bir yol,
dağılmış tek tük koyunlar ve çoban,
bir incir ağacı, durağan bir kuş havada.
Şu denklemi yazdı, kuşsuz, ağaçsız, yolsuz nedense:
Güneş (Yamaç+Sürü+Köpek) = Çobanın yalnızlığı.

ÖLEN

Kavunu almak için uzanmış ve ölmüş.
Kavunlar varmış, aralarından birine uzanıyormuş, uzanmış ve ölmüş.
Ölenin uzandığı kavunu başka biri almış yemiş olmalı.
Oysa ölen o kavuna uzanıyor durmadan, kokulu ve olgun,
o kavuna uzanacak anlatıldıkça, sofrada ya da bahçede.
Anlatan rakı kadehine uzanacak,
yanı başında duran kadehine: "İşte böyle, diyecek,
kavunu almak için uzanmış ve ölmüş."
Ay doğuyor, üşüyor musun, ölü kaçıyor hızla,
artık uzakta, uzandığı kavundan ve bizden çok uzakta.

ERKENDEN

Sabahleyin erkenden damın kapısını açınca ovaya,
kendi bahçesi yok, elin çiftliği, yonca tarlası, kavakları,

inekleri,
bir cümbüş sofrasına oturmuş gibi oluyor, kırk türlü meze,
bakıyor gün ışığı çoktan dolmuş kadehine.
– Duradursun, diyordu, içecek biz değil miyiz!
Bir zeytin tanesi
atıyor ağzına, eksik dişleri güçsüz, geveliyordu.
Yusufçuk diye bağıran kuş daldan ona bakıyor.
Boğa duvara dönmüş samanını dişliyor.
Otlar, yapraklar kıpırdıyor, incirde bir cıvıltı,
toprak bıraktığı gibi. Aydınlığı yudumluyordu.
Güneş yayılıyordu damarlarına, uzaklarda denize dalıp çıkmış güneş.
Çiçekleri kararmış yorganını itiyordu uyuyakalmış biri
çardakta.
Söğütler görünüyor karşıda, sazlar, araba. Bulutlar geçiyor.
Sarı kızın başı parlıyor camda, saçları, omuzları.
Mahzun nedense, belki yazdan, yalnızlıktan.
Kuş olup pencerenin küpeştesine konası geliyordu:
– Kalk, soyun, yu memelerini serin suyla, otur sundurmanın altına,
bir türkü tuttur hafiften ki oynasın döne döne bu can sana!

BAŞINI SALLAYAN AT

Bir at görüyor çayırda, kucağına alıyordu.
At uçmak istermiş gibi oynatıyordu ayaklarını kucağında,
kulakları kısık, başını sallıyor. "Dur, diyordu, şimdi bırakırım
seni."
Usulca bırakıyordu bulutlara. At uçuyor, uçuyor dörtnala.
Bakıyor büyük bir kent altında, yollar, apartmanlar, fabrikalar.
Durmuyordu, uçuyor, dağlar ovalar geçiyor,
neden sonra bir ev görüyordu yamaca yaslanmış,
penceresinde sardunyalar teneke kutularda,
bacasından dumanı tütüyor, iki başında iki kavak.
İniyordu dama, yan geliyor kiremitlere, uyuyor.
Evin küçük kızıysa bir at görüyordu düşünde,
al bir at, alıyor kucağına,
at uçmak istermiş gibi oynatıyor ayaklarını kucağında,
kulakları kısık, başını sallıyor.

BAKMAK

Bir delikten bakmak istiyordu, karanlık bir delikten,
bir delik ki bakınca hop etsin içi,
bir bahçe, bir merdiven başı ya da bir sofa,
Yüzü değil tersi, dışı değil içi.
Bir budak aranıyordu, bir anahtar deliği. Yok, yok!
Ama kuş yine dalda, güneş otlara yatmış,
kedi uyuyor duvarın üstünde. Yüreği eziliyordu.
Yüzüne götürüyor elini, bir gözünü yumuyor,
iki parmak arasından komşuya bakıyor.

YENİ BAŞTAN

Adam her seferinde direğin dibinden kalkıyor,
bitmiş bir zamana yeniden başlıyor, eve doğru gidiyor.
Öteki, bir adama bakıyor, bir de saatine: Saat on.
Adam direğin dibinden kalkıyor eve doğru gidiyor,
öteki, saatine bakıyor: Saat on.
Arada çekimi yeniden başlatan biri var, ama kim,
ağaç mı, deniz mi, yoksa tek katlı dam mı yamaçtaki!

KIYIDA

Kireç badanalı duvar dibinde karanfiller, mavi gök,
ot ve diken denize inen yamaçta,
bir kayık, kalafata çekilmemiş yıllardan beri.
Salaş iskeleden güneşin suya serptiği altına bakalım mı,
çakıl sektirelim mi, üç kez, dört kez,
kim daha çok sektirebilirse, kaçamak, çocukluğa doğru?
Altımızda baş aşağı eski günler,
bir şeytanminaresi, yolcu gitmiş çulu kalmış,
boş, avucuma batıyor eğri büğrü.

KÖPEK

Bir köpek seğirtti minibüsün yanı sıra sonra geride kaldı,
döndü ağır ağır, çöktü kıç üstü, kaşındı.
Bir köpek seğirtiyor minibüsün yanı sıra tozlu yolda.
Bundan böyle bir köpek seğirtecek minibüsün yanı sıra,
dönecek ağır ağır, çökecek kıç üstü, kaşınacak.
Anadolu toprağının köpeği o, köylümün, kesik kulak.

OVADA BİR ADAM

Onu yazmak istiyordu güz güneşi inerken ovaya.
Dolaşmış olta misinası çözer gibi
çözebilse sabırla yalnızlığına giden düğümleri!
Ağusunu atıyordu acının, yoksulluğun, özlemin,
bakıyor, bir torba kemikle et elindeki.
Gözleri ve dişleri götürmüyor varmak istediği yere.
Testi suyla dolu ya da şarapla,
Neyin nesi bunun içindeki!

ATLI

Bağıracaktı az daha görünce o çivit mavisini
okaliptüs yaprakları arasında: Bu ne!
Hemen topladı kendini. "Gökyüzünü bilmez misin,
diye söylendi, böyle masmavi çoğu zaman
ışıldar yaprakların arasında. Şaşacak ne var!"
Boynunu büktü, gözlerini dikti yere, düşündü:
Görür görmez yitirdiği gök değildi – kesin bu –
Bir atlının susuzluğu belki de geçip giden.

GÖÇ

Gök mademki ötelerde, diyordu, mademki odur bizi el ele
veren,
avuçlarda başlayıp bir denizde kaybolan geceleri,
fesleğen yaprağını koparıp sapından, ovarken iki parmakla,
yüklemeli develere gündüzü,
bir yanında sundurmalar, ev içleri, tülbentler, yazmalar,
merdiven başları, gıcırdayan kapılar,
güneşi ve komşunun bahçesini yansıtan pencere camı,
rafta işleyen çoban saatin mutfakta yaydığı
kâseler, sahanlar, bakraç, bakırı çıkmış isli tencere,
birbirine değince göçü kaldıran çıngırağı yaldızlı bardakların,
öbür yanında tek servi avluda, yalnız servi, taşlar, sıcak taşlar,
damlar, duvar dipleri, kesik kulaklı köpekler,
Türkmen obası gibi gökyüzüne doğru gitmeli,
ardında yaşanmış Zaman'ın sıcaklığı
ve fesleğen yaprağından kalan koku.

ATLARLA KÖRLER

Atların dağılışı gibiydi, savruluşu gibi,
yelelerin değil atların, ama ne, kim, nerede!
Uzanıp bir izmarit alıyordu yerden, almıyor gerçekte
bakıyor izmarite, geçip gidiyor.
Karayel, diye düşünüyordu, karayelden bütün bunlar.
Birden bir karga sürüsü iniyordu üstüne
şu atlar gibi savrularak ya da dinamitimsi
kara karpuz çekirdekleri gibi karpuz kesilince,
bilenmiş ince bir bıçak duruyor rafta kan içinde.
İşte o zaman kopuyordu kıyamet, sessizliğin kıyameti
kement atan zenciler, körler ufkunda,
çatlıyordu inancı ve aşkı: Çöküyor doğrama.
Demek orda, diye düşünüyordu, atlar orada.

KADIN VE TAKA

Akşam çocukları katıp önüne yalıya indi,
çömeldi denize karşı. "Çekişmeyin, dedi, oynayın!"
Koşmak, taş atmak oynamaksa oynuyor çocuklar.
Bir kedi bakıyor büyük oğlanın gözlerinden,
küçüğü bulanık bir bulutun içinde,
kadın kara kara düşünüyordu.
Bir taka yanaştı salaş iskeleye,
bir adam çıktı içinden, tuttu elinden kadını,
tuttu ellerinden çocukları bindirdi takaya,
bir fino köpeği bıraktı kadının çömeldiği yere,
çözdü palamarını gitti.
Köpekle biz kaldık kıyıda yalnız.
Baktık uzaklaşan takaya, direğine, bacasına,
bacasından tüten mavi dumana, yan yana.

İLİNTİ

Saat, cezve, ibrik.
Saat işliyor durmadan, tik tak.
Geçmiş günü düşündürüyor özlem,
içilmiş çayı, kahveyi.
Mutfak kışa dönüyor yüzünü.
Bahçe, ölen yazın kalıntısı kapı camında.
Saat işliyor, tik tak. Cezve ve ibrik boş.
Evler boş, aydınlık boş, sokaklar boş.

TANDIRNAME

Dolambaçlı yolları vardı köyümüzün, damları, avluları,
servileri,
ince minareleri, kaleleri, kalelerinde mazgal delikleri.
Yedi kat yeraltında kentleri vardı dünyamızın,
kör kuyuda kara koyunun sırtına atlayınca gidilen.
Top ağaç oradaydı, üstünde Zümrüdüanka'nın yuvası,
ağaçtan yuvaya süzülen yılan, ki her yıl yavrularını yer kuşun
şehzade hançerlemeden önce. Periler vardı güvercin olup uçan,
soyunup çimerler pınarda, sonra güvercin urbalarını giyinip
köşklerine dönerler. Devler, kırk haramiler varsa da
bizden değil. Bir dudağı yerde, bir dudağı gökte bir arap
biter yanı başında, dile benden ne dilersen,
üç başlı, yedi başlı ejderhalar bir kılıç üşürüşte göçerdi.
Oğlanlar peri kızlarına vurulur, kaçırırlar,
anası peşlerinden koşunca, kız bir tokatta bahçe yapardı oğlanı,
kendi de bahçıvan olur, hileye karşı hile, zora karşı zor,
ama kötü her zaman yenik düşerdi.

Ve padişahın tek derdi, çocuğu olmaz, ama her derdin çaresi var.
Bir pir görünür çeşme başında, koynundan bir elma çıkarıp
uzatır,
elma yenince hanım sultan nur topu gibi bir oğlan,
kısrak al bir tay doğururdu.
Ayva güler, nar ağlar, Çengi Cane şehzadenin düşüne girer,
et dururdu atın önünde, aslanın önünde ot, olacak şey mi,
otu ata, eti aslana verirdik biz.
Bütün engeller yenilir sonunda, Keloğlan padişaha vezir olur,
alır kızını, kırk gün kırk gece düğün dernek,
onlar erer muradına, bizler çıkardık kerevetine.
Şimdi nerde!

KUŞLAR VE KEDİ

Ölümsüzdü kanaryaları tanrılar gibi.
Kafeslerin kapıları açık, girerler çıkarlar,
omuzunda, ellerinde öterlerdi.
Çiçekçi dükkânları karşıda,
ilerde balıkçılar, manav sergileri,
ak bulutları mahallenin. Kuşlar hepsiyle içli dışlı.
Gün geldi, bir kedi karaltısı belirdi damda,
kış bastırdı. Mor bulutlar dolanıyordu gökte.
Çiçekçilerin kepenkleri inik, manavlar yemişsiz,
yağmur yağıyor. Bardaklardan boşanıyordu yağmur.
İki avucuna alıyor başını, yerde bir kanarya ölüsü,
düşünüyordu, kötü kötü düşünüyor.

DIŞARDA

Dışarda kapının önünde, yorgun, ama gidecek.
Daha ne kadar kalabilir! Dişi bir köpek
ekmek bekliyor akşamları onlar yemekteyken.
"Yemek verirsek alışır." Daha ne kadar bekleyebilir!
Yazdı sözünü ettiğim, yabanıl bir hızla esti, kavurdu.
Taşlar sıcak, yaseminler açmaya yetişemiyordu, hanımelleri
kokuyor.
Daha ne kadar sürebilir, bitecek ister istemez.
Köylülere bakıyor. Seyreldiler. Pazarda incir tükendi.
Bir çocuk saat bileziğine uzanıyor, evirip çeviriyor.
Solgun bir pırıltı madende. Daha ne kadar parlayabilir!
"Paslanmaz," diyor işportacı. Belki de paslanmaz. Ama yaz,
yaz eridi incirlerin altındaki kuytu bostan kuyularında.

YAYLADA KALANLAR

Kırmızı koşar dörtnal, mavi kişnerdi kısrak
otta. Bebe, babasının kollarında havada.
Kediler minderde, sekide, eşikte,
kuyrukları dikilmiş, aş kokularıyla esrik,
fareler delikteydi. Geceleri hırsızlama
peynir kırıntılarıyla geçinirler, koçanları kemirirler.
Güz gelende döşekleri, kap kaçağı yükleyip eşeklere,
kaz, tavuk, dana, köylü göçeli beri yayladan,
rüzgâr zorluyor çardaksı barakaları,
yağmurlu günler başladı.
Fareler sere serpe dolaşıyor aralık
tahtaların, boş rafların arasında,
kedilerse tüyleri diken diken, ateşsiz, insansız,
açılmaz kapıların duvarı dibinde.

VİDALAR

İşçi demir dikmeleri boyuyor duvarın üstüne binmiş,
boya kutusuna banarak usulca fırçayı. Gündeliği kaça?
Doyarlar mı dersiniz çoluk çocuk! Tahtaları çakmak için
usta vida almaya gitti motosikletle, kavakların altından.
Bir toz bulutu yükseliyor upuzun ardında. Kasabaya vardığında
nalbura girecek: "Vida, diyecek, beşlik," küf kokan dükkânda.
Bir kutunun içinden vidalar çıkaracak nalbur, uzatacak.
Alışverişle dönüyor dünya, mevsimler gelip geçiyor.
Tahtalar dökülüyor ne denli sağlam çakılsa yıllardan sonra
ve otlar, dikenler, ısırganlar bürüyor duvar diplerini.
Ama şu bulutlar, maviliğin içinde, yıllardan sonra da
gelip geçecek göçük ya da yeni duvarların üstünden.
– Beşlik vida kısa düşer, ustam, altılık ister bu tahtalara,
günün birinde yine çürür düşerler ya, şimdilik.

SÜT SAATİ

– Şeftalileri rafa diz, şeftali koksun mutfak!
dedi adam, indi sekiden inek sağmaya gitti.
Kadın, ovaya bakan ineği gördü sağılırken:
Galvanizli kova altında, memeleri elinde adamın, yan,
soluyarak indiriyor yoncadan, kekikten topladığı sütü,
kara ve ak lekeleri açık seçik akşamda.
Girdi mutfağa şeftalileri rafa dizdi.
Şimdi bir saksı aynada, kanaviçesi yastığın,
mertekler arası aydınlık, kilimin moru,
şimdi örümcekler bile şeftali kokuyor,
gök şeftali renginde, bulutlar şeftali kokuyor.

GEMİDE

Kadınları bebeleriyle girdiler güverteye. Kimi çöktü,
bağdaş kurdu kimi. Arkaları basık yabanlık pabuçlarını
düşürüp yere, parmaklarını yokladılar çorabın altında.
Asma yapraklarıyla örtülü kiraz dalı sepetlerinde
kara üzümler görünüyor, yuvarlak taneli, puslu.
Gemi kalktı, yol alıyor iki yana savurarak denizi,
bulutlar uçuyor, sıla geride.
Bir deniz eri dalgalara bakıyor ve batan güneşe, düşünceli.
Bir çocuk ağlıyor. Az sonra azık çıkınları açıldığında
çökelek peyniri yiyecekler, çimdik çimdik, keçilerinden
sağdıkları sütle kotarılmış, yanında sivri biber,
domates sarı çekirdekli, paslı çakıyla ince dilinmiş
ve uyuyacaklar başları geride, ne mutlu ne mutsuz,
alınyazılarına yabancı.

TREN

Adını bilmedikleri otları yiyorlar sarımsaklı yoğurtla
otlar ovada bitende sebil, yaza doğru.
Akkız, hindibağ, semizot ya da bir başkası ne fark eder!
Kedileri, köpekleri de adsız, koyunları, keçileri de.
– Benim adım Hatçe, diyor iri memeli kadın.
Bir taşın dibine çökmüş tren yolunun böğründe
inekleri güdüyor. Bir kuş uçuyor havada.
Tren geçiyor birden harmanlayarak bulutları.
Dönüp bakıyor Hatçe, inekler dönüp bakıyor,
Yabanıl naneler sinmiş, kokularını tutuyor kuytuda.

KIZLA ŞEHZADE

At başını pınara indirince ürküyor, huysuzlanıyordu.
Bir suret vardı suda ürpertiyle bütünleşen, dağılan.
"İn midir cin midir!" diyerek başını kaldırıp baktığında
kızı görüyordu şehzade kavak ağacının dalında.
Pınar başı, telli kavak, dalında kız,
sanki ay doğmuş yaprakların ardından
sırma saçtan süzülerek suya vuruyor
ve kızın geyik kardeşi geyikçe bir kuşkuda o sıra,
gönlü kardeş, dili insan, eti geyik, üç kez ölümlü,
bir çalının dibinde gözyaşı döküyordu.

BULUTLAR

Ovanın ağaçları görünür uzaktan,
kayısı, kiraz, vişne,
yemişe dururlar yaz gelince.
İki çapa sallarız tarlada, ağaçlara bakarız,
kaldırır başımızı bulutlara bakarız,
ağaçlar bizden sayılır, bizim ağaçlarımız,
bulutlar, bulutlar da ağaçların mı yoksa!

EV

İlkin çevresinde dolanıyor kapalı evin.
Kum yürümüş eşiğe, otlar bitmiş betonun arasında,
tozlu camları sarmaşık örtmüş,
eski bir kundura basamakta yazdan kalma,
çürümüş ip, testi kırığı, otlar otlar.
Çarpık bir iskemle duruyor söğüdün altında,
dostluklar, giysiler, yüzler düşüyor aklına.
Biri geliyor, arkasında, bir kadın olabilir.
Dönüyor, ne gelen var ne giden, otlar otlar.

FOTOĞRAF

Evin en çarpıcı yeri diye duvarın orası,
güveylik resmini asmış, yaldız çerçeveli.
İlçede çekilmiş, ikisi de ayakta. Bir bez gerili arkada.
Boynunda kravat, sırtında lacivert takım.
Karısı gelinlik fistanıyla, tel duvak ve altın bilezikler
görünsün diye sıvanmış gelinliğin kolu.
Fotoğrafçı ne çizik bırakmış yüzlerinde ne gölge,
avuç içi surat, hokka ağız, lokma burun.
Bu yalancı varsıllık, bu yapma güzellik,
karton uçakları, gemileri gibi kimi fotoğrafların
sırıtsa da ne çıkar! Bir günlük beylik, beylik.
Üstelik geçmişi getiriyor geri. Geçmişin nesi var!
Çoktan unutuldu. "Geçmiş olmasa gelecek de olmazdı."
Gün batıyor dışarda. Son ışıklar sızıyor odaya.
Resim görünmez olmuş camındaki pırıltıdan.

KAVŞAKTA

Bütün bu döküntüler, bu tarak birdenbire,
bu dişleri kırık tarak, ne şişesi olduğu unutulmuş
bu şişe, bir kablo parçası, eski diş fırçası,
çatlaklar duvarda, kullanılmış paslı çiviler,
bütün bu döküntüler, koskoca bir deniz dışarda
kıbleden esen rüzgârla köpüklenen, ağaç, taş,
bütün bunlar, sararmış gazete, örümcek ağları,
oraya, o hüzne götürecekken onu
taşçıların çekiç seslerini duydu uzakta,
umutla koştu pencereye, taşçıları arandı,
ölüm dirim düğümünü çözmüş gibiydi yarı yarıya.

İNEK

Ahıra giriyor evden önce, hatıllara bakıyor, direklere,
dört köşe pencere küçük, cam kirli, ahır karanlık,
tahta yemlik çatlamış, bir zincir sarkıyor, bel, yaba,
gözden geçiriyor hepsini, tavanı ve tabanı,
duvarları, çatlakları, örümcek ağlarını,
yokluğuna bakıyor ineğin, boşluğuna sarılı beyazlı,
tozlu yollarında mahallenin ağır ağır yürür şimdi,
nerdeyse gelir şimdi, yıkık duvarın önünde böğürür,
çıkarsın, akşamın alacası akasyalı, minareli.

İÇENLER

İçiyorlar, masada, ışımış dutun altında,
duttan sarkan ampulün altında.
On adım ötesi karanlık. Az ilerde tekeri kırık
yaylı araba, bombalanmış bir köprü ya da bir anıt
gibi yan yatmış. Mısır tarlaları seçilmiyor.
Mısır tarlaları belli ki öfkeli bulutların altında.
Bir el kavramış ışıkla birlikte şişeleri,
masa, iskemle, kerevet, içenleri tutuyor boşlukta,
içiyorlar, boşlukta, ışımış dutun altında.
Bir kızartı başlıyor zakkumların ardında,
ay doğuyor. Bir kadın beliriyor, ince uzun,
çömeliyor aya karşı, otlukta, arka kapıda.

BULUTLU

Tutunmak mı için, yoksa dokunmak, sevmek mi için
uzanışı başkasının yalnızlığına!
İki göç, on bir ölü sırtında, bir cinayet,
Havran gidiş geliş hapisdamı yolları,
memeleri sarkık, bunca çocuk taşımış karnı göçük.
Bakma, yine nakışlı çorapları, yeldirmesi soluk ama yamasız.
Durgun akşamların günbatımını düşündürüyor yüzü,
tülbentin bulutu kızarmamış neden ak!

TABAKLAR

Tabaklarını dizmişler gökten akan çeşmelere,
karanlığı yoklayarak gidiyorlar elleriyle boşlukta,
taş çoğu zaman, duvar, yalnızlık sonrası ayna.
Postacı bisikletinde, arabacı ayaklarını uzatmış,
garson cıgarasının dumanını savuruyor,
üzümler sarkıyor çardaktan borularına tulumbanın.
Kimi de yemek ısmarlamış bekliyor denize karşı,
sırtında bir hançer, iki yıldız arasında.

DOĞURGAN

Sen her doğruluşunda yeni bir kuş,
her oturuşunda yeni bir yaprak,
karşıya dön, yana toprağa bak
ki sakız sardunyaları sarksın duvardan,
koksun bir kol devinimiyle ıhlamurlar.
Bir balıkçı teknesi yanaşıyor iskeleye,
gel yürü yalınayak sekiden mutfağa gir,
vursun engine martı yüz geri kayarak!

SÖZCÜKLER

İp çektiler önce, temeli kazdılar,
duvarları örmeye başladılar,
kısa sürede yükseldi duvarlar otların arasında.
Şimdi öğleye doğru yaz güneşinin kızdığı saatlerde
bir mala harç atıyorlar özenle yerleştirilen taşa
durup konuşuyorlar, susuyorlar, yine konuşuyorlar.
Konuştukça damlar, hanımelleri, zakkumlar,
sakakuşları, çakıl taşları, çitler,
konuştukça maviler, sarılar, yeşiller,
sıçrayan sözcükler bize dek.
Bakıyoruz ilişkileri dağılıp gitmiş
uçuşan polenlere karışarak yarı yolda.
Otlara düşüyorlar, eriyorlar otlarda neden sonra.

ÇEKİŞME

Alışılmamışı bulmak istiyor,
alışılmışı getiriyor oysa yaşam.
Sürekli bir çekişme, öbürü diretiyor.
Sonunda öpüp başına koyuyor gelenleri,
kuş cıvıltısı dalda, kararmış yasemin ağızlık,
parlayan cam kırığı gibi şeyler otların arasında,
kimi gün beylik bir düşünce, alabildiğine gündelik.
Elleri böğründe, küskün, gözleri yerde:
– Haklısın, diyor, sen haklısın, her zaman olduğu gibi.

KOSACILAR

Bir kuş uçuyordu üstünüzde görmediniz,
bir kayık yanaştı iskeleye görmediniz,
biri gözlerini kırparak size döndü,
yapraklar sürüyor, tavuklar eşiniyordu, görmediniz.
Bu yüzden ellerine bakıyor adam sabunu bırakırken,
sabuna bakıyor, aynaya, sonra yine sabuna.
Kaçmasın istiyor gözünden, o bakmayınca kaçıp giden.
– Tutsak mıyım ben, diyor, tutsak mıyız bu dünyada!
Saat gibi işliyor dünya tıkırında.
Otları biçiyor kosacılar, bir o yana bir bu yana salınarak
mavi göğün altında, dağ gibi bulutların altında.
Görünmüyorlar, doğru, uzaktalar, söğütlerin altında.

DAM

Adam çekiyor, inek çekiyor, deniz var aralarında,
denizi mi çekiyor ineği mi! Deniz de geliyor, inek de,
ağaçlar, ova, gidiyorlar çekişerek,
çekişerek gidiyorlar, adam, deniz, inek, bulutlara doğru.
Kavak ince uzun ağmış göğe, dibinde dam,
gidiyorlar bir yazı yazarak düze, dama doğru.

HASIRDA BİR ADAM

– Şu hasırın üstünde, dedi adam, ölüme bıraktılar beni,
yüzüstü koyup gittiler beni oğullarım, gelinlerim.
Ulu bir söğüdün altında yatıyordu,
yan dönüyor, çıplak ayaklarını taşlara uzatıyor.
Bir cıgara yaktı beriki, konuşmadı, ata baktı,
ardında araba, yuları salıverilmiş, otluyor.
Ölümle ilgili belirsiz ayrıntılar düşündüğünde
gökyüzünü gördü aralarından yaprakların,
bir tulumba sesi geliyordu uzaktan, ağacın gölgesi serin
ve ilerde tarlada kafam gibi karpuzlar.

MANDAL

Üç kez vuruyordu elini masaya,
üç kez vuruşunu dinliyordu elin masaya,
sanki başka birinin eli, başka bir dünyada,
başka bir masaya vuruyor,
hepsi de çoktan yok olup gitmiş.
Başka bir çağ bahçede, o çağın ağaçları.
Bir ip gerili iki direk arasında ve ipte tek bir mandal:
Hortlamış bir kırlangıç gibi az çok,
bağımsız iki parmak ölüden,
damalı peşkirini tutabilir boşlukta, Zaman dışı.

Denize Doğru Konuşma

Birinci Basım: Şubat 1982, İstanbul, Adam Yayınları

BİR ŞEY HER ŞEYDİR
HER ŞEY BİR ŞEY

1

Bir öpüş su içiyor maşrapasından gecenin,
her dudak yalnızlığımızın peşinde,
batık gemileri dirilen güneşleriyle
göksel balıklarına karşıcı gelebilir mahalle.

Ne güzel ölüler vardı bir vakitler,
yüzler, şimdi dirilerin bile çaydanlığı boş,
omuzları sarkık ceketler içinde,
çayırdaki evlerinin gözleri kör,
bir adamın boşluğunca sırtını denize dönmüş
kedileri nokta gibi sedirde,
unutulmuş bir anı kalıntısı gibi uzaktalar
içleri yok kutularıyla baş başa.

Yeniden uyumalı o kuşla kanadının altında,
aktarmalı damlayan suyu yavaşça
oluklarına ruhumuzun,
neresini veriyorsak yine orası,
örselemeden, incitmeden.

2

Her sabah bir gül tutarak uyanıyor,
her akşam bir sofranın dikeninde
uzatıyor saçlarını unutmak için,
dişlerini biliyor ya da bilmiyor,
avuçları belli ki güneşe dönmek için,
yüreği bir çardaktan sarkabilir.

Hep o kapıdan girip çıkıyoruz,
ak evler giyiniyoruz, sofamız, taşlığımız
gel diye sesleniyor kuleden
atladığımız kuleden denizin sesine doğru,
bir kent çekiyoruz ardımızda
avutulmaz bülbüller kadar hızlı.

Hep o saraydan görünüyor, bahçesinden,
tüm başlangıçlara gebe tek dilenci,
üfürülmüş bir saksağan karaltısı
gibi elleri nar tanesinde,
dudağında bayıltıcı
son karanfil kokusu, fesleğenler, fesleğenler.

3

Geri dönmesini, yüz geri etmesini seviyor,
seviyor geçtiği yollardan tersine yürümeyi,
bakıyor eskiden düşürdüğü bir çakı otların arasında,
uyutuyor ağzında başka bir tadı var,
uyanıyor başka bir güneş damarlarında.
O taş bir simgeymiş, yalnızlık tıka basa dolu,
yaprakların savruluşu rüzgârda
bir umudun suya vuran rengiymiş buluttan,
bulutsa uçan kuşmuş memesinden
tıp tıp bütün gece.

Kendini bir de rüzgârlarında bulsa!

4

Ah sen en güzel taş, taşken su,
suyken kara burçak, yaba, bel, çivi,
bütün kapıların mandalı, ipler, serilmiş çamaşırlar,
ağızlık, mintan, camdaki saksı,
saksıyken bulut, bulutken tespih,
çektiğim, halı silktiğim, yatırdığım,
üstüne bindiğim, öptüğüm, mezarında yanına yattığım,
yatarken deniz, denizken balık, balıkken güneş,
güneşken tarla, tarlayken ev, pencere,
pencerede insan başı, kendim, bir başkası,
karanlık duvarda yürüyen akrep,
tenekelerle çekilen kuyudan suladığımız, kırptığımız,
bir sopa diktiğimiz yanına, iple bağlanan,
bağlanırken çözülen, çözüldükçe misina,
hepsi bir anda, hepsi bir solukta,
hepsi, hepsi, hepsi.

5

Gözlerim değince tarlada mısıra,
bir su akıyor içimden otlar arası,
bir kuş uçuyor üstünde yabanıl,
gözlerim değince kuşa, yalayınca tüylerini
bir ağaç büyüyor boynumda kara yeşil,
güneşe bakıyorum, ırgatlara bakıyorum,
bulutum geçiyor başlarından salınarak,
veriyorum, alıyorum, öğütüyorum,
ekmek ediyorum saçta, çöreotu ekiyorum,
bebelere, yoksullara, acıkanlara.

MUMLAR VE GECE

Yakmadan mumlarını yağmurlu gecenin,
açmadan kapısını çıkmak için geceye,
bir çalgı sesi duydu otların arasında.

Bırakmalı bu mumları, diye düşündü, unutmalı,
yağmuru güneşle ayırmalı ikiye,
bir kırlangıç koyarak arasına gitmeli,

nereye olursa oraya,
siz canavar düdükleri, siz ölü yalnızlıklar,
bir meşenin akan kanı omuzundan,
mumlar gibi damlaya durun geceye.

BULUT

Her sabah bir sözcük oturtuyor boşalttığı yere,
sözcüklere bırakıyor yavaş yavaş yerini.
Ne güneş, ne ekmek, ne su,
yarın bir tanrı orada kof
bir anlam bulutuyla dolduracak yerini.

BİR DÜŞ BAŞUCUNDA

1

Bir düş başucunda uykusunun
ellerini uzatıyor uykusuna,
su içiyor testisinden.
Bağlıyoruz dengini yoksulluğun
bütün mintanlar güdük.

Esrik kapı,
eksik bir yola kapanan kapı
bir hiç uğruna.

Açmak için gözlerimi gecelerce öteye
sırtüstü yatıyorum gözlerim kapalı.

2

Akşam birdenbire – ev, bulut, gökyüzü –
sarı atlarından indi ağaçlar,
kuşlar fırladı yaylı kutularından
ve mevsimin içyüzü.

Her el deviniminde gizli,
her göz karanlığında açık.

Boynuna doladı atkısını
gülüşünden korunmak için
suda ve gökte gezenlerin.

3

Üzümünü sıkıyor gök
şırasını içiyoruz mavinin,
ellerimi cama koydum, atlar
gelip geçiyor parmaklarımın arasından.
Eski bir kalkana mıhlıyorum gölgemi,
atlıyorum ellerimden gelip geçen
atlarımdan birine, gidiyorum.
Hoşça kal gölge!

BİR SOKAK

Bu sokak eski bir sokağa çıkarken
yumuyordu gözlerini, kayıksalıncağı
gibi kalkıyor üç katlı eve, çayıra düşüyordu,
bir lamba yanıyor camında,
bir kuş uzak bir kuşla dolaşıyor,
bir şemsiye tutuyor adamın başında,
düğümünü çözüyor hastane perdesinin,
okula giden kız çocuğu gibi kolay
yonca lezzetinde, kireç beyazlığında,
döşekler artık onun için dar,
hiçbir duvara göre değil cibinliği,
bu sokak bir hindinin, birkaç kazın
darağacından iniyor pazara, kasapların,
manavların önünden arabadan sakınarak,
sarı saçlı çocuklar uyuyor derisinde,
dadısı örtülmemiş bir mezarın içinde,
bu sokak bir bebeği emziriyor
başka bir bebeğin kucağında,
tanıdık bir yüzü getiriyor giderken.

Ve yaz yüzünü yıkıyor tulumbada,
kız sepetini örüyor güneşin camda,
oğlansa anasının dizinden kayan
yumağını sarıyor öğleüstü kırlangıcının
tellere konmuş ağustosla dükkân arası.
Köpek uyuyor. Uzaklara bakıyorum.
Kıza bakıyorum sıcağın pembe etine vurmuş.

BİR YILDIZA BAĞLI GÖRÜNÜYORDU

Yılan uyuyor.
Yılanı uyandırmanın hüznü
aleviyle yalarken duvarlarını
mahallenin, üç arşın çölünde,
delik bir kutu yalnızlığına itilmiş,
hiç uyanmamak korkusuyla o
bir kuyu gibi yüzüstü ellerine bakıyor,
boşluğunu düşünüyor yolların
bir akşamüstü sofrasında
avunmaz türküler söyleyerek, bağırarak,
köreltmeye çalışarak aydınlığını bellek denen kuşun.

Korkmuyor, çünkü korku
bir hiçle başlar her akşam bir hiçle düşer avucuna,
bütün evler
baş açık bir yıldızı savunurlar
ince kum yağmurları altında
ya da güneye bakarlar bir gözleri açık,
öbür gözleri ölünün göğsüne çakılı,
sedyeler gelir geçer yıldızla yüklü,
sizleri düşünmez olur avuntu.

Bir ilkyaz güneşidir unuttuğu,
bir sesleniş her aralık dudakla gelen,
sadece bir çift dudak yaprakla örtülü
hoyratlığa sırt çevirmiş,
gelir ve döker gülünü kilime ya da eşiğe,
bahçesi bilinmeyen bir öpüşe dönüşür
en sıcak mermerinde aldanışın,
bir kedi döner üç kez uyumadan önce ekseninde,
bir kumru kolayca havalanır sonsuza,
yabancıdır artık her ölüm yıldıza
bütün avuçları mühürleyen yıldıza.

ÖZDEVİMİN SUNDUĞU KÜLÇEYİ AKIL YONMAK İSTİYORDU

1

Benim başım bir öfkenin yastığından doğrulur,
bir çizgiden yola çıkar ayla güneş arası,
ellerim tarladaki günebakan
gibi dönük toprağına, gökyüzüne başkaldırır.

Çırpınarak alışmışım dükkân kahve
resimleri basılı gündelik kitaba,
otluk, öpülmemiş dudaklar gibi aralık
odalarda her açılışında kapının
satırları gündüze başkaldırır.

Güneş, ağında aydınlığının
sineğini yer, bir şişenin kırılışı gibi sıcak
ikindilerde düşünürüz, bize mi bu gelen yol,
bize mi o mektup çantasındaki, yoksa eski
bir türkünün kanat çırpışı mı sesini duyduğumuz!

Uzun bir sessizlik olur avuntu,
yalnızlık başkaldırır.

2

Çam yükselerek çıkıyor deliğinden,
gagasını kanadına sokmuş bir papağan
gözlerini devirerek ölüyor masada
ve kadın yününü kırpıyor
apış arasına kıstırdığı kesik başın.

Olağan bütün bunlar ve maşrapa
bir eli testinin kulpunda, bir eli
bıyıklarına dizilen damlaların lülesinde,
garip bir ortaçağ kasabasının
susuzluğunu yansıtır alnında, dudaklarını ısırır.

Sardunyalar ağaçlaşır, körelir çiçekleri,
kilim daha az mor, yollar
her gün daha dolaşık, dükkânlar bir gemiden
bir gemiye boşaltır kadehlerindeki tortuyu.

Bizlerse bir değirmen kanadına takılmış döneriz
o yerle gök arası fırıldakta,
düz yolda yürür gibi saydam.

3

Benim tutkularım bir denizde yüzerler, karaya
vururlar ölü kediler gibi gün batmadan,
silince takkesini bulutla ağacın
bir gündüzün ilk dörtlüğünü
yazarlar mermere, olağanüstü fırtınaya.

Benim tutkularım bir insan denizinde boğuldu,
kucaklarında üzüm gözlü kadınlar, çocuklar.

Senin tutkuların gibi tıpkı
saçlarıyla bağlı ayaklarına,
ayaklarıyla bağlı gözlerine,
doğururlar bütün bir gece bahçeleri,
okşarlar gün boyunca tüylü başını kentin
ve ölürler yeni bir ölüme çıkmadan önce.

Kötü yazıyorum bile bile
tutkuların renginde.

ELBİRLİĞİ EDER DOĞA ŞİİRİN OLUŞUMUNDA İÇ ENGELLERDİR KARŞI KOYAN

Her yalnızlıkta bir adam oturur
bir kadın doğurur her çekmesinde dolabın
adamı çıkart yalnızlığından yürüt
eline çocukları ver
vursunlar panterini mayıs akşamının
üstün başın al kan.

DONMUŞ İMGELEMİN BUZLARINI ÇÖZEREK KENDİNİ KUŞATMAYA ÇALIŞIYORDU

Yoksulluğa açınca ellerimi
bir kapı kapanıyor üstüne.
Sizleri tanıyorum
ufak tefek eşyaları evlerin,
aramızda yaşamış kamburlar var.

Bir marşandiz lokomotifi
gibi kısa etekleriniz bulutlu,
çocukluğunda kırlarda çember çeviren
çürük gözlü kadınlar gibi
dişleriniz güne açılırken ufak,
acımsı dostlukların sütünde otlarınız.

Gök kırlığına serpiyorum
sizleri örselemeden
bir melek mezarlığına,
çocuk soytarıları kuşlarımızın,
damdan sarkan eski püskü kediler
ilkyaz lalesinde erimiş.

Bir eskici dükkânından silkiyorum sizleri
yarının yalınkat billuruna.

ÇÖREKLER

Yağmur çöreklerini siste,
ölü odasında yedik.
Bir şimşek resmi çizince parmakla cama
denizin tüyleri kabarıverdi,
çıplak ayaklı topal çocukların
kâğıt gemilerine yükledik kederi,
gebe kadınların boyaları dökülüyor yüzlerinden
gecenin yapraklarıyla kaldırıma.

Saçakların altı kuş ve insan,
saçakların altı Haliç ve mavna,
memelerine mezar taşları dizilmiş kızlar
gülümsüyor saçakların altında,
kukalar dikilmiş kaydırak için,
üç katlı taş bir yangına vuruyor
dilencinin koklayarak götürdüğü meyhane.
Susuz yalnızlıkların kuruyemişçileri,
köfteciler, patates soğan arabaları,
bira bardaklarıyla kamçılanan makaracı,
bir kedinin kırlangıca duruşu güvertede
saçakların altından içiyor yağmurunu,
erik çiçekleri açıyor bir kuyumcu dükkânında,
bir nazar boncuğu tutuyor avucunda
ve bütün kör çımacıları İstanbul'un,
duba kuşları, ipsizler, aylaklar, Pygmalion'lar,
düztaban bir zencinin
güneşsiz kumsalına uzanmışlar sırtüstü
ellerine bakıyorlar bir çocuğa bakar gibi.

Kaldır ceketinin yakasını,
derisi yüzülmüş bir iskeleden
çocukla yuvarlanarak, tökezleyerek,
vapurlara trenlere koşalım,
ısınalım ıslak şayak kokusunda,
sarı benizli ampulün yaslanıp payandasına
gecemizi tersyüz edip giyelim,
soyunalım, aç belki de,
bir sözcüğün upuzun hastanesinden
taburcu olmamızı bekleyerek.
Ve sizler, üç günlük bir yıldızın çırasıyla
sobasını tutuşturanlar, öptüklerim,
elmacık kemiklerinizle saçlarınızla,
yaşanmış olmanın ak dişleriyle iki sıra
ısırın gözlerimi acıtana dek.

BİR ÖPÜŞÜN DUDAĞINDA BULUŞMAK

Uzak bir gündüzden gelirseniz
şu kapının ardında bulun beni,
eşikle sofa, güneşle mermer, aşkla ölüm
el ele oynarken yalınayak taşlıkta.
Alın kılıcınızı vurun boynunu
perdelerin arkasında sevişen bulutların.
Minder bir yokuştur tırmandığımız,
kilim saçları örülen kız çocuğu,
kırık bir duvar saatidir maşrapa,
sandalye ölüme bırakılmış bir gemi sonsuzda.
Satın savın hepsini, küflenmiş somunumu
köpeklere doğrayın kahve falında havlayan,
bir tas su için bahçeyi akıtan
tulumbasından kiraz ağacının.

Uzak yazlardan gelirseniz evde yokum,
çarşıda olabilirim ya da kahvede.
Benim işim unutmak, sizi unutmak,
boynuma dolayıp kesik kollarınızı
başınızın sedirinde uyumak.
Bakın şu elmalara tekmil çürük,
sokaklar limon çekirdeği gibi
ve evler dişsiz bir kedinin ağzında.

Sizin gözleriniz akrep gibi kabuklu.
Sizin avucunuzda bir sofa var,
bir yatak var içinde, dolambaçlı bir merdiven.
Sizin saçlarınız, kirpikleriniz,
bütün kıllarınız taş bir dehlizin ucunda.
Bir ağaca bağlayabilirim sizi,
doğramadan, yolmadan, savurmadan önce,
çakmadan önce odanızın duvarına.

OTURANLAR

Susarak bir yolu uzatıyordun bana,
bir kahve fincanında tüten tadı
uzatıyordun bana ellerinmiş gibi,
bakışmanın orasına tünemiş
türküsünü rengine bırakmış bir gülde
soluyordun yapraklarına yabancı.

Biliyorum aktığımızı,
saniyeler bir deniz gibi geçiyor aramızdan,
çocuklar doğuyor kucaklarında çocuklarla,
balkon kuş gibi çırpınıyor ayakucunda,
tahtalar eski biliyorum, kilim yırtılıyor,
saçların yüzüyor sazlarla gölde,
kayıkların şimşek çakıyor,
ürperiyor retina batıyor oda
suya, yalnızlığa, duruşumuza.

Oturuyoruz sen dik, ben yatay
bir acının dönemecinde gözden ırak, silik,
ve su akıyor durmadan mavi yıldızı
göstererek kulenin doruğunda,
ellerin üst üste, benim başım eğik,
upuzun bir köprüden
bakıyorum gidişimize ovada,
iki sıra kavaklara güneşe dönük.

Oturuyoruz gitsem de,
oturuyoruz ölsek de,
kalkıp bir döşekte sevişsek de.

EĞİLİRKEN

Eğilirken yalnız bir kıyıda, saçların
iç içe kıvılcımla, tutuşan kuşla
– Ellerin yok biliyorum – kırık bir iskelet,
bir başucu lambası kör
vuruyor kireç badanasına duvarın,
düşüyor göğsünün yıldırımı.
Yabanıl bir arsada buluyorum başını,
ıslıkla çalıyorum doğuşunu geceye,
bir boğa peşimde deli gibi.

İki at arası yeşil, yeşil alabildiğine
durgunluk yüzüme bakıyor,
aslan su içiyor gölden,
musluk damlıyor otları unutma,
unutma dokunuşunu elin kâğıda
bir çardağın falına bakarken,
bakarken bir ağacın dönüp dolaşıp
eski bir yol ağzına çıkışına.

Bir avuç kuru üzüm
biraz tuz biraz güneş
her sevdalı kadının beklediği.

Ekmek kırıkları tütün kırıntıları gibi
hüzünlü bir yakarışla bitiyor soyunuş
gerisini serçelere döküyorum,
yazıyorum soyunuşunu gecenin
bir boğanın saçlarına ıslıkla.

BİR DOSTA BÜYÜ

İnsanları itmemizin nedenini kimse bilmez
yakar ruhları parmaklarımızı atarız
tütün basarız boşalan yerlerine
cam bir çocuk bırakırız gözlerinde
günbatımı, boş bir kutu ya da nepentes.

İnsanları itmemizin nedenini kimse bilmez.
En saydam tümceleri mühürler açık
kitabın üstüne bırakılan anahtar.
Ne vardır ölünce bulutları koyduğumuz
bir musalla taşı yoksa masada!
Her türkü bir unutuş, çalmasa da,
yağmurunu duyarız yol boyunca sırtımızda,
bir çizgi yağmuru, gül ya da nepentes.

İnsanlar için hepsi oysa.

KUYU

Bütün camları açık kuyuda
bir kız saçlarını örüyor
az sonra örgüsüne tutunarak
daha derinlere inecek daha aydınlığa
bir firkete bulabilir orada
bir şişe kırığı bir tıpa bir salyangoz
birdenbire düşünecek o zaman
ölümün elleriyle bakan yüzünü.

DUVAR VE OTLAR

1

Başak tutmuş duvar otların orada
damını alıp uzaklara kaçırmış
bir kuş var peşinde kırlangıç ya da martı

sessizlik burada akşamken
yuvarlak bir camdı orada
etekleri köpük avuçları nar
duru su eski göklere dönük

dutu silkiyorum kilime basıyorum
tabanımda böcekleri yıldızları
uzaktayım bir adam birkaç adam
birine bakıyorlar gökyüzünde

dam duvar ve otlarla.

2

Bahçe kapıları gibi yan yatmış
kırıksın biliyorum
her zaman bir aynadan baktım sana
kilitlisin bana biliyorum
balıklar görüyorum kumun derinliğinde
tutup birini suya bıraksam
mavi bir patlama
bu sensin biliyorum

dişlerinin ucunda martının kanadı
kayıkların karaya çekilmiş
iki başını birden bağlıyorsun güneşin
bir ağaç tutuşturup tüttürelim mi
çardak göçerken altında dur
oraları nerelerse oralara gidelim

ilk çırpınış ve ölüm
balık kokuyor görünüm
masadaki elinin ilk soyunuşu
akşamın çarşafını düzelt katla
çayırın kapısını kapat sürgüle
yat kalk ince gemiyi düşün

dam duvar ve otlarla.

3

Denizin duvarına çiziyoruz evlerimizin
bacalarını, güneşlerini saçakların,
kesik bir bacak fırlatıyoruz
mavi aslanın ağzına

delikleri tıkıyorlar taşa
yapışık yassı bir kuşla uzakta
ne bağırmak ne susmak anlatmaya yetmiyor
küçük heykellerini çirişotlarının

mahallenin körlerini dizdik satranç tahtasına
satranç oynuyoruz diz dize gökle
dirileri o topluyor ölüleri ben
mayıs çirozları gibi kuruyorlar ipte
taş kesilmiş bir tümce yarmış ağızlarını

kulak kabartıyoruz duymak için
dam duvar ve otlarla.

KARANFİLLİ İŞÇİ

Bir karanfil kasketinde kulak ardı
bahçeyi atmış omzuna kartal kanat
yaprak yolarak geçiyor önümden
türkü çağırıyor güneşinden
bulut değil kardığı kumla kireç
mavisi dolarken testiye
yeşili akıyor elekten
usulca ayırıyor kumrunun halkasını
damların çengelinden.

Bu ne biçim boşalma hangi tür
bir benzeyiş ki menevişli gök
üleştirmiş gecikmeden ekmeği tuzu
altı taşlık üstü sofa
denize bırakmış salını merdivenin,
yeterince balık var tortusunda
bütün yaralarım açık önüm ova,
yiyorlar akşamın alacakaranlığında
içinde bir işçiyle gözlerimi.

BULDUĞUM ÖLÜ

Kaşla göz arasında masada,
masada, masa dışı yıldızda,
orda, hiçbir yerde, hiçbir yerde,
parkta, park dışı yıldızda
bir adam ölüyor ölüsünü buluyorum
bir sesleniş gibi iki dudak arasında,
bir şeftali gibi tüylü kırçıl anlaşılmaz,
gömüyorum toprağına uykusunun
denizini unutmuş kuş gibi tütüyor.

SAATE BAKMAK

Saate bakıyorum, gecenin başlaması
ve bitmesi gerekirdi son düşen yağmurla,
kil soğuyor, uzak taşların
sürüklenişi sürüyor mırıldanışı,
bir çorabın koncu gerisingeri kıvrık,
kilim sarısını morunu çıkarıyor elden,
bir ağacın dalına takılmışlar mintanlarından
kararmış çinkoyla paslanmış lehimle
eriterek en çetin duvarları yüzlerinde
yaşam örümcekleri bir yanda
bir yanda çoğul böcek gergedan ve akrep
yüzüyorlar fokur fokur kaynayan batakta,
toprak homurdanıyor karıldıkça,
ölümün yarısı yarıcıya dönük
sıtmadan bitten dişleri takırdıyor
vuruyor kızgın demirini çula,
öbür yarısı marabaya aşka,
uyuz köpeğin leşi ortada,
cuma ile cumartesi avlusunda
saate bakıyorum çamurlu bir sokaktan
sıçrayarak geçerken vakti,
geceye bakıyorum, saatin durması
gerekirdi son düşen yağmurla.

DESTE

Sen limon küfü saçlarınla bir deri bir kemik
horozlarınla merdivenlere tünemiş,
kolların, çakın, iskambil kâğıtlarınla,
sen bir ırmak gibisin evler üstünden akan,
gemilerini taşıyan denizin karaya.
Bu azgın rüzgârı eserken mevsimin,
savrulurken birliler kuşları destenin,
gitsek mi oraya bulsak mı,
ölü, bir resim ölmezliği yüzlerinde,
yırtık ve ıslak sinek kızları sazlıkta!

BAHÇEYLE KİTAP ARASINDA

Lambayı söndürmeden bir gemi yakıyorum
denizine bahçenin bir gelincik atıyorum,
güller kapanıyor sonrasız gökte,
soldum solmak durulmaksa
en büyük suda geceye sarılı.

Kitabı kapıyorum bahçeyi açıyorum,
bahçeyi kapıyorum kitaba çıkıyorum,
şişeler var bahçeyle kitap arasında
ağaçlar gibi dizilmiş, doğranmış
maymunları rengin, yüzler
gelip geçen kişilerin attıkları.

BÜYÜMEK İSTEYEN KIZ

Elif'e

Bir kız çocuğu büyümek için yazla,
az daha büyümek için gündüzünde yazla
ayak ucunda yükseliyor, yükseliyor,
bense küçülüyorum onunla buluşmak için
güllerin güneşle kesiştiği yerde.

TARAK

Ellerimi uzatırsam fildişi bir tarak gibi
taramak için değil görmek için
saçlarında ıhlamur kokan geceyi.

EN AYKIRI RASTLANTI ALIŞILMIŞ İMGEDEN DAHA RAHATLATICI GÖRÜNÜYORDU

Öfkenin kapısını açan çocuk
gezdirirken elini mandalda
çapraz gölgesini buluyordu korkusunun.

Sünüyor hamuru aydınlığın ekşiyor maya.

Çocuğun kapıya çizdiği gök
kırmızının sustasını açınca
birden fışkırtıyor duvara
bin kanla çizilmiş düşümünü öznesiz
kimin nenin bilir miyim!

Görünmekle yitmeleri bir oluyor.

GÜN DOĞUYOR

Doğmak istiyor iki dudak arasından,
ufkun dişleri seyrek, saçları karanlığın elinde,
miyavlıyor en duyulmaz sesiyle kırmızı,
şimdilik kurşunla gizlediği.

Yatırın kuşları, ordakini taşıyın
kovalarda sabahı bekleyen suya, bu dursun
ve başlasın.

Ah sen, en yalnız babamız gökte,
en doyurucu.

Tükeniyorum diyorsa büyür.

Doğuyor.

ANLAM BİR SICAKLIKSA

1

Denizi kaparak havalanıyor martı
ablak yüzlü bir inek başı
mavi bir kabuk kalıyor gerisinde
ipten ipe devedikenleri
bir saç tokası güneşte firkete,
benimse o kanatlar ne kalır
bir yüzgecin elleri gerisinde.

2

Bu çakıl yağmuru dinmiş kumsalda
saçak altına çağırıyor bizi
bir şemsiye bir gelincik olabilir,
açıyor gündüze kollarını
bir çocuk denize doğru,
bir kadın çocuğa doğru.

3

Görünebildiğince
kanal çizgisinde günbatımı
dağları bırakarak ardında
bana geliyor bense ona.
Saati kurdun mu!
Kuyruğunu ısırıyor karayel
eski bir güneşten sabah akşam
iki sokak ötesi uzun eve.

4

Aynadan yağmuru
ot yüklü arabadan
uzakları silince
kırmızı kediler sivrilir fesleğenler
bir gökle kuşatılmış evime.

5

Taş köprüde
fundanın dikenleri çaputları,
ince bir odunla pişiriyor
üç kap yemeği köze bakıyor
gözleri sulanmasın varsın
saçları ağarmış.

6

Gizlemeden aktarıyorum
girdi çıktısını görünümün
kim kiminle
dinler görünüyorsun
kendine bakıyorsun camda
birden bir ağacın kokusu
alıp kaçırıyor seni camdan
görünümden görünüme.

7

Konuşmanın bittiği bir kıyı var
taş bebekler serpili kumuna
kiminin gözü açık kiminin kapalı,
sakınarak dolaşmalı
çarpmadan alıp başını giden
bir dalgaya yastığında.

8

Bir gündüz uyuyor döşekte
bir gece başında bekliyor
bir yumurta masada ince uzun
orasına düşürülmüş uykusunun
derin ve sessiz,
çalmayan çıngıraktan korkulur.

9

Seni başka türlü kavramak
bilmek dudakla,
dudakla geleni anlıyorum
söylediklerin anlaşılmıyor,
güneşi denizi bulutu anlıyorum
gökte güneş anlaşılmıyor,
söylediklerim açık seçik.

10

At sürdüğü kumsal, taşların
arasına çekilmiş kayık ve martı,
iniyor dizleri kanayarak
bilekleri pantolonu yırtık
suya uzanıyor içmenin ötesine
güneşe dönüyor yaşamın ötesine
atına özsuyu ırmağının
kişnemesini bekleyerek.

11

Yeni yaprak çit cam, çocuk pencere,
bir kadın denizinden yaz
çoktan uyanmış geziniyordur.
El sıkan kapı tokmağı
takunyanın kopuk tasması gelincik
hanidir gökten uzaktalar.
Pazar dükkânlarında eski
yamalı mintan lastik çarık
reçine demetleri ve yemeni rüzgârda,
bir sıla pirinci İstanbul yakarışı bu
ikinci sıradaki gemiye
arkamızda bitiveren.

12

Bizim köpekler uslu
onun köpekleri ısırıyor,
sarmaşıkları bir yıldızı
buruşturuyor buruşturuyor
sonunda cam gibi paramparça.

Patlamadan korkuyoruz,
su gibi aksa
camda sardunya masada karanfil.

Akıyorlar ki koşuyoruz
akşamdan akşama
evlerimizin peşi sıra.

13

Bir kuş gagasından düşme
bu incir ağacı kayada,
çalıyor denizin kapısını
incir sepeti ayaklarının ucunda,
cam açık perdeler uçuyor,
ev var kayık var
evde kimseler yok.

14

Tutuk bahçe
gündüzle bağlanmış dili
denize giriyor hemen önünden,
tele tünemiş kırlangıç
gagasında kapısının ipi
yerde buluyoruz her sabah
gözlerinin mavi ölüsünü.

Küçük bahçe
bacak arasında anasının
tavuklara ekmek kırıntısı
kedilere artık yemek
mintanını yıkayıp sermişler
dikenler yırtabilir
eskimiş yaza.

15

Tutarlı bir gök uğruna
denizi yüzüstü bırakmışlar
çakıllarına martıların, kumlarına.

Bütün bereketli çocuklar
birbirinin benzeri otta.

Kalafata çekilmiş bir ineğin
boynuzu kalacak yazın doruğunda
denizi kesmedikçe memeden
memeyi geceden.

16

Bekliyorum çalmasını saatin
gecenin dönmesini,
az var.

Oda masaya bağlı
çaydanlık kırık.

Ötelerine sıçramak gibi kolay
geçmek sözcükten sözcüğe
avutmak zor.

17

Perdenin başlangıcı
gecenin bitimine
her gecenin bitimine
gündüzü buruşturur
götürür silker.
Ot dağları ovanın denizleri
buruşmuş bir gökle
yürürler gecenin bitimine.

18

Körelmiş geceye dönmektense
seyrek bir açıda gündüzü bekle
bekle bir deve boynu gibi
görünmesini iki duvar arasından,
duy çıngarak seslerini
gör havutun kara çulunu.

19

Bu otların boyu geceye
aşınmaz bir ölü getiriyor
üstümde uzuyorlar
dolu ot
ot dolu Zaman ve Araba.

20

Uyanmakla uyanmamak arasında
ufak tefek evler bulutlarına,
camdan cama
bacalardan bacalara
yan gelsinler dama.

Uyanmakla uyanmamak arasında
ezgisel duruşu
sarmaşığın suda.

Kırlangıcı görmesem de bilirim
yerden uçar en küçük sineğe,
ya bulmasak hiçbirini
ya unutsak seni elinde tabakla
lambanın altında masada
bir Acem resmi gibi sazlık
bir Çin masalı gibi duvarda.

21

Akışı duyuyor musun
kıpırdama bitsin
tren düdüğü eleniyor daldan
su dört yanımız su
su gök su karanfil
su yıldız gibi su.

Sen mi bakıyorsun ağacı göremiyorum
ne den derinleşirse onca aydınlanır
göz kırp ufkun suyuna
sonunda bu akşam kızaracak.

22

Sen ellerinin yolusun
gözlerinin yolcusu
düşeceksin büyük bir gürültüyle suya
kanlı bir yarık kalacak ardında
birlikte ineceğiz o yarıktan
iki yanımız ağaç
unutulmuş bir kentin yüreğine.

23

Beklentinin kuyusundan çekip alınca
ellerini bırakmış geliyor
bir çengele takarak gözlerini,
utanıyor utanıyor geceden,
ayıklıyorum korkusundan
deniz üstü kahvenin er geç
bir yaprakta bitecek dallarını.

Kayık da olabilir
bütün konuşmalar bir çit
gibi geride kaldı.

24

Kâğıdı buruşturmanın
bardağı devirmenin
bütün ayrıntıları.

Susuyor basmakalıp.

Gözleriyle uyusa
dudaklarıyla uyanık
bir bildiri bırakıyor masaya:
Bir ot bilinmeyen.

Kedisi bizde
evi uzakta
yok.

Suyla itiyor günlerini.

25

Her söyleşmenin yanmamış cıgarası
her cıgaranın kaynattığı kazan
köylünün küçük boy atları yalnızları
bir sepet dolusu koruğun
içinden seçmeli geceyi
yere atma ezilmesin
dolaşsın elden ele
bir ateş noktası
havada kalan.

26

Köpek seslerinin üstündeki gökte
sarı menevişler kıvrılışlar,
yarın bir yağmurda paslanabilir
uzağa atmalı
suya bırakmalı
ilk yıldırımın kuyruğuna
savurmalı.

Gecenin doğuşunu kutla
ayın yatık merdiveninde
mim taşlar kertenkele.

27

Düğümünü çözmeden gecenin
saçlarını çözme
bir bilmece gibi duruyor kafeste
yüzüme bakıyor
uyusun başı eşikte,
saçlarını çözme
solsunlar yaşamlarını göle.

28

Bir adam son kez yalnızlığa
son kez içine baktı, evine girdi,
denizin üst katındaki
top ağaç ve yelkenli eridi,
yeni camların yeni yoncaları
yıkanmış çocuklar uzuyor gökten,
sonsuzluğu getirdi ekmek,
ardında açık bir kapı bıraktı.

29

Sen saydamlığı unutmadınsa
tohumları bende
benim sıcaklığım yazılır taşa
uzak yakın küçük büyük
yaz yağmuru gibi gökten
bir içerik kazanır yoksulluğum.

Ellerim testi hamurunda
topraktan içiyorum bardağı kırdım
çatlasın büyük küçük
her çağ kaburgasından
bir yayla mevsimi doğsun
koçlardan beriye keçilerden öteye.

Rüzgârımı ardıma aldım koşuyorum
iki dağ arası dört buçuk gün
hangi suyun sesine gittiğimi kim bilir
hangi taşın ucuna sarılıyım
bu döşeğin ipleri
hangi gurbet çulunda kim bilir.

Sıcak sıcak sıcak
alt bahçeleri açıyorum
son karganın kanadı gibi benden
değneğim çarığımın gönü
seni bir yıldız paklardı paklasa
sular bu den bulanık akmasa.

30

Bir ipucu
bir döşek başlangıcı
gülüne bakıyorum ellerimin,
bir kavak devriliyor
bir yanlışlık olabilir dursun
bir beklenti içinde ovanın arabaları,
bire on veriyor kuduz ve sıtma
derliyorum akşamın burçağını
akşama benzer bir seslenişle.

31

Büyüklerin saklambacı
küçüklere akşamı getirdi
tutup alıyorum kucağıma
eğilmesek
taş tesilir aydınlık.

Peşimden gel
eteklerim yele kapalı
saçlarım yalıda.

32

Yaz uzakta çekiç seslerini
göğe çeviriyor evin damında
kırmızı kiremitleriyle denize.
Girip oturacaklar camdan bakacaklar
körebe oynayan çocuklarına,
kadın uzatacak ellerini
geçmişi aralayarak perdede,
bizimse bir ölünün saçlarını
taramak geçecek içimizden,
bulutlar gelip geçecek
yeni sular dallarda yeni yüzlere.

33

Yürek ezici eller, kaygan kitaplar,
gözler öpüşlerden arta kalan, bakışlar
bir yataktan düşürülmüş ya da itilmiş,
iç çekişleri topal bir kuşun
süzülüşü aksamadan,
bir yüz çirkin diş ve falaka
dağ gibi yığılmış araba artıklarıyla
resim aralarında bir fener,
bütün bunlar yaşanmış sevmedikler
yaşanmamış sevdikler,
sürtünerek geçerken unutulan,
ardımızda kalanlar dönüp bakmadan
eve geliyorlar her akşam çoluk çocuk
kapıyı açıyoruz istesek de istemesek de.

34

Aşka dönük yüzleri aşırmak,
işçilere bakmak, köylünün ellerini
şiirlere kaçırmak güzden,
yanına çömelmek avuçla su içmek,
çok eski bir kentin bugüne
ölmemiş kamburuna rastlayınca sokakta
bir yaprak koparıp çiğnemek,
bütün bu kötü alışkanlıklar besledi
ve aşındırdı neremi bilmiyorum
bir denizde balıklarla göz göze,
ayaklarım bin yıl sonrasının
yazlarını otlarını özlüyor.

35

Kız oğlana doğru koşuyordu
oğlan kıza doğru
bir ağaç yanıyordu aralarında
bir kuş ötüyordu üstünde
kızı oğlanı öğüten.

Yeşil giysili kadınların
yeşilliği kadar inandırıcı
ağaçların kuşbazlığı.

36

Damını tek katıyla değişmiş denizin
bahçesini vermiş engini almış
saklanışın elidir ince uzun
çeken her akşam perdesini,
duvarın toprağına bitişik beyaz
dağda boynuzları açmış bir geyik var.

Bir yokuştan iniyor yaz içi
sevdikleri ağaçla suda
saksıları dalganın camında
kırlangıcı rafta
bir gündüz bırakmış kapı önüne
çocukların birine benzemeyen.

37

Hüzünlenmenin ötesindeki düzlükte,
bulutsuz göksüz
ağaçların kumsalın silindiği
geceyle gündüzün el ele
çeşmemizden aktığı düzlükte,
çeşmesiz sokaksız evsiz ovasız
bahçesiz bir günün yamacında
hüznün bile bittiği düzlükte
çıldırtıcı bir ezginin
kan emici tüyleri içinde.

38

Biri mavi öteki kırmızı iki gündüzün
iki ayrı denizine çömelmiş
bir köprüyle bağlı iki ayrı kumsalda
kadın balık ayıklıyor
erkek yüzüyor ilerde
çocuk ara yerde,
bulut balık pullarından
bir gökkuşağı çiziyor yerde,
görünümde bir kedi var:
kulakları kuyruğu
yalnızlığı yokluğu.

39

Elini uzatıyor görünce
gözlerini yumuyor görünce
bir yaz günü mavi bir güvercin
gibi bir taş bulunca
ısınıyor sıcaklığında
yapraklarını döküyor
avuçları sızlıyor
her ikindi bir çizgi
gibi beyaz saatlerde görünce.

40

İçinde misin diye sordum
üstündeyim diyordu
aydınlığın bastonuna
yırtıcı bir kuş gibi geliyor

Alacakaranlığın kılları
bir gündelik gazeteyi
aralıyor örümcekli duvar dibinde
midyenin açılışı gibi
iniyorum durgunluğuma.

41

Bir gereç sadeliğinde
kendiliğinden canavar
güzel şaşırtıcı aymaz,
gün de böyle gece de,
bir otu dişliyorum
ince bir yoldan iniyorum
kediyle iliklemiş gömleğini
bir kız balkondan bakıyor.

42

Devrilmiş bir kavak ağacıdır
yıldız kayması ağustosta
uzaktan mavisine
eski bir ölünün dirilişi gibi,
avutma çalkanan denizleri
çık onlara bahçelerden
otlara düşürülmüş
bir küpeyi arayan kadınlar gibi.

43

Esdikçe ürperiyor
balığın pulları gibi
güneş kayarak iniyor damdan
tek ayak çocukların denizine

kolan vuran biri var
iki gök arası yeşil
iki deniz arası sofada
aynanın çayırına bağlı
kokusunu duydukça ıhlamurların.

44

Kim bu, hangi rüzgârın attığı taş
el etek çekilince sarı,
anlamıyorum, diyor kadın
gözlerini göğe kaldırıyor,
hep o sinek başka bir sineğe bırakarak yerini
bir araba yoldan
ve oğlak gündüzden doğar doğmaz,
kadınsa anlamıyor
gözlerini indiriyor yere
öpmek için tek tek uzayan
saçlarını ilkyaz güneşinin.

BU GECE

Gelmesinler beri, yaklaşmasınlar,
mavi kalsınlar araya giren sisle,
güz günlerinin titrek güneşinde
deniz yamaç dam. Ama sizler,
köylülerim gelinlerim bebelerim yaklaşın hele,
az daha yaklaşın, sokulun,
iç içe oturalım kahvelerde sekilerde,
sofraya çökelim diz dize kilime,
doyalım bir sahandan. İşte yabankazları geçiyor
kanat çırparak, ağudalı çiçeklerini döktü.
Kepengi ört, ocağı yak, dostlar var bu gece.

SOKAKLAR

Ağaçlı sokaklardı onlar
güneş batınadan önce. Serçeli sokaklardı onlar
gece inmeden önce.
Biri var sokaklarımızı düğümleyen
kızgın demirle kazıyan alnından adımızı.
Kuş kafesi sokaklardı onlar gökyüzüne asılı
belleklerin tuncuna göçmeden önce
yıldızlı sere serpe ne kaldırım ne taş.
Şimdi et göz kaş çene kemiği
sarkan ölü saçları çeşmelerden.

ÇIKIŞ

Ceketinden çıkıp yürüyor, sağa sola
sapıyor çıplaklığından, derisinden
çıkıp yürüyor bir sokaktan çıkar gibi,
bir kapıdan çıkar gibi gülsüz tazelikte.
Akasyalı görünüm, tozuyan toprak yol,
tuğla ev bacalı, camsız baraka,
anlatılmaz maviliği göklerin kandırmıyor,
kandırmıyor onu kiremit bostan erik.
Cebinde yaz, elinde kâğıdı bulutun,
hışırtılı, yazıyor üstüne,
ne kalem ne gölgesi duvarda günlerin
unutmamış böğürmeyi.

AT

Kapıda oturuyorduk her zamanki
gök ve bulut altındaki yerimizde.
Bir at duruyordu kavakların orda çıplak
düşürülmüş bir güneş gibi otların arasında,
gözleri iki servi duvarsız bahçesinde yüzünün,
kanayan gölgesinde iki hançer saplı yüzünün.
Alevi ve köpüğü düşünüyorduk yelesindeki,
yüzümüzü dönüyorduk ona doğru bakmasak da
kırılmasın istiyorduk alnımızda susan ayna.

BAŞKALARI VE O

Başkaları üzümü şişeden içiyor,
o, imgeyi dişliyor diri diri.
Su alan teknelerle gidilir, diyor, ölmezliğe,
mum kibritle yanar, sarma cıgara kavla,
bir kuşsa şiir avlar seni geceden önce.
Ve çıkarıp fitilli çakmağını cıgarasını yakıyor.

Ağaçların balıkları yoksa katlanmalısın
kuşları var. Ağaç kim! Hangi mutsuzluğun mühürü!
Küp çatlamıyorsa her dokunuşunda ölünün
katlanmalısın. Dağ başında bu mor
bir dağ keçisi değilse ne! diye ekliyor,
bıyıkları sarkık, şakakları kır,
sisler içinde bir gemiden toprağa çakılı.

BEN Kİ HEPSİYİM

Köşeyi dönünce eski günlerin ot yüklü arabaları
çocukluğun çemberinden bana doğru açılıyor,
açılıyor çünkü biri var bu çemberi
uzatan doğrulamasına mordan sarıya.

Sarı, bir çekirge olabilir, bir dut ağacı,
binip dalına rüzgârlarını silktiğim
en ak çarşafa, sepetime boşalttığım
güneşle el ele, sisle, yaprakla.

Ben ki hepsiyim, ben ki ölüme götürürüm onları,
toplamakla geçiyor yitenleri bakışım,
diriliş her öğleden sonra bu yaz,
uzak bir gül kokusu aynada,
boynu bükük tutsak, unutulmuş kör kandil
beyazlığında sofanın güpegündüz.

Yabanıl, göze batacak kadar açık seçik hepsi
demir parmaklığın yağmurunda, mahzun
sözcüklerinden caneriği gibi pırtlayarak
geliyorlar, çıplak yol, anadan doğma ev,
bugünün ve dünün ot yüklü arabaları,
dutları, dutlarımız.

ASMA SAAT

Eskici dükkanındaki asma saat
çelik bir şal atmış omzuna
yemiş yelkovanla akrebini karnı tok.
Bir sevda mektubunda kurutulmuş
kırık bir mine yakasında on ikisinin,
sarkacı Acem yazısı gibi sağdan sola.
Başörtülü bir kadın var içinde
dişlerine bakıyor ölümün
çok eski bir çocuk gibi kumara inanmayan.

UYUMAYA BIRAKIYORUM

Uyumaya bırakıyorum seni bıçak sırtında
mavi atlas serinliğinde uyanman için,
bulman için kendine giden yolu,
ucuna diktiğin heykeli, kör.

Sana bütün o rüzgârlar yüzünden borçlandım,
bin akçe de olsa az,
sana bütün kırları için güneyin
bir deniz borçluyum, bir göl borçlandım.

Sana uğursuz bir boşluğun dikdörtgeni
gibi bir talaş parçasında ölmek
düşecekse hiç düşmesin daha iyi.
Seni ölümsüz şamandıranın
burgacına atıyorum yassı bir çakılı
sektirir gibi kıyıdan düz denize.

BİR LAMBA YANIYOR

1

Sabanın tutsağı ak güneş
ağacın gölgesini avuçlayarak suda
bir kalkan kesildi evlerin kılıcına,
burçak tarlası inliyor bucurgadında dağların,
gelin gidiyor bulut ateşe nişanlı fırtına
yabancının çizdiği gökte atına binmiş,
ölü doğan birinin göbeğini kesiyor yol
usturasıyla gurbetin.

Yaz bağırıyor: Vira,
durma gel aydınlığa,
çivilere dikenli tellere vidalara,
yokla kalçasını rendelenmiş tahtanın
yuvarla dişlerinin arasında yosmayı,
yaklaş keser ve çekiç seslerinin
kireç kuyusunda boğulmuş eski günlere,
durma be, haydi be!

Rüzgârın direğine takılmış
fesleğenin pencereden uçurduğu uçurtma
yeşil bir yağmurla iniyor ikindiye
çakılıyor göğsüne aylak bir akşamın,
zar altı beşi gösteriyor saat sekiz,
karanlık işler peşinde vakit,
düşler gerçek peşinde.

Burdasın artık çadırında toprağın
ağlayarak uyanan çocuğun şekerinde
dikeninde görmenin bilmenin unutmanın,
kitaplar böyle yazıyor,
ressam üç hamam oturtuyor
iki şerefeli minareye,
tuğlaya vuruyor kalemiyle
yaldızlı bir kuş resmi çiziyor
yapma çiçeklerin tabutuna.

Nerdeyse gün batar lambalar yanar,
ahıra dönen ineklerin gözleri
ışır uzak bir ormanın dalları arasında.

2

Bir lamba yanıyor damların arasında,
dört kenar gece kuşları tütüyor,
iki kavak uzamış ay ışığından
camdan bakıyor, süt görünür görünmez
sekinin yosun kulplu kazanında.

Duvarın ince yaraları, sorunları,
gurbete giden yorgan, soğan hevenkleri
en alt düzeyde girişinde aşkın,
sesleniyor gecenin saçına dolanmış puhu
göğsünde bebeleri gömülü kadına,
kilimin ovasında narçiçeği kadına.

Böyledir buraları, kızlar sazlık
döşeklerde yamalı, naneler bozuk kokar,
bir servidir sandıkta göz nuru, erkek sevilir
sevilmez kemikle toprak arası et
komşudan komşuya tepeli güvercin
kederle ekmek arası yas, bun.

İki kaş arası kızlığın kardeş kanı.

>

3

Onları görmüyor musun? diye sordu. Görmüyordu.
Kendini görüyordu, mutsuzluğunu. Çorapların
deliği takılıyordu gözlerine, nasırı ellerin,
gümüş yüzükler, yırtık mintanlar, renkli urbaları gelinlerin.
Yine de görmüyordu. Oysa köylüler
onu görüyorlar, bir çatlak başlangıcı görür gibi,
yüzüne bakıyorlar görsün diye. Görmüyordu.
Bir ateş yaktılar o zaman meşe dallarıyla
oynadılar kara bulutun altında ay batarken
tüterken ıslak odunlar közde
unuttular aydınlığı unutan geceyi.

KİTABIN İÇİNE

Kitabın içine bir kadın oturtmak
sevişmek için değil bakmak için
açıldığı için en çiğ beyaza
bir kapı gibi kendiliğinden
gözlerinden bir gül kokusu ağan
bir kadın oturtmak kitabın içine

bir kadının içine geceyi oturtmak
bir beyazı maviye oturtmak
ya da bir maviyi kırmızıya
kırmızıyı alıp katlamak dörde
sonra da bir el uzatmak içinden denize

bir masa görmek üçte biriyle
üçte ikisi duvarın içinde
bir ağacın yarısından azı
yaşamın kaçta kaçı

en çarpıcı gölgesi doluyor göğün
hızlı bir anlayışla iliklerime
sabahları başlayan ayaklarımız
durgunluğun bittiği yerde sürüyor
onarmak onarmak ağacı
vura vura gündüze hınçla sevinçle
bir anlamı öldürür gibi taşta

çocuk atı tutuyor kapıda
yıldız eşikte uyuyor
bir direk kendini yanıyor
bir kadın kitabın içinde
bir masa kadının dışında
ben başlamanın üstündeyim
geceye ve gündüze tek ayak.

DENİZ RESSAMLARI

Deniz ressamları vardı eskiden, deniz
canavarları çizerler, denizkızları kalyonlar,
İstanbul'da doğarlardı çoğunlukla,
bellerinde nagant, sütbeyaz giysi,
iri yaka, bir gül takarlar göğüslerine.
Kuyruğundan tutunca kertenkele imgeyi
denizin deliğinden çekerler, zavallı kertenkeleler.
Elmaları daldaki elmadan daha gerçek,
yapıt bırakmadan ölürlerdi denizin
bu soylu ve bilgin dretnotları.
Oysa küçük kayıklardı onlar
kendi elleriyle yaptıkları, bir keser bir kerpeten,
anilin boya üstübeç beziryağı
kirli şişede ardıç kokan neft.
1879'da Hamburg'da
nazırların dikkatini çektiklerinde
sakallarını çeker gibi
bir futa kadar ince ve çocuktular.
Bütün sular denizler onların,
kırmızıya boyarlar, sarıya, yeşile,
Üsküdar'da mavi rakı içerlerdi.

Şimdi nerdeler, diye sormayın!
Denizdeler, büyük sefere çıktılar,
yaşam öykülerini yazıyorlar suluboya,
taş kalem, ceviz sehpa, samur fırça
ve kâğıda değince cızırdayan kömür kalem.
Akşam ezanını bekliyorlar
Birinci Dünya Savaşı'na dönmek için.
Bence ölmediler büyüdüler uzaklaştıkça
bir okulun çıplak duvarında.
Oysa sınıfları süvari, bindikleri at
deniz, büyük deniz, engin deniz.

SİZİ ALSAM GÖTÜRSEM

Sizi alsam götürsem
ağaca çıkıp denize baksak
denize çıkıp ağaçtaki kayığa baksak
çıkarıp kumanyamızı torbasından
bir bazlama bir ışık bir çimdik bulut
ve testiden göğsüme damlayan gelincik
yesek içsek martılar bir kayadan
yavrularken gözlerine bizi.

Sizi alsam götürsem
sizin kapı bizim pencerenin altında
her akşam siz kapıdan ben pencereden
lambayı söndürüp damları sıyırtarak
uçuyoruz sokak arası kentte yetmedi mi
pabuçlarımız bir örnek gözlerimiz kestane rengi
alnımızda o çizgi.

Sizi alsam götürsem otluk tarlanın
yalasak avucunu tersinden
damlasak gök olmadan.

Boyu yetse maviliği içer bu,
güneşi yer yaz uykusuna başlangıç
şimdilik çekirgenin.

GÜVERCİNLER

Bu şeytan uçurtması güvercinler
ve bu uzak kızlar denizi düşünürse
– dökülecekleri bir sokak evlerinden –
deniz gözlü oğlan kimi düşünsün!

Ya biz hadımları uyanmamış kentin
hangi mevsimden uzayalım!

Büyük harfle yazıyorum alınyazımı
kitaplarım küçük harf,
tutkularım yatışmak bilmiyor, yalnızlık
silindi kâğıdımın tutuşan ucundan
gidiyorum, gitmek karışmaksa
beş parmaktan akan suya.

Karıştım başlamayana.

DİLMECELER

1

Karısını alıyor koynuna geceleri
bir demet gül buluyor yerinde her sabah,
kalkıyor yüzünü yıkıyor bir cıgara yakıyor
tutuşturuyor kırık bir aynada saçlarını
ölümünü bekliyor dört gözle
kavuşmak için karısına güllerine ölmezliğine.

2

Portakal yemek için
çekirdeklerini çıkarmak yeter
bir kuşu yolmak için ut gerekli.

O da öyle yapıyor,
portakalı çalıyor
utu yiyor çekirdekli.

>

3

Başı gövdeden gövdeyi kuyruktan koparmak
yetmeyince kurtulmaya pençelerinden
çaktı kibriti ateşe verdi sözcükleri
karıştı mevsimine anlamın, uyuyor.

Bir geyik görüyor düşünde ruhunu avcılar yemiş
bir avcı görüyor geyik rengi kurtlar yemiş
delip geçiyor ötelerine.

4

Koltuk altında elleri,
çapraz, ısınmak isteyince,
ak bir külle örtülü yüzü
alçı yonular gibi ısınmak isteyince,
yürüyor çıplak ayaklarının
kanla doluyor çamurdaki izi.

Gün batmasa her kente dönebilir.

5

Yağmurun boşanırken bahçelerden
seni yüzüstü bırakamam,
dudakların ikiye ayırdı sessizliği,
mavi tozları omuzumda
yitme ve yitirme korkusunda.

ÇATLAK VE DİŞLERİ

Çatlaktan bir iç ezintisi
gibi yürür damarlarıma
köklerime inmeden önce
sürüklenir sözcüklerin izinde kör topal.
Her başlangıç sabanına koşulu öküz
her son aydınlığının terazisi.

Bu imdat sesleri biterse, biterse
bardağın masaya vuran gölgesi,
uyur. Ellerimiz neden bağlıysa
ağaçların yaprakları ondan esintili,
ondan bu tutuşma camdaki.

Konuş, dememizi bekliyor kıpırtılı dudak,
ondan dökülüyor sürahiden su.

Hiç çekinmeden yakınmadan uzakta
sırt çizgisinde güneşle gecenin,
bekliyor bekliyor.

GÖRMEK

Yaprağın saydamlığını gördün mü,
gördün mü güneşin gelip geçişini
iğne deliğinden,
denizi kumsalı ve bütün gündüzleriyle
yeşilin içinden, gördün mü
yaprağın denizden geçişini!

Gecenin gölgesine bak duvarda
seyret duvardan gelip geçişini
yaşamın kırılışını güneşin
yanışı gibi otların içinden.

yapraklara bak ellerinle
gözlerinle duy
avuçla kokla.

HER KAPIYA BİR ANAHTAR

Bir at leşi akbaba ve kaktüs
çölün zincirinde yalnızlık üçgeni
uzak bir limanda iniyorum gemiden.

Rüzgâr su beklemekten usandım
ağacın damarında dolanmaktan usandım
otlara yürüyorum gerisingeri.

Deniz kör bir martının
mavi kanadına kurmuş çadırını.

Bir çırpıda altını göstermiyor
uzatıyor anahtarını yürüyorum,
bir kız buluyorum saçları
topuklarına dek kocamış
yılanı emziriyor.
Bir at önünde et
aslan önünde ot
görünen o değil ben.
El değmemiş baltanın
siliyorum damlayan kanını.

>

Geceye benziyor sıcak
ilkyaz yağmuru gibi sıcak
işte elimde civcivi
tüylerinin teri bile sıcak
gözleriyle ot yaprak sıcak,
bir ilmiğin sıcak
parmakta unutulan yeri,
folluğuna oturtulmuş
döner sütünde güneşleriyle
seyrelmede sıcak.

Atların sırtındayız artık
hepimiz güneşten inme,
odanın halkasına bağlıyoruz atları,
giriyoruz silahlı kapısından.
Tek tek alıyorlar arpayı
ve suyu tane tane.

Kuş, anlıyorum, hep o güvercin
içiyor indire kaldıra başını
bir canı var ottan sıcak

çarpan atların yüreğinde.

CAM

Kırılan bir bardağın
sil çizgisini korkudan yakınca ellerini
o cam kırıklarıyla çat akşamın kulübesini
güvercini okşar gibi unutkan.
Gündüz cıvıltıdır yaprakta,
güneş kan rengi bir yıldırım
bahçeyle taraçanın arasında.

Gelinciğin köklerini, kerpiç, sök
tomurcuklar varken ucunda
salladıkça dağlara doğru koşan.
Keçi yavrusunun bakışı gibi
aydınlık noktalara otur ki
ham zeytinleriyle ağacın
kabarcıkta açsın yapraklarını
her kum tanesinde yüzlerini,
ağaçsın.

Cam ki yüreğimdir çarpan
bir fiskede dağılır,
bin ses bin arkaüstü düş
uzun bardakta tek karanfil
duvar dibinde saydam dik açı
loşlukta uçan sinek
her gün sonrası dönen düvende
dolgun başaklarını dökerek savrulur
savrulur ve dökülür kaçarken sazlıkta
türküsüne çömelmiş kurbağaların.

Sil çizgisini korkunun ve bardağın
yokluğundan yakınca ellerini
kendi çamuruyla ban güneşlere
balık kurut mahzende
gölge yüklü raflara diz
at nalı çak alınlarına
bir can üfle içlerine
başucunda çaldığım kamışla.

Gel, hiç kırılmamış gibi gel,
ovayı dolan,
bahçeye odaya gir,
mavi boncuk nazarlık
kon avuçlarımın damına.

SÜRGÜN

Sürgün, bir okul bahçesinin duvarından
sürgün saçlarının duvarından
sarkarsa bahçelerin korkusuna
sarkarsa bahçesine korkuların,
sılanın bildik sokakları sılanın
sılanın kırlangıçları kadırgaları
ağustos gecesinin yıldızları tüm
uyuturlar onu avuturlar büyütürler
elleriyle gülleriyle öfkeleriyle,
o kuş avucunda kırmızı tüylü
o kuş ötmese de ondan yana.

Kuşla insan tüy gibidir köyleri bir.

UZAK YER

Uzak bir yerinde kentimizin
penceremiz kendimize kapalı,
bir akşamüstü otobüsün
dağılışı havalara güvercin olup
sana daha uzaksa uykumuzdan
bir köşede susar çaresiz
solgun yağmurları şemsiyemizin.

YALI KAHVESİ

Küçük denizler dönüyor
çıngıraklar kahvenin üstünde,
güneşin tellerini geren bisikletçi
bir atlı bulutlarda görünmeyen.
Martılar bir cep saati gibi
bakarlar
öğrenmek için vakti,
üçe çeyrek var.

HARÇ ÇEKEN İŞÇİLER

Harcını çekiyorlardı yapının,
kara bir don, belden yukarsı çıplak,
yıldızlarını çekiyorlardı evin omuzlarında,
pencereden görünecek dallarını, komşunun yarısını,
ağaçların arasında kaybolan yolunu,
durulacak yerlerini çekiyorlardı, bütün o noktaları,
aşkı, ki saklanırız çoğu kez sevişmek için,
köşeleri çekiyorlardı, merdiven başını,
mutfağın sofaya vuracak aydınlığını,
bir kızın ölüşünü ansızın
iki kapı arasında, yaz başlangıcı olabilir,
saksılar olabilir, hasekiküpesi, cezayirmenekşeleri,
yalnızlıkları çekiyorlardı, öpüşleri,
karşı çıkışları, susmalara karışan böğürtleni,
bir denizden uzaklara çıldırmanın sevincini,
bükük beli, koltuktakini, sofada yürüyeni,
kaynayan çaydanlığın mutfağa diktiği
o kokulu ağacı, kabuklarını döktükçe büyüyen,
semizotunu masada, maydanozu, domatesi,
kaşığa uzanmayan eli ve lokmayı boğazda düğümlenen,
doğacak oğlanı ölmeden önce
bir nisan yağmurunda avucunda güneşle.
Çay soğumasın, bu reçeli seversin sen,
orasını çekiyorlardı işte, tam orasını,
umutların ömrümüzden döküldüğü yeri
ve ev yükseliyordu yavaş yavaş kaderine doğru.

Onlarsa gün batmadan gidecekler.

DENİZE İNMEK

İterek bir çırpıda bütün o yosunları
dalları evleriyle, o çırpınış
noktalarını unuttuğu madenleri,
iterek yüzünün bir kapıda beliren gölgesini
yazla iniyor yoldan hızla denize.
Büyük kulaklı, rıhtıma çömelmiş,
bir kadındır deniz
uçurmuş martılarını memesinden.
Onu bekler kuruntulu gelmeyen gemi.
Avunurlar yokluklarıyla varmış gibi
bir çünkü iki.

BİR KADIN

Bir kadın çocuğunu emziriyor
kendini görüyor düşünde denizin
kollarını açıyor buluttan buluta
birden yükünü fırlatırken memesinden
bir martı düşüyor apış arasından
gidip topluyorum güllerini
eziyorum, kanı akıyor.

Bir kayık geliyor aklıma
böldüğüm öptüğüm avuttuğum
bir kayık geliyor aklıma
telinde kırlangıç büyüttüğüm,
yıldız mı ki her akşam köklenmiş bir fidan
gibi toprağından ölünün
kollarıyla kuşatıyor boynumu
süsleyerek beni götürmeden önce kadına.

İSKEMLENİN AYAKLARI

İskemlenin ayaklarını yerden
kesince oldu ne olduysa
yerçekimi bir güldü yakamda
kokulu bir dağ çileği evren
büyük ayaklı bir oğlandı ay
kent bir kurt sürüsü.

Gün ışıdı ansızın yukarda
açılmaz kilitte döndü anahtar
akşamın tutuşan avcısı
geceye bıraktı rugan çizmelerini
köpekleri resimlere uludular
resimlerde dolaştılar
ve indi üstümüze vinci
eski bir korsan teknesinin.

Sözcüklerin
deniz gibi çekildiği sırada kumdan
dil damakta eridi
ağaç yol ev tınaz toprak
bir yana iterek içlerindeki adamı
doldular boşluklarıma.

Gelincikler açmış pencereden
sokağa bakıyor yaz barakalara
bir kuş geçti elini kolunu sallayarak
tavuk saçlarını tarıyor billur kümesinde
horoz yırtık bir güneş şimdi.

Belli ki deresinde boğulmuş insan
bir can yeleği arıyor bir taş bir seki
en ufak otta en uzak damda
kokuların mayhoş mermerinde
yüzüyor yan yatmış bir şişe gibi.

Kendi kendisi artık.

BİR SAPTA BULUŞAN DOĞRULAR

Suyu dizime yatırdım
saçlarını taradım, çitlenbiklerini
kırdım bir güneş pırtladı içinden.

Bir demet çiçekle elimde
komşunun kapısını çalarken
çocuklar okuldan dağılırken, kasap
koyunun gelincik dizerken boynuna
dülger gündüzü çakarken tahtaya
kiminin başı yastıkta kiminin taşta
yılan çözerken kendi düğümünü
ineğin memesinde bütün yaz
tarlalar anadan doğma göğün altında
bir gecekondu mahallesinde kız
bir dağ kasabasında oğlan
gecenin yokuşunda yalınayak
komşunun kapısını çalarken
balon gibi havalarda duman rengi
başımın ipi vardı elimde.

Pembe yalının önünde
denizin yeşil dolaklı askerleri
barakanın üstünde gökyüzü çayırları
lambada çocukların sokak araları
çardaktan bakarken gördüğümüz
iki gözünde iki alev çekmece
geyikleri bulutların kurtları
denizin üst katında beyaz çatana
camın önünde camgüzeli
yoğurtçunundu çıngırak.

BİLMEK

Mızıka, ilkel boncuk, sokakta
düşürülmüş acı biber ya da zencefil
ruhun bölünüşü yapraklarına
bostan korkuluğu kargalar için.

Yoktuk, aydınlık otun oldu
otun oldu devinimi ruhumuzun
bir kumarda yitirdik rüzgârımızı
otun oldu böceğin çakalın.

Ve yıldız akşamında sessizlik
en yüce taş oturdu tahtına
döndü yassı memeli
evde kalmış kız
mızıkasız damına.

ÇAMAŞIR

Uzak durun kızlar uzak
komşunun bahçesinde ipten sarkan
yamalı donlardan mintanlardan,
tutuşurken meşelerin ucunda günbatımı
yıkıp alırın ardındaki otlara sırtüstü
nalçalı postallarıyla basarak ellerinize
bir oğlak derisi yüzer gibi
sıyırırlar şalvarınızı kan saman fışkı
en hayın düşlere gebe bırakırlar sizi
topukları yırtık yün çoraplı
çekme pabuçlarının uçları kalkık
martinlerinin kabzası gümüşlü
eşkıyalar doğurursunuz kaytan bıyıklı.

Donları, mintanları ipe serıneyin komşular
kızların memeleri var.

KÖR BİR GÜVERCİNDİ GÖKYÜZÜ

1

Güneş geçmiş kanaryaya
dişlerini gösteriyor damlardan,
bir zenci avucu denizin memesinde
elini uzatıyor kendinde kalıyor beyazı,
biri gelebilir biri gelse
gelse sellerin evlerle götürdüğü
gel kara gözlüm.

Eski bir kitabın tümceleri mahalle,
köpek iki evin ayracı arasında,
martı uzakta kalan nokta,
koptuğu yerden kesiyorum martıyı gündüzünden
denize bakıyorum nokta gibi uzaktan
camdaki kapılarla ağaçlarla damlarla
denizden gel kara gözlüm.

>

2

Yüzüğün çevrilişi kaderin
dönüşü gibiyse parmakta
her sardunya masadaki saksısında
çocukluk gemisinden kalma bayrak
gibi kendine döndürür yüzümüzü.
Güvercinle gönderilen haber
bir dama konar akşamüstü
gözlerimiz çevrilirken bin imge testi
savrulur çevremize ve dizilir,
kuş susar tüneğinde altında otururuz
ellerimiz damalı örtüsünde masanın
neden sonra saksılarla.
Ve tırabzan babaları
idare lambasının yandığı basamakta
bir mezar taşı gibi bekler
inip çıkanlardan kalanları.

BALIK ALAN KADIN

1

Çapraz düşmüş pencereye
elleri ardıçkuşu gibi omuzunda
balık alıyor balıkçıdan.

Martının gagasında tuttuğu bahçeden
geçiyor papatyaların çizgisi,
gelincikler sallanıyor
ufalmış keçiler otluyor
aynasında mevsimin.

Giden taşlık gelen sofa
sokak kapısına çatmış bayraklarını
beş kolyoz terazide
mavi döküyor gökten nevresim.

Bileklerindeki altın bilezikler
çatı arası harmandan kalma
tombul başakları sevişmenin.

>

2

Bir sıvıda oynuyor ağaç
göktür gıcırdayan, yaprak beyaz.

Martı bir çığırtkan, deniz
satar çocuklara işportasında.

İniyor yalazından beyazlığın
her basamak buğulu ve yumuşak,
dallar içi tutuşmuş bir çocuk var.

ŞİŞELER

1

Ne güzel bir gündü.
Bir şeyler alıyorduk elimize, cıgarayı
kutusundan, bir yalnızlık bir tarak bir keman,
bir kuş belki de denizle körelmiş.
Başlıyorduk çalmaya içmeye taramaya,
kemiklere dik iniyorduk, uzun kış gecelerinin
o çok saçlı kıvılcımına.
Güneş bir kuzu gibi otladı çayırda.
Gök bulutlar çizdi duvara
kederden uzamış tırnaklarıyla.

Akşam olsun arkasını getiremedik,
boşanan yağmurlara koştuk pencerede
en tüylü şeftalisine zindanların,
tek gözlü kızların en güzeline.
Yürüyorduk uyumuş yolundan
iki yanı uçurum memelerinin
bulantıların da ötesine, baldıran otunun
da ötesine, kanaryasız kafesi gibi
oranın, o avuçla tutulan gülün.

>

2

Yüzler derinleşiyor çevremizde, üzünç
kuyuları, tabelasız dükkânlar,
ne alırlar ne satarlar,
kırık aynaları karamsarlığın,
kirli çamaşırlardan başka.

Tanrıları var gözleri trahomlu
doğurgan gelinleri hayırsız oğulları,
oysa yaşam yeşil ve kıvırcık
kuzukulağı lezzetinde. Oysa gülmek
bir gidişin simgesidir kentler arası
otobüste, biletsiz yolculuk edilen,
gidilip dönülmeyen. Çünkü dönmek
kapısını çalmaktır kiralık bir evin,
dere boyunda yeşil tek katlı,
yıllardan beri içine girilmemiş.

KÖYLÜLER

Bekleyişe başlangıç. Köylüler gidiyor
kuşta ve elmada kalıyor gözleri
heybeleri testileri kilimleri,
dizildiler boşluğuma, kapıyı açıp duruşuma.
Artık bu ev benim değil, bu yollar benim değil.
Kasap, etlerini asmış ufkun çengeline,
dükkânlarla kâğıt ve domino oynayanlarla
beni indiriyor bir güz kuklası gibi,
penceremin seyirciye dönük camına.
Bir kadın çocuğunu emziriyor bekleme odasında.
Bir çocuk lahana tarlasına bakıyor ayakyolundan.
Yangının son basamağında uyuyakalmış
bir yosmayı dövüyorlar ve ölü
fosforlu bir yumurta gibi ortada.
Sizlerleyim her amansız sevişme ve yarışta.
Kilime sarılı bu denk bu tahta bavul
her günkü sallanışın her günkü dönüşün tekerinde
benimle sarsılıyor, omuzumda bir yolcunun başı.
Soğanla kavrulmuş kıyma
maydanoz sarmısak ve karabiber
yoksulluğun üçgenini garaj yolunda akşamın
kara güllerle çiziyor duvara.
Dallar sallandıkça bu yapraklar bu çizgiler
bu rüzgâr sepet çığlık çığlığa
taş kesilip duracaklar, kirli yonular,
kırlarında bu şiirin yarına.

ANLAŞILMAYAN MEKTUP

Çıplak ayak etlerine bastım tahtanın
unutkan bir hayvanın ölüsüne basar gibi
bir yanlışlık korkusu kadar dirençli
evden eve gerili bahçelerde
bakıyorum o eski gül, o kör kuş,
sizin bulduğunuz, sizin koyduğunuz kırlangıç rafa,
bizim bulduğumuz bir mühür gözünde dolabın.
Basıyorum mührü kâğıda, kâğıdına,
okuyorum okunmuyor, yırtıyorum susuyor.

Başla diyorum başlıyor,
bütün kömürlerini tek tek diziyor mangalıma
kış gecelerinin yıldızları gibi,
çamlar ormanlarının kucağında
meşeler kolan salıncağında
bir saksı öpüş gibi serpilmiş çiçek
oluverirken odanızda sulamak için,
yaza dönüyor sofada terli testiye.
Anlaşılmıyor.

NERDE

Orda bir söğüdün altında
ya da bir söğüdün yapraklarıyla üstten
döşenmiş başıboş havada
bir bucurgadın orda kumda,
ne düşünür insan bir söğüdün altında,
ölülerini rafa kor, dirilerin
dizlerine dokunur gözlerine bakarak,
kapılar pencereler merdivenler
tozları aydınlatan
bir çocukluk sineği,
kanadını koparır bir imgenin,
kuyruk takar bir anıya,
kayığın da söğüdü var denizin de,
söğütle baş başa uzanıp yere
bulut gölge yaprak
karışımı bir lekede
taş toprak karışımı bir döşek
beyazlığında bir şeyler düşünür
saban yolunu güneşin duyarak,
kıpırtının durduğunu görerek
durur duranda gideni görerek,

gitmek gitmek gitmek,
bu saati bozmak istiyorum
işlemesin varsın söğüdün altında,
alnımda yürüyen sabaha benzer
bu çok tüylü böcek yeter bana,
gözlerim açık uyumalı
bucurgadın orda söğüdün altında,
orda bir denizin altında,
orda bir söğütte kayıkta
altında ve üstünde bütün denizlerin.

DIŞARDAKİ

O esmerlik, o hoyratlık, badem
dallarına vergi o sıyrılış gökten,
iki ayrı havalanış, iki ayrı gül
gibi her günkü mumlarını yakıyor,
zıpzıplarını döküyor penceremin küpeştesine,
otların sesini duyuyorum cebinde.

Çocuk bu, çocuk bu dışardaki,
çocuk bin kez, bin yaşında olsa da.

Bin kez düşüyor merdivenden
incir çaldığı ağaçtan,
dizlerinin kanını sürüyor en ak çarşafına
aynaların, camlarda temizliyor
kara dutların ekşisine bulanmış parmaklarını.

Başımı uzatırsam
eriyecek biliyorum,
yaza dönüşerek birdenbire.

KUNDUZLAR

Kunduzlarına dildi yaz bütün ağaçlarımı
güneşi gördüm birdenbire,
bir bulutun kucağında anadan doğma
ağlıyordu sokakta düşürdüğüm çocuk.

Kavuşmanın duvarına çarptım başımı,
camlarına kurum yağan bir mahallede
tren düdükleriyle büyüdü saksılarım,
bavullar denkler küfeler yemek sepetleri
boyun büküşün ayak tutuşun
bir elin uzanışı öbür elin üstüne
bir susuştan sonraki ilk hece
cüce çıplaklarındı, dadandı çarşıma.

Unutuşta yeşeren tohum
yarık dudakların yalvarışı gibi
dostluk yağmurlarından nasipsiz
bir ölünün maça kızı gibi çıktı koynumdan,
beni çirkin bir rıhtımda unuttular.

Dizlerinin üstünde doğrulan biri,
hafifledim vuruldukça,
elimi koynuna soktum çorba pişiren kızların,
saatimi çıkardım ceplerinden
sarmaşık güllere dolandım baktıkça.

Bana odaları denizi gören,
konukları kör,
kedisi sıçan dişli
meşelerin altında bir dam gerekli.

BURALARA

1

Elimizle yoğurduk biz bu kenti
ağzımızın en uzak köşesinde bütünledik
bir kâğıdı çizer gibi

duvarda cam kırıkları gecenin
bıçak şerit fistan kitap kum
sokağın yaladığı çocuk köşe başında
ne den yıkansa gündüzleri kırık
ne den yıkansa tabak parlamıyor
evriliyor üstümüze trenleri

cebim yalnızlığım kibrit kutum
güdük bir masa saatim loş
telefon kulübem çisentide
oysa on ikidir onun rengi

getir engindekini oturt kuma
bak martı gibi kayıktan
görmesek de kuş bakışı soy
su ver hanımellerine kokuyor
kulesine çıkıyor elmamızın heykeli

göz kırp çok uzaktan çok gel
koyunlarıma bir çitle çevrili

2

Düşe kalka geldim buralara
güneşten yaprağa sıçradım yapraktan taşa
gündüzlerden üçer beşer atladım
söğüt omuzlarıma değiyor
çakıllar görüyorum dipte
uzanmak istediğim üstüne

düşe kalka geldim buralara
parmaklarım korkularına bölündü silahlarına
dudaklarım çatlak görmüyor musun
kuşu avuturken çıktı bu gül
sana bakarken bulutlandım
sararmış bir gazete gördüm arsada,
bir sıra, oturmak istediğim üstüne

düşe kalka geldik buralara
bir kadın yün eğiriyor eşikte
kırlangıç başında nöbet tutuyor
ağaç koça bağlı çocuk yalınayak
kollarını doğradı doğrayacak
ölü bir karga bulutu üstüne

düşe kalka geldim buralara düşe kalka
uzakta otları yakıyorlar
yalnızlık kabuğunu bırakıp gitmiş
ölümü unutan bir öküz iskeleti
eğilmiş kulağına taşlı tarlanın
öten bir horozu yoluyor damın üstüne

çık yollara bahçeler çilli
yaz kırmızı ibikli
güneş mavi bir gemi resmi

Dilsiz ve Çıplak

Birinci Basım: Kasım 1984, İstanbul, Adam Yayınları

Duymazlar
bir gemi donatmak için
duyulmamışla
bakmazlar bakılmamışın
yarası sızlar bakıldıkta

giderler
yağmur bacaklı bir kız
kalır kumsalda

dilsiz ve çıplak

YAĞMURLA GELEN

1

Yağmur
çanlar çalarak
öyle bayraklar açtı ki geceye
küçük kız
bebeklerini kırdı sevgiden

kuşkuya gebe
bütün doğumlara mil çekildi
bütün öfkeler
çakıldı öpüşmenin çarmıhına
deliler vuruldu

bir ben gülümsüyordum
terazinin duruşuna denk
bu kargaşa ortamında.

2

Bütün aşk simsarları
sevda değnekçileri
görmek için bulutun açıkça kızarışını
kanını döktüler
çuvallarını doldurup gittiler
elden düşme antikalarla

bir ben bakıyordum kitabın
açık duruşuna masada.

3

İnanılmaz bir geri çekilişin
habercisiydi gözlerin
sokuldukça
dudakların açıkta kalıyordu
ufkun kan çemberinde

bir ben görüyordum
bu çelişik ağacın yemişlerini
bizim sandığımız sarmaşık
bizim değildi.

4

O ozan ki ben değilim
seni yazıyorum sen değilsin
zırhını kuşan yırtıcı kuşların
selinden kurtulmanın tek çaresi
çaresiz yıkımların

yeşil atkını boynuna dola
örtmek için güneşini
çok eski bir bahçenin.

5

Uzattığın yalnızlığı
alsaydım bir gül kadar
mahzunluğun o bahçe parmaklığı
küf kokan odalar
gibi oturmazdı içime

bölündüm sendeki senlere sancıyla
gündüzüm yarım yamalak
aynaya baktım bendim
yüzünde kendime yabancı

ellerim boş kaldı
oysa almak istiyordum
sende alınmayanı.

6

Sanırım yoktu
bu yokluk getirdi
acıyı ve yağmuru
aşılmaz bir hendesede.

ODALIKLAR

Titiz kadınlardı bunlar
sedirleri düşsel beyazlıkta
kuş resimleri tüy tüy çizilmiş, duru
sular ve kiremitli dam,
çıngırak, çocuk şaşılası bir canlılıkta,
denizi bir ışık tarlasına çeviren
lüfercilere baktıkları cumba
kutu gibi, dokunaklı ve gecesel,
evlerinin payandaları yeşil
tepsileri külle limonla ovulmuş
gözlerinin hüznünde yatan ölü
bir odada dirilmeyi bekliyor
torbalara doldurmuşlar
kanıyla ıslanan toprağı dökmek için
uzak bir memlekete vapurla gidilen,
gözdeleri bunlar odalıkları
camlarına güneş vuran kuyumcuların.

BUGÜNLÜK

Davran güzel
bugünün de kapısını kapat
iyi işler yaptık ekmeği
düşle yoğurduk aşkla
güller serptik peynir ve zeytine
sırça kapılar bulut pencereler
fildişi tarak oyalı yemeni
bugünlüktü

yarın ağaç yapraklarını dökebilir
eksik bir bakışla.

ÖTEKİLER

Unutuyorum seni
yeniden buluyorum
başka biri

yeniden başlıyoruz
yeniden dönüyoruz
başka ikindilere

ne zaman gece olacak
ne zaman sarmaş dolaş
başka bir kadınla çıkacağız yataktan

o ölü
bizler diri.

TAVUS KUŞLARI

İnancımız
güneşe ve aşka
ötüyorlar hoyrat
eski bahçede
evcil kuşların sessizliğini

bizler dışardayız
onlar içerde
demir kapı kilitli.

GÜL

Yazlık elbiseler dikiniyor
karantina yapraklarıyla
bayrağı nerde
gemiyse sütbeyaz bir gül
bu sarı
böylesi bahçelerde bile açmıyor.

AV

Senin ellerin çiçekten balığa
balıktan çiçeğe gidip gelir
senin ellerin bir yastıkta uyur
açık denizin bahçesinde
anemon ya da tilki

borular çalıyor ormanda
bir avın peşindeler
bir sudan atlıyor avcılar
atlarına yan binmiş kara giysili
ince kadınlar ve düz erkekler

omuzlarını saçlarını çalılara
takıyorsun ellerini
yine ellerinle kurtarıyorsun
paramparça eteklerini
mutlusun bu sürek avında

mutluyuz bu sürek avında
ben yokum sen varsın
ölen ve öldüren
ellerin avcılardan tilkiye
tilkiden avcılara gidip geldikçe.

BAĞIŞ

Bu kule yıkıntısını, ısırganları
devedikenleriyle vermeliyim sana
bu dağa tırmanan yol senin olmalı
güvenle beklemen için soylu
akşamın inişini fırtınada
bakışık aynalar içinden

çıkarmalıyım seni
düzlüğünden gündüzün
bulman için kuşkunun
çitlerimize dek sokulan
sevecen kurtlarını.

DENİZ VE AĞAÇ

Uyurken sudaki çalkanış
ateş bir beşiğe dönüyor akşamüstü
dağlar denize iniyor
çam ormanı denize iniyor
bütün bu kütükleri yarma çamları
suyun ağzına yığınalı ki
ikisi de canlıyken, deniz ve martı,
ağaca ve güneşe doysunlar

ben yoksam
bir başkası yoksa benim yerime
bütün o salaş meyhaneler
ahşap çıkmalar, iskele, yalılar yoksa
bu çakılları tahta bir kutuya koysunlar
duysun deniz ağacın sesini
dipten ve uzaktan
ölü de olsa.

GÜVE YENİKLERİ

Hep o basamakta
ve hep meydanın orasında
balıkçılar ve manavlar yokmuş gibi
boşluğuna sarktığın o balkon yokmuş gibi
perdenin kordonunu takınca kancasına
iskelede olanca güneşiyle sen
kendini unutuyorsun burada
burada basamağın en alt yazında

delikler oluyor çaresiz güve yenikleri
bun içinde erişilmez
sevdalar düşünmekten,
mademki kimi vefasız kimi ölü
delik deşik giymelisin bu yünü
kollarını uzatarak
beyaz bahçeye.

BİR KARGAŞADAN ÇIKIŞ

İple ipin içinden
yırtıkların içinden görünen gök
dağdan iniyor mor bir katır sırtında
göl var gölün kamışları
ev var ormanın ucunda
bir salıncak gibi
iki köylü arasına asılı

bir sürü ufak tefek düşünebildiğince
kum var elekten geçirdiğim, bir ince
kız var yatakta, mavi atlas yorganı
açık, kuşları var
karyolanın demirlerine konmuş
uçup giden geceleri

dağdan iniyorum ovasız
otsuz kaldım saksılarım kırık
bir pencere, camları kırık,
trenler geçer içinden
asılı yazmalar çamaşırlar
buralar yollar istasyonlar
istasyonlarda faytonlar
bir kahveci belinde peştemalı
yüzünün yarısı bulutlu yarısı açık

ve tüfek ateşine kül rengi
tüylerini bırakıyor kuş
yalnızlığını sürüdeki
bittiği yerde kargaşanın.

İNSANLAR VE GERGEF KUŞLARI

İki telefoncu arka arkaya
merdivenleriyle yürüyorlardı
bir gemi görünüyordu uzaktan, yazdı,
çocuk yaprak yolarak geçiyordu
kızlar gergeflerinde ötmeye hazır
kuşlar işliyorlardı
aydınlıktı sıcaktı güzeldi
bir eskici geçti sokaktan
topladı hepsini gitti.

DENİZ KADIN VE BAYKUŞ

Baykuşlu kadın gözlerini kırpmadan
bakıyor bize, para var açık avucunda
biz karşıdan ona bakıyoruz balıkçılarla
biri bir balık fırlatıyor
öbürü ağını örüyor aldırmadan
kadının gözleri ve eli hep açık
baykuşun gözleri hep açık
deniz yaklaşıyor birdenbire
döküyor çivit rengi mavisini
baykuşa ve kadına

mavi masmavi
dönüyorlar geldikleri yere
arkalarına bakmadan.

BEZELYE ÇİÇEKLERİ

Sana geliyorum ama sen
hangi bahçede hangi evdesin
tuz mutfakta ekmek dilim dilim
havalar sıcak giderken
bir çiçek bahçesi evin önünde
ölünün gözleri yarı açık
bakınırken sen o kız
on altısında, öptüğüm,
bir yer yatağında
denizine girip çimdiğim
ayın doğuşuna baktığım
beni düşündüğünü bildiğim
sevdiğim sevmediğim
günlerimiz bir zencinin elinde
bezelyeler çiçek açmadı
bahçeyi ot bürüdü

burada Zaman dışı.

İKİ AYLAK

Ayın doğuşu
yerli yerinde dursun
bana denizi gösterme

ellerim kelepçesinde sılanın
zakkumlar yarı açmış
bana tava gelmiş toprağı gösterme

bu yollar uzun
bu yollar tersine gider

kahır kara bir yılan
kebapçılar yerli yerinde dursun

bir yangın
türkü çağırma
dumanı kör ediyor gözlerimi.

YAZ KOYULDUKÇA

Sıkıntının penceresi açık duruyor
görünene bakıyoruz bir çift
küpe karaltısından her uyanışta
sular açık duruyor musluk pirinci
gibi kan rengi ve sıcak.

Ağustos bir kargadır bir çift
kiraz serinliğinde, gölgelik
tahtaboşların rafındaki saksı
gibi karanfili hiç açmamış
ya da hiç bakılmamış ucuz sevgiden.

Öğleden sonraları birdenbire
bir bulutla kaçınca kapı
deniz doluyor odalara, sedirler
yüzüyor taşlıkta, masa karasineğin
üç ağızlı usturasında.

ILIK İKİNDİLERİN

Ilık ikindilerin örtüsünü silkerek
katlıyorsun sandık kokan, servi,
çarşafların arasına koymak için
her düşünce biraz sevişmek için
her sevişme mevsim tüyü.

Katlıyorsun biliyorum
o yüzden dirençsiz bir boyun eğişle
ayaklarımızın ucuna düşüyor yıldırım
göksel köpek başka bir deyişle,
katlıyorsun çünkü katlamak
sende bir yalvarışın uykusudur.

Uyuman için serdim bu döşeği
istersen uyuma yüzüme bak ki
değişeyim gecenin en mavi türüne.

KÜÇÜK TRENLER

1

Yumurta gibi beyaz gün
kusursuz dal tekir kedi
avucundayız Zaman'ın bir kâğıt
gibi buruşturulup atılmak için.

2

Gece kadınlar verir koynuma
sabah başlarını vurdurur

göçmen kuşlar.

3

Bahçe senin fincanından içiyor
çayını, gökle denizi
karıştırarak küçük kaşıkla.

4

Mavna kayıklamış
arkasında yavru bir bot.

5

Kurutma kâğıdını
aynaya tutup okuyor
düşünüyormuş

demek düşünmüyor.

6

Gökle elleri ayrı
dudakları bir.

7

Dört kırmızı güvercin
üstünde akşamları
denize inerse
topal kalır.

8

Hep o kavak
ve hep yalnız.

9

İnsan dolu
katıksız ekmeği
lambanın.

10

Bir tavan arası özel kokusuyla
bir sürü eski püskü
sandık saat şemsiye
bir sürü hırdavat

tortusu yolculuğun
soysuz otları.

11

Eskidenmiş
unutulmuş
yeniden düşünülmüş
bir yaz fırtınası
ve camdan akan kanın
beyazlığı duruluğu

ay mı doğmuştu yoksa!

12

Durgunluk yavaş
adımlarla gelir avuçlarından
dökülürdü üstümüze
bakardık martılar ölü
fener sönük

yaz bir bakışla bastırırdı
bir güneş mendirekte
martılar çığlık çığlığa
deniz yeşil, sıcak.

13

Küçük
beyaz
bulut
bize git.

BİR BEKLENTİYE GİRİŞ

Gecem olsa alıp başımı giderdim
bahçem olsa ağaçlar çizerdim dama
ne gecem var ne gündüzüm
bu yüzden denizler atıyorum
merdiven başından bulutlara

gidiyorlar yandan çarklı
gidiyorlar uzun ırmakta
unuttuğum denizler bulutlara

durdurun onları gün batmadan
durdurun bir yeşile göre çizilmiş
bu dalgın gökleri bulutlara.

UZUN SAATLER

Uzun saatlerin altında oturdum
kırmızı karanfillere dayadım sırtımı
göğsümden sürdüler,
sular akşam rengi ve yaprak yeşili
eski sokak eski araba eski at
kumun hışırtısı
bir gülün işleyişi
el ele iki kız çocuğu kadar kokulu
ve açık bahçeler düşündüm

işte deniz denizi görünce
bir kadın pencereden bağırdı:
– Ayıkla kumunu yıldızların
gündüzü geceden ayıkla
yosun rengi atımı getir bana.

Coşkuluydum gece trenleri gibi sessiz
tünellerde, sıcaktım ak çarşafların
ütülenmiş çölünde ve o bağırıyordu:
– Bir çift paçalı güvercin olsun
avunulmazı getir bana.

SONRAKİ İKİ GÜN

Ben bak
haklısın
artık tek başıma
ayrıca bizim sokakta
ve uzakta
üç dört otobüs daha

yeniden görüşmeliyiz
mağazanın camında bir yüz
zaman uygun
yatmak istemiyormuş
nerdeyse ucu ucuna

dövmüş korkunç
Üsküdar'a gittik
lokantanın üst katına çıktık
iyiyiz
çocuklarıyla Norveç
kadınlarıyla Çorum

yapma bir güle bakıyor
iki saat sonra
iki yıl kadar sonra
yenleri eprimiş
sonra bir öğleden sonra

görünen ne ki
hemen her akşam
badanalı bir duvar bir pencere
cıgarasını yakınıştı ki
güneş çıktı buluttan

o mavi elma.

HURÇ

Et, ki boş, düşle dolu
Zaman'ı iskelesi ormanı evi
ev ormanın içinde
iskele kıyıda
ıskarmozu kırık

küreksiz neye yarar

neye yarar aydınlığın
peşinde koşmak
lambayı söndürünce
göz gözü görmüyor
bir çift güvercindir ayakların
karanlıkta akrep gibi

yabancıdır çünkü insan
bekleyişin sürekli
yıldızına bağımlı,
bir kuş, tüneğinde oturan

arpacı kumruları
uyurlar kursakları dolu
martılarsa aç
uçarlar sütbeyaz
bir balığın peşinde

balık akvaryumun içinde

ölüyü yakında gömerler
bir çukur kazarlar büyükçe
adam içinde
evi barkı dışarda
potinleri giysileri dışarda
insanlar dükkânlar
sintinesi delik

su alıyor neye yarar.

UZAK BİR NOKTADAN

Uzak bir noktadan bakıyorum
görebilmek için yazı
bir bulut gibi kentin üstünden,
sen olmasan yaz olmasa
bütün ağaçlarımı keserdim
naneler bırakırdım pencereye

işte gündüzü kokuyorlar
böcekleri yola çömelmiş köylüyü
güneşi kokuyorlar yüzündeki,
bir ses bende başlayanı uzatıyor
son kertede kopmak için
geri tepen bir silah gibi

niçin burdasınız neden burdayım
bu bahçe bir sesleniş midir
yoksa bakır bakraçta ters dönen
gök mü! Bana benziyor daha çok.
Koparıyorum yolmak için tek tek
savurmak için akşamın alacasına.

KAMYONDAN DÜŞEN

Kamyondan düşen karpuzun
patlaması kıpkırmızı
bir kara çekirdek dağılması
gibi gök öbekleri çamurlu yolda,
sana görüyorum bu düşleri
sana uçuyorum yerden
döküyorum yapraklarımı
benden yüzünü çevirince

yoksulsun tırnakların küt, ellerin
nasırlı tabanların çatlak
ama memelerinin unu has
bazlama ettikçe toprak fırında
kodukça soframa tuzla birlikte
kapanıyor üstümüze mor akşamların
yeni çiçeklenmiş badem dalları

altında yatalım.

YABANDAN GELEN KIZ

Salaş köprüsünde gençliğinin
mavi damarlı memelerini buluyor elleri
soyunuyor, ev boş, boy aynasına karşı
yan, öyle bir eğmeç
iniyor ki belinden kasıklarına doğru
saçlarını döküyor boynunu kıvırarak
bir Arap kısrağı gibi

yürüyor sarayına doğru, geçiyor
geçilmez kapılardan, aşkın yılanı şurda,
Hilvanlı Recep'e benzeyen biri
avuçlayınca altınlarını bulutlarının
boşanası geliyor bir yaz yağmuru gibi
bırakıyor ensesini bir düş yarasına
saklıyor kara lekeyi iki eliyle
dudakları aralık, gözlerinden
düşen ışıkta parlıyor dişleri

girmek kolay çıkmak zor
büyülü kapılardan
deniz şıpırdıyor kıyıda belli ki.

GÖÇ

Uzak uzakta en uzak uzakta
ağaçtaki kara karga ağardı mı
kara duman orta yere dikiliyordu
sütü kesiliyordu anaların
gökyüzü demir kapının ardında
bir dilenci yatık rüzgârları biçiyor
bağlıyordu demetlerini sevişmenin.
Doğal, diye düşünüyorduk, insanların
birer ikişer göçmesi doğal
uzak sarayların tuzuna
türkülerin bulanık suyundan.

Ve çeşmeler akmıyordu
kadınlar kollarını doldurdular testilere
peltemsi kıvamda, yattılar
kocalarıyla uykulu ve hasta
kokuyordu derenin yalnızlığı
kavakları devrik
sığır şimdi öteden su içiyor
konuyor batağın yeşil sineği
atlarken ölen
kurbağanın ölüm eldivenine.
Doğal, diye düşünüyorduk, doğal
kargalar dökülmeye başladı mı
buğday başak tutmaz somunlar küçük
eller daha küçük.

ŞİİRİN GELİŞİNİ ANLATIR

Geliyor köpüklerin masasından
çıplak, yeşili kaldırarak dipten
çamurla sarı, geliyor
martı ölüleri sürükleyerek
dalgıçların yalı kahvesine
kesik baş bir lodos gibi

geliyor yırtarak kızlığını
düşüncenin baş döndürücü hızıyla yorucu
geliyor avuç açarak dilencilere
yarı akıllı bir seslenişle.

SUDAN ÇIKTIM

İri sinagritlerin izinde yüzdüm
kaya diplerinde pırtlak gözlü
balıklar vurdum çoğu dişlek
bir çengelin ucunda can verdiler
şimdi burda biraz turşu ve lakerda
rakı içiyorum deniz rengi
bir kürenin altında, gözlerim yosun
kollarım ahtapotun bulutlarınca bencil
kefaller düşlüyorum sevişen
bir lapina alıyorum elime konuşuyor
midyeye bakıyorum açıl kilidim açıl
bir köpük akıyor bütün yaz

bir çocuk oturuyor duvarda
ayakları boşlukta potinleri maviye boyalı
bir martı denize ters uçuyor
denizin altında,
sazların gölgesi vuruyor tüylerine
bense arkam dönük onu düşünüyorum
bir taş dibinde o beni düşünüyor
bir kadın karides ayıklıyor
bir adam ellerini yüzüne kapatmış
dirsekleri dizlerinde
kanaryanın ötmesini bekliyor
denizi unutturan bir dönüşle

boşuna bekler diye düşünüyorum
bizi engin
bizi rüzgâr
bizi tekne kaçırdıkça.

ESKİ MEKTUPLAR

Sağlıklarında oturur
şundan bundan
saatlerce konuşurlarmış
şimdi ölmüşler
yazışıyorlar.

KİMİ GÜN

Büyük yaz bahçeye sığdı da
yalnız senin oldu mu
deniz oturma odasında
kedilerle oynaşmaya başladı mı
çınarların dalları erir havada
gök ayak altında
suyla oynar muslukta
ıslan bu oyunda
mermerin oyuğunu duy
gündüzdür o, bir avuç ışık
avuçla içmek için.

SESSİZ KIYIDA

Şiirler biter bir gün
denizkestaneleri kalır ahtapotlar
fesleğenler camların ardında

umutlar biter bir gün
bir at arabası gölgede
kısrak tayını emzirir

bütün bunları gördüm ben
kısrağı da kahveyi de asmayı da

sen kısa entarinin
anlaşılmasından habersiz
bana bakıyordun
bense yetişilmez hızla
başlanmış geceyi biçiyordum ikiye

baktım denizler bitmiş
kumsal kan içinde
kapılar gıcırtılı
yollar ince yollar çakıllı yollar
cansız parmakları gibi bir ölü elinin

gözümle gördüm bunları
sessiz kıyıda mavi
martı sesleri düşerken üstüme.

HEP O GÜLDÜRÜNÜN ETKİSİNDEYDİ

Dişlenmiş bir elmanın
atılışı gibi silik
çamaşırlığın içi
dam boş kumsal ıslak
yağmur altında kayıkçı

martıları götürmüşler
kadınlar mezarlarında daha ölmemiş
konuşmalar duyuluyor
bir Frigya evinden

akşam
akşam yaşlı bir çınardır
dallarına ozanlar asılı
bir kıl torbada ayakları
bellerinde papatyalar açmış
parmaklıkta gülleri
unutuyorum onları
gölgeli çocuklar serpiyorum altlarına
iniyorum süzülerek

seni avucuma alamam
seni kaçıramam güpegündüz
ben son yolcuyum bu sokakta
son seyirci bu panayırda
başımda tüylü şapka omuzumda pelerin
doru bir beygir sırtında sürmeli

denizse yalancının biri
iki özlem arası bir gemi gösteriyor
ne deniz var ne gemi.

SUSKU ŞİİRİN DORUK NOKTASIDIR

Hafif uykulu kadınlar bile
duymadılar, renksiz

SENİN BULUTLARIN VAR

Senin bulutların var
kutukutu oynadığın
sancılara gebe
sana verdiklerinde
güneşsiz denizsiz yosunsuz
altlarını çevir bak
belki başka ev başka
dere başka ağaç
yeniden diz

ama unutma
yoksulluk yüzeyde
acı dipte.

ÇARESİZİN BİRİ

seni terkime alamam
kaçıramam dağlara
benim atım yok

çiftem yok
ellerim böğrümde
vuramam yeşilbaş ördeği

seni doyuramam
acılı köfte değilim
dertliyim acılı

bir mor kilim
bir yorgan
gecemin düşlediği

kimi, neyi!

ÖTEKİ EVLER

Çıplak ayak terliksiz
entarinin kayması dizden
kokunu duyar gibi olurdum kayısıda
kayısı rengi bir Zaman dilimi
ayırıyordu bizi öteki evlerden.

SON HIZLA DÖNÜYORDU

Sandallarla çıkartıyorduk aydınlığı
kalyonlar çektirmeler açıkta bekliyordu
şafak söküyordu kara çekirdekleriyle
ve yakamozlarıyla sarı bir gündüz
ayak basıyordu karaya

ihtiyar balıkçı, takımlarının
içinde saklıyordu yüzünü denizin
kulplu bir çekmece telle sarılı,
çocuklarıydı havuzlarda büyüyen kuşlar
büyük havuzlar ki et yiyen yapraklar
gibi ıslak ve düşünceli
iri kanatlarıyla hiçbir sese
kulak vermeyen susuz ve bizden

defne yapraklarıyla bezenmiş
kemerin altında baygın
bir gelin yatardı gerdek döşeğinde
çekil yolumdan derdi haydut
tüm silahlarını kuşanmış
kama filinta ve mavzer
ki cevabı yazılmış kitaplarda

bir boşluk ortasındaydık
bütün sözcükler çekip gitmiş
gelmek ve gitmekten başka
çaresi olmayan bir olta koltuğumun altında

son hızla dönüyordu
mavi başlı yastığı döşeğin
gelinin ayılmaması gerekiyordu
defnelerin dökülmemesi
balıkçının ölmemesi gerekiyordu
bu bozgun akşamında.

PARMAKLIK

Parmaklık gökyüzüne doğru gidiyor
evler gökyüzüne doğru gidiyor
bırakıyorlar bizi sokak ortasında
bir lekenin sonrasız yelkeninde,
neden ağlamadan bağırmadan
koşuyoruz neden çırpınmıyoruz,
çünkü ölülerin gözü bir kez açılır
çünkü kediler içinde yaşıyoruz
büyük ağaçların üstündeki kedilerle

sonradan alabilsem, bilmeden görsem
ve tanısam sen misin yoksa ikiz
bir aynanın kırılmasıyla dağılan
bir gül sepeti mi bunlar!
Biliyorum bilmediğim kadar küçük
yalnızlıkların ezgisini,
şarkıların hep bölük pörçük,
çünkü soy şarkı bir karaağaçtır
bütün yaprakları dökülmüş, ormanda.

KÖR BİR UYKUNUN

Kör bir uykunun kapağını açıp
bütün güvercinleri salıverince
soyunuyor mevsim birdenbire,
trenler yalınayak geçiyor
kızlar ellerini unutmuş görünüyorlar
tutmayı ve tutunmayı düşünüyorlar yeniden,
bir saksı oturtuyorlar boşluğuna
güzle masa arasında kalan gecenin

sen lambayı yakar yakmaz
tanımadığım biri çıkıyor kapıdan
sen gelince sözgelimi
camdan bakınca ya da oturunca
vapurlar düdük çalıyor
tavan çarşaf gibi mavi ve düz
kucağımda bir ikindi meltemi

seni seviyorum.

YOL

Uyurgezer dolaştığım
sayısız gecelerimden biri

elimde tutuyorum yolu
daha çabuk varmak için sana
sonundayken başı
başındayken sonu

tutuştur bunları
yanarken oku
ateşe dönerken kuş
geceye dönerken yaz
ve otları mezarlığın

bunca yapraksı kadın
bunca kitapsı ev
bunca delişmen baba

ve küller.

CAN

Gidişini yaz, diyordum,
bir kuşun güneşe gidişini
anahtarı yok
anahtarı suda

bulutsu görünse de
görünüyor ya ona bak
uyulsun rüzgâr estikçe
iğdelerin kokusuna

kokuydu sıcaklıktı candı
kıpır kıpır
ötesi boş.

ESKİ KOLTUKTA

Güzel ne güzel
yıpranmış incelmiş yüz gibi ak
köşkler ayakucumda
açıyorum kapılarını girip çıkıyorum
ölü bir bahçıvanla dikiyorum
sardunyayı saksıya, gülü
saydam gemilerin uzaktan geçtiği yola.

Tren duruyor arabalar duruyor yol duruyor
yıkanmalar duruyor gözleri sabunlu
büyümüyorlar ölümsüz çağlarını
bir çocuk kiraz ağacında bir çocuk dutta
başka nem var leyleklerin eski çıkartmalardan
doğradığı iki başlı sessizlikten başka.

Dirisin ölmekle, uzaktan uzağa
konuşmalar, eski püskü konuşmalar
duruyor gece kuşları gibi camda
bir çil basması eski zamanda
bir kız hiç bitmeyen gününde
güzel ne güzel
havuzlu bahçede eski koltukta.

GÖRMEK KOLAY DEĞİLDİ

Gitmeden önce neden bu telaş
neden içinde yaşadığını
göstermesi için bu derli toplu odayı
dağıtmak neden bu çaba
vakit akşama dönüyordu
mavi bir suya gömülüyordu yavaş
görünenlerin hepsi.

HERKES BİRAZ DENİZDİ

Beyaz sedirde oturmanın
duvarlar boyunca yükselmesi
gibi dağılıyordun odaya
bir kitap yerde ve elin dizinde
kucağında deniz
kedisi evin.

BALKON

Altından balkonu çekip aldım
şimdi çocuk evlerinin böğründe
soluk bir mavilik içinde boşlukta
bakıyor durgun akşamın kanına
kuşanarak en suçsuz sadeliği,
masa sandalye ve saksılar
gözlerinden arta kalan kirpikleriyle
bir resimde duruyorlar boşlukta

tutmayın onu düşmez
bir sevginin alttan beslediği
bir meltemin eşiğinde uyuduğu
bir buluta basıyor boşlukta

geçip gidiyorum altından
bir yıldız doğuyor
bir bulutun altında boşlukta.

KÜÇÜK DENİZ

Küçük deniz sabırsız büyüyor birdenbire
bir cıva yayılması yelkenden,
dişlerini görüyorum bütün kemiklerini
direklerini batık gemisinin

davranıp ayağa kalktım
o da kalktı görüneni gizleyerek
günün ilk yıldızıydı köy
bir samanyoluydu kasaba
göğüs tüyleriyle döşenmiş kırlangıcın

ay ışığı hayvanları güler yüzlü
uzun boyunlu kediler
gözyaşı fincanları gece kuşlarının
ay ışığı eritir onları
ay ışığı eritir yalnızları
bir çeşmeye uzanırken
yan yana düşerse avuçları

GÖKSEL

Gök bir kapıdır, güdük
filler geçer içinden
çınarlar baobaplar
gök bir kadırgadır
tikağacından
bir liman akşama doğru

bulutlar kızarmışsa
kuşlar daha ak
bir Akdeniz çizerler taşa,
kızlar oğlanlara doğru gider
gök dev bir adımla
umutlara ve akşama basınca.

GELEN

Ben ölünce gelirim
bir taşa atlar gelirim
parlarım mumunda odanın
ıslak camına dönük,
gölgeler içi yoldan
beklerim sessizliği, kalmam
aydınlığa yağmurla gelirim
gelirim bekleyin gelirim
saat çalınca
biri gidince
gece inince.

ÇOCUK

İskele meydanında
dizinin başındaki arabaya
iki çocuklu bir kadın geliyordu
çocuklardan birini bırakıyor
öbürünü alıp gidiyordu

çocuk mu martı mı
kestirilmiyor.

BİRİLERİ GÖZETLİYOR

Uzun kanalların ötesinde
birileri gözetliyor bizi yaprakla
bir dalın ucuna takılmış yapraklarla
kaygan ve iç bayıltıcı
avuçlara benzeyen daha çok

oysa baktığımız bir gök parçasıydı
bir ağaçtan koparılmış
bir kitabın arasında kurutulmuş
kurumuş ölü ama gök
şu ekin tarlasının üstünde uçan

uçan kargalarla, nice ölüm,
nice yıkıntı, nice göçük
toplu mezarların üstündeki,
nereleri bilirsiniz
oraları daha öteleri daha uzakları

bir kitaba kayıyor ellerim
gök diye bağırıyorum
şu eğilirken gördüğüm kaşla göz arasında
yumurtadan yeni çıkmış
bir kadının göğsünden bakan gök

bir giz o, bir sevgi gizi,
bilmeden düşürdüğüm elimden,
bakıyorum o değil üstümüzdeki
yoldan gelen o değil

bir kadının göğsündeki.

BİR DENİZ RESMİ İÇİN

Güneşte parlayan su
yankısında ateşin
bir balık gibi kaygandı
yanlamasına uzanmıştı kuma
dirseğine dayanmıştı
gebeydi besbelli o eski resimdeki
Hollandalı tüccarın karısı gibi.

BU BİR KASABA MEYDANIYDI

Boyu kısaydı maviliğinde, tıknaz,
turuncuya dönünce uzun,
dul yavukluların, başsağlığı
kadar dokunaklı bu mavi ve
turuncu arasındaki sıçrama
bu bekleyiş sabahın eşiğinde,
onu tarlasında vurmalı
onu beyaz bir mendille boğmalı
boğmalı ki ölümsüzlük gelsin
İstanbul'dan ya da Merzifon'dan,
biliyorum bütün arabalar eski
atlar çelimsiz yem torbaları delik
sokaklar bakımsız ve şu keresteci
şu oto tamircisi
çırakların içtikleri sofraya çömelmişler
gündüzün derisini yüzüyorlar
kanlı bir ceset kalıyor ortada
bense yalnızlığı seçtim şimdi daha büyük
bir kentin avlusunda yaşıyorum,
artık tragedya yok ölmek
ya da öldürmek var
beyaz bir bezi kızartmak için
görünsün diye ilk ışıkları güneşin.

YİNE GÖRMEK

Kurdukları düzeni görüyordum
masa kerevet soba ve öteberi
hepsini çıkarıyordum
kalanı görüyordum

kalan ne, bir hiç
bir yok çırılçıplak

güneşsiz bir gün gibi duruyordun

olgun şeftalinin
dalından düşmesi
omuzlarından daha ısıtıcı değil

kalmamışı görüyordum.

YAĞMUR BAŞLANGICI

Siz bir başlangıç bile değilken
yokken denemez çünkü vardınız
geyikler inerdi gözlerinize
ağaçlarınız fındık ve sincap
bu yüzden omuzlarınız
memeleriniz bir kitap gibi okunaklı
oluklara düşen sessiz damlalardı

bin kez yondum sizi bin kez doğurdum
bir keten buruşukluğu her seferinde
yağacak diye düşünürdüm havalara bakarak
bir serinlik bir kıpırtı otta ve ağaçta
akşamın kanından gecemize yaklaşan
bir gemi gibi önce küçük sonra yakın
iri damlaları o seyrek yağmurun
tüterdi ot çakıl kum

siz bir başlangıç bile değilken
sizi yazdım kotardım
bir başucu kitabı olmanızı istedim
tek tek iri o yabanıl kelimeler
onlar işte renkli zarlarının içinde
olukların çinkosunda yuvarlanan

siz daha bir başlangıç bile değilken
yağmur başlamıştı
ama ne ben ne bahçe ne yaz
hiçbirimiz.

ONU TUTUYORUM

Solgun yüzünü avuçlarıma bırakınca
otlar yeşil nedense bu otlar
bu ev tek katlı, bu bahçe kapısı
herkese kapalı
bir ben açıp giriyorum
elimdeki heykel başıyla bahçeye

gecelerim siliniyor.

YAZIT

Yazılmışı yeniden yazmak gerekirse
başka bir dile çevir de yaz
çünkü sözcük cıvadır
kolay oturmaz yerine

bulamayız bir daha
bin taş bin delik Bin
Bir Gece masallarında uçan halı
ancak Bağdat'ın üstünde uçar

burda kuşlar bile suskun
bir yemişi özlüyorlar görünürde
sandalların beyaz kanatlarına konuyorlar
melek heykellerine konar gibi

bu gülü sana getirdim
bu gümüş tarağı senin için aldım
bu taşçı kalemiyle
bir yazıt düş mermerin üstüne
sonra yuvarla denize.

SORUNLAR

Morun yeşile yayılması
zümrütün ağaca ve ota bölünmesi
gökle denizle güneşle kurulmuş
ve mumla ışımış perdesinde sokağın
deve derisi göstermeliklere
çevirirken evi asmayı dut ağacını
iri tokmağı vurulurdu kapının
girip çıkmalar ütü ve testere
alıp vermenin sevgiye vuran gölgesi
o koku, yaşamı sakız gibi çekip uzatan
duruşlar bakışlar gülüşler işte
bütün o şeyler işte.

İKİZLER

Bir böğürtlen gibi kara meme başını
iki parmak arasına kıstırmış
birine annesi süt veriyor
öbürü ebesinin kucağında
emzikliye bakmaktansa
ipe asılıyorum sandalı çekmek için
ikizlerden biri geliyor elime
tutuyorum kıskaçlarından sakınarak
gözlerinin ekşimiş mavisine bakıyorum
doğum ve yosun kokuyor.
– Gece yakın, diye bağırıyor tellallar
doru beygirlerin kulağına.

Çıkıyorum denizle gök
ve başka ikizler.

KAVAK

Kavak kesilirken
bütün yapraklarıyla son kez
upuzundu havada
sonra devrildi
uzun süre titredi yaprakları
dalları seğirdi
tavuklar kaçıştılar

kiremit kavağı sevmez
toprak damlar ıslanır ancak
fışkıran özsuyundan.

DENİZE BULANMIŞ ATLAR

1

Kaşlarını çatmış aydınlığına
bir benle başlıyor
yazması başında açık
kapısı açık yolu açık

bir testi ufalması pencerede
çocuk gözleri bahçenin
gübreye horoza ve çardağa,
kuruyor kırmızının ortasına gündüzü
biz ki uçuk yeşil
biz ki açık sarı.

2

Sıcak gel geceden
erimiş, in perdeden
örtük, gel açıkça
bir gömlek daha soluk ikindiye,
tutunma duy barınma yayıl
mumyası yağmurun
deli balıkların ruhu
yaprakların kokusundan
odaya kaçan gölgeye.

3

Bırakılmanın hüznü, unutulmanın
çisentisiyle ıslaktır.
Çorapla giriyorsun çıkarma.
Yüzün bir elma gibi
iki dal arasında uzakta.
Kaş göz
hepsini kapıda bıraktın
pabuçlarını kapıda bıraktın
iki yıldız arasında uzakta.

4

Yat örterim ben
yorganla sıvazlarım omuzlarını
elindeki mum sönerse
damlarsa yastığa
– yazmalar soluk biliyorum
bohça yırtık sandık gıcırdıyor –
perdeyi çekmek yeter

yat silerim ben
beyazlığındaki kiri.

5

Süt var peynir yarım
bardak parlamıyor
ama kedi
ay ışığı gibi şavkıyor damda
kedinin dudakları ve dişleri.

6

Dolaş, güneşe gir çık,
yoksulluk ki bir somundur
sustuğum her seferinde
işte masada duruyor tüylü
saatlerinde odamızın
elini uzat ona doğru
tut onu avucunda
o kuşu tutar gibi
saçlarından boşansın gün
bir camın arkasında.

7

Denizden gelirsen denizli ellerin
havada kalan martı
yosunlu ayakların
yeşil dişi
hiç açılmamış mercan kayık
yürür çakıllı yolda
dinle sesimi sesimizi
dallarını suyun damdan dama.

8

Ağları çekiyorlar
kanı çekiliyor suyun
tuzu vuruyor kirpiklerine.
Balık.
Balık bir kirpidir ayda.
Ay doğuyor
baykuşu çok eski bir yalının.

9

Ay duvarda duruyor
hep o deniz gölgesinde
deniz nerde!
Deniz inanılmaz bir çizgide
ateşle gece arası köprüde.

10

Kezban uyan
Kezban türküye başla
yırt mintanı salla
uzak geçen takalara.
Dişlerim dökülüyor karayelden
yeşil bir su akıyor
gidiyorum denize benzedikçe
Kezban bir martı düştü
Kezban bir balık öldü
Kezban yırt kefenini gecenin.

11

Sandalla gidiyoruz parıltıda
büyük su
bir yaprak kürekle.

12

Küçük canlar
iki canlar
ulu canlar.

13

Aynadan alıyorsun
bu kirli çıkını
az ekmek zeytin,
aynadan giriyorsun
güneşte birikene
gecede tükettiğin
ittiğin.

Ver ki boşal
al ki eri
kavak eğiliyor bak
beyaz aygırlar gibi
dipteki yemişe.
Bu uzun boyunlar bizim
bu gümüş deniz atlarındaki.

YAŞAM HEP BİR ADIM İLERDEYDİ

Bir kadın şarkı söylüyordu
beyaz zambaklar açtı gecede
bir sarmaşık tırmandı pencereye
gidiyorduk çifte bir ürküntünün
en üst çizgisinde ölüme doğru

ve kadın şarkı söylüyordu
sonra sustu ve mırıldandı
geceler gündüzlerden daha güzel
ay güneşten daha güzel
özlem sevişmekten daha güzel

ey gece
beylik yıldızlarınla
kadife yastığında yatmaktansa
gölün sularına dökül daha iyi.

MİNİBÜSTEKİ KADIN

Hızla kapatıyordu kapısını arabanın
yok oluyordu
sarı bir boşluk kalıyordu dolduramadığım
az sonra görünmez bir ağaç
arabayı da boşluğunu da
gölgesiyle unutturuyordu

uzun süre ıhlamur kokuyordu.

BİR RANDEVU EVİNDEN NOTLAR

Seni bir resimden çıkarıp alıyordum
resmine bırakıyordum yeniden
ve resim kadınlar randevu evinde
merdivenleri çıkarken seninle,
mama, akreple yelkovanı gibi saatin
akşama doğru gidiyordu
az sonra gece oluyor
yıldızlar bastırıyordu

sevişme derinleşiyor ve yayılıyor
para babaları tüccarlar kaçakçılar aşağıda
biz seninle yukarda
inmeni bekliyorlardı

bu hep böyle olur
çocuklar büyür büyükler ölür.
randevu evleri basılır
resim kadınlar solar çerçevelerinde
ve dünyamız döner
karnındaki çocuğu kollayarak.

DİPTE NELER VAR

Öfkenin doruğuna çıktığımda
kırmızı bir masal kuşu bir bağırtlak
alçalıyordu denize, denizin rengi sarı,
balıklar mıydı ki şiirlerim
bir martı gibi silkiniyor
dalarak avlanıyordu
zorla alıyordum gagasından
bakıyordum bir ustura, bir saat kösteği,
bir tarak, kırık bir fincan,
bırakıyordum yerlerine
hoyratsı, hastamsı, gecemsi,
o yine dalıyordu
demek bunlar, diyordum,
bu ustura bu saat kösteği
bu tarak bu kırık fincan

anlıyordum anlaşılmayanı.

BİLİNMEYEN DOĞRULTUDA

Ürküntüye ve kuşkuya kapıldıkça
daha derinlere düşüyordu
oysa bir bıçak vardı elinde sivri
bir insanı rahatça delebilir
bir ekmeği dilim dilim kesebilir
o da öyle yapıyordu
ürküntünün ve kuşkunun sofrasına
şimdilik ekmek diliyordu

pencereleri yan yana dizerek
bir tren gibi geçiriyordu
çapraşık yollardan,
bakışı sineğin gözündeki görüntülere açık
özümleyerek bakıyordu baktığına,
gece gündüz, ölü diri çelişkisi
bıçağın ucundaki sivrilikte eriyip gitmiş
geyikti biraz, ağaçtı yemişti

ezilirken gördüm onu topukla
kökleri derinde o dip sarayda ki
– görünürde burda belki, burda değil –
ezildikçe fışkırıyordu ama ürkek
çiçeğini açmaya çalışıyordu
kırık dökük evlerin
el kadar toprağında

gözleri büyüktü, nilüfer yaprakları
gibi yüzerdi suyun üstünde
karıncaların adası suyun üstünde
Kızılderili bir çömlekçi eğilmişti
cesedine kumsalda
bir heykel miydi boynu vurulmuş
bir düş mü uyanıkken görülen.

İKİ KERE İKİNİN DÖRT ETMESİ

Şafak bir güvercin yumurtası
gibi çatlıyor mevsimin folluğunda
yeni bir güvercin gözlerini açıyordu,
zehirli gölgesinde cevizin
bir yıldırım düşmesini bekliyordum
kanlı kitabına başlamak için gündüzün

güneş diklemesine çıkıyordu dimdik
bir resme bakıyordum güneşin sütünü içerken
resim bana bakıyordu
oturuşuma iskemlede,
cırcırböcekleri ötüyordu
sokak kapısı aralandıkça,
seni alıp götürüyorlardı
zorla, bir mazgaldan ateş ediyordun
kudurmuş foklara balinalara
gecem bir kırkayak gibi uzuyordu

Siyamlı arkadaşım çoktan kurudu
Anamurlu Cemal parkta uyukluyor
sevdiğim kadınlar eşit parçalara bölündü
kiminde aklım kaldı
hiç unutmam bir manolya kadar beyazdı
ilk göz ağrım
şimdi bir ağacın dibinde kararmış
çürümeyi bekliyor.

AĞAÇLI SERÜVEN

İlkyazın kiraz çiçekleri
o yıl yemişe durmaktansa
nedense dökülüyorlardı
boştu bahçe
ben yoktum siz yoktunuz
belki bu satırlar bile daha yazılmamıştı
bir atlı geldi güneyden
baktı yerdeki kiraz çiçeklerine
kamçısını astı ağaca
çevirdi atının başını ve gitti.

ORALARI AKLINDAN ÇIKMIYORDU

Rüzgârlarımızsa bunlar bizim
neden yaprak kıpırdamıyor
neden inmiyoruz bu yüksek attan
her günkü suyuna sokağın ve neden
günlerimiz beyaz bir lalenin
sarı tozları gibi uçup gider

bir ölünün dirseğine dayanarak doğruluşu
gibi çınarı sıyırtarak geçen sokakta
dükkâncılar ve kumaş mağazaları
eski bir tramvayın ayak sesine
kulak kabartır gibidir sessizlikte

yeniden binmeli vapura iskeleden
binmeli de Çengelköy'e gitmeli
vapurunu dumanını denizini
birlikte götürmeli

kış bastırmadan, yazın
kuyruğu kaçmadan elimizden
seni görmeli yeniden çiçek sularken
tahtaboşunda yıkılan evin,
aynası kırılan o yaldızlı çerçevede
sararmış bir boy resmi gibi
durmanın zamanı geldi
kaytan bıyıklı ve fesli.

BİR GECEDEN ALINTILAR

Ufalmış ufalabildiğince
yok olmaya doğru gidiyor gözlerinin
içine yuvalanan kederi yağmurların,
bu gece bütün lambaları yakmalı
şenliğin yüz akında çekilsin gönderlerine
sevişmenin bayrakları

bahçeye
fenerler astım bu gece
alev almış gibi dolaşıyor
yaprakların arasında ateşböcekleri

bütün ışıklarını sağdığım sırçadan
bir sen kaldın geriye,
camdan bakınca memelerin,
gökyüzü, o sarı sıtma,
o örümcek ağı yeşile boyanmış,
sadece evlerin üstünde
körler için daha çok

vuran ışıklar içinde suya
sudan sana ve senden bize
eski eşyalar diriliyor
oturuyorlar yitik boşluklarına,
bir kadın yer minderinde
badem ayıklıyor

ey deniz yüzlü
bir yengeç bizim için
yosunların arasından
yıldız gibi kayacak bu gece.

ANLAMSIZ

Bir konuşma duymuştu
uzaktan anlaşılmayan
bir muz hevengi gibi havada
su gibi toprak gibi ağır ve tek
kopmamış yaşamdan.

İKİNDİLERİ ATLIYORDUK

İnsan yüzleri yandan ve eller
yorgun bıldırcınların
deniz aşırı yolculuktan sonra
ağlara takılışı gibi
karşılıyorum sizleri
oysa günüm de ayrı gecem de

gün doğumu bir el değiştirmedir.

ÇIPLAK

Çıplak düşünüyorum vücudunu
sıcak sessizliğinde saçlarınla örtülü
bir yıldızla iç içe
bir gemi gibi madeninde
özgürlüğünde kanatların
saçlarına benzeyen kanatların
ki denizin tuzunda erirler
her akşam gördüğümde

bir deniz gibi düşünüyorum vücudunu
ve gizleyememek çıplaklığını
ölümsüz mağaralar bularak
ürkütüyor beni,
işsiz ırgatlar gibi çaresiz
açlıkla hafiflemiş
dolanıyorum çevresinde boşluğunun,
yoksulluğun açtığı yaraya sarıyorum
saçlarınla gizlediğin vücudunu

saçlarına gömüyorum vücudunu.

BİR BULUT YA DA YELKENLİ İÇİN

Bu bulut için geliyor kırlangıçlar
bizim damın üstünde duran,
yağmıyor, bakılmak istiyor
bahçedeki ceviz dallarının altından,
görünebilmek için kızarıyor
kırlangıçları çağırıyor
yağmur elleriyle tutunmak istiyor cama,
balıkçının karısının küpeleri
gibi aydınlık günlere bırakılmış
dullar istiyor, kızlar, gelinler, bebeler,
akşam oluyor ister istemez
ay doğuyor
ve yelkenli bir akide şekeri gibi
kapıyor ayı gökten
dişleri arasında gezdirdikçe
karanfil kokan.

DAĞILARAK YAŞAMAK

Yamaçları otluk
bir dağ köyünde yaşıyor anılarım
düşlerim bir deniz kasabasında
umutlarım İstanbul'un yorgan gibi
üstüme çektiğim az tuzlu denizinde
Kızkulesi bir denizkızı
güneşleniyor kayasında
bir kadın saçlarını tarıyor
başını eğerek güneşin başaklarına koşut,
biçsem onları bir demet yapsam
Üsküdar'a götürsem
bin yıllık insanların arasında
genç orta yaşlı ihtiyar
açsam mayıs ikindisinde başlayan
yağmurun altında
bütün sırçaların kilidini

ışığa ışıkla yanıt veren
her tutum yakın bana
işte bir vapur yanaşıyor
parıltıma.

YÜRÜYEN BİR KADIN VARDI

Silik bir iz kalıyordu
bastıkça kumuna yolun
yürüyordu yerden bir karış
havada ve saçları uçuyordu,
rüzgâr dalları yatırıyor
bir baykuş gidiyordu ardı sıra
ben gidiyordum baykuşu düşünmeden
ona bakıyordum bir aynanın
içinde görünmeyen o noktaya bakar gibi
ev ağaç ve bahçe
baykuşa bakıyorduk ve ona
bir denize bakar gibi.

KAPI ÇALANLAR

Bekliyorlar birbirine karışarak
genişleyerek dut ağacını duvarı
ve damların bir bölümünü sokuşturarak
silinip gidecek görünümlerine

kapıyı çalmakla başlıyor
serüvenin maşatlığı ve kurtları,
evin kadını belki taşlık yıkıyor süpürgeyle
güğümler hamur tahtası tabak çanak
iskemleler dört ayaklı genellikle
modelleri eski
otelin damındaki leylekler kadar eski
manavın önündeki otobüs durağında
bir körün bastonuyla çizdiği
budaklı sıra kadar eski

bir kapı tokmağını üst üste vurmanın
sevincinde çocuklar,
erkek kadında ve kadın
unutulmuş o denizci eski dostunda
duruyorlar genişleyerek
denizi Samatya'yı korsan
minibüsleri alarak görünümlerine

girerler ya da giderler
hanım başörtülü
mevsim yaz
duvar kireç badanalı.

DEĞİŞMEYEN DÜZENİ DÜNYAMIZIN

Yuvarlak ve beyaz
yazısız bir kâğıt
günler ve geceler gibi tek sarılı
ama balıkçının kapısı
yumurtaya kapalı
balık kokuyor çardağın altı

uyanın komşular
gün ıslak ağlardan
çil hamsiler gibi boşanmada.

GECEYE DOĞRU

Ayçörekleri gibi kıvrık
donmuş kadavralara takılırsa ayağın
sahici bir aşkın eşiğinden
ilk adımını at, yürü morakasyanın
serçeleri hizasına gelene dek,
seni özlüyorum seni buluyorum seni yitiriyorum
tüylü bir örtü bırakıyorsun yere
bütün evler bahar çizgisine dizili
eşkenar bir kız yürüyor mezarlıkta
korkuluğa dayanarak bakıyorum
suya, suda mezarlığa ve öksüze
içimde hiç görülmemiş bir
çalgının sesi, biraz güneş
çekirgeler kaçıyor kertenkele kaçıyor
tulumbanın altındaki kovaya su doluyor
ah en olmayacak dürtülerin
cenderesinde ve özünde
bir kurt var burgu gibi,
denizin gökyüzüne kurbağalama geçilen
kavşağında bir araba bekliyor
hangi rüzgârın terkisindeyim
hangi yeldeğirmeni boynumu vuracak

ey benim bahtı karam
dişlerini göster narıma,
bacaklarını ayır gün doğuyor
İstanbul'un yanar taşları bir bir
beliriyor deniz ufkunda,
yoksul en yoksul daha yoksul
bir anlamın içinde oturan ben
bir ırmak gibi yatay
bir çavlan gibi görkemliyim
körüm çünkü, çünkü beyaz
bir neşter yarası var sağ yüzümde
geceleri güneş gibi parlayan.

ÜSKÜDAR'A GİDERKEN

Dizginleri bana ver
kamçıyı bana ver
atları bana bırak
elmayı da ister misin diye sordu
elmayı istemem, dedim arabacıya,
benim ölülerim var mezarlarında dolaşan.

YAĞMURLU GECENİN KANI

Yağmurlu geceleri düşündüren güneşler görürsen
ki bir damla gözyaşı gibi dururlar dalda
yapraklara aç kapını
su iç dolaş esmer bir aynadan
oda içlerinin çığlığına bak
boynu bükük ellere
uzamış yüzlere bak
o güneşler hep öyle kederli
bir direncin sarnıcında uyurlar

zincirle onları birbirine
insin diriliş gündüzün çarmıhından
ırgat yorganı gibi yamalı
uzak günlerden kalma mineli
içi boş saat gibi
dur bahçe koltuğuna
hüzün tırnakları kes.

BAŞKA KİTAP

Bütün sıkıntımla oturuyorum
kitabın içindeki yazılara,
yazılar bir karıncanın ince
bacaklarından daha ince
görünüyor sırtımdan kitaba bakana,
ben kitaba o başka kitaba.

BÜTÜN EVLER GİBİ

Avuçlarında yollar var
burçlar görüyorum
anlaşılmaz bir uykunun
dehlizlerinden geçerek
yılanlı eve varıyorsun
perili damın ilk odası
seviştiğimiz ilk sedir.

EKSİK

Bir rüzgâr beklentisi ağaçlarda
bende bir deniz özlemi
oysa rüzgâr esiyor ve deniz karşımda
martılar gökyüzünün kutusunda

yoksa yok muyuz burada!

FİTİLLİ LAMBA GECEYİ BAŞTAN YAZIYORDU

Bırakmayın lambayı yol üstü karanlıklara
inmesin fitil iğdelerin kokusundan
kiraz dallarından uzakta
kavuşmanın karşıt yıldızı doğmadan
bırakın üresinler
ecinnileri bahçemizin
sekinin taşında tarlanın otunda

taşların ateşine bırakın büyüsünler
otlar bahçede ağaçlar lambada
masayı erkenden çıkar
şişeyi erkenden aç
dolsun kadeh sessizliği savuran etekleriyle
ayrılığın karşıt yıldızı doğmadan

alev, mavi bir denizin ucunda
gel otur o denizin kumsalına
çakıl topla
böcek kabukları ez
uzuyorsun biliyorum çürüyorsun
bir kırlangıç oluyorsun ayakların yerde
vuruyor gölgen
bir üçgen karaltısında şuna buna
dön tüten lambaya ve kokla
gecenin mendilinde nemle bulutla
oynaşırken açıkta
ecinnileri bahçemizin.

YİNE BAHÇE

Ahır ve hayvan kokusu
malın sokuluşu birbirine
bebeleri yalınayak salıyordu çayıra
ve kırmızı tirfilli
bir püskül takıyordu takunyanın tasmasına
dağların neresi ki orası
bahçenin sarısından morundan
kanayan bir güneş savuruyordu
damların ardına.

DÖLYATAĞI

İneğin buzağılaması ahırda
tam da ay doğarken
gaz lambasının boyadığı direkten
başlayarak yeni giysiler
mintanlar diziyordu rafa
ya o küçük pencere ve samanlık
gübre ve döl kokusu
çıplak sevişmenin insansı anlamını
yazıyor duvara tırpanla

yarın otları biçmeli.

SU GÖTÜRMEYEN DOĞRULAR

Oracıktan gelir gibi olsa da sokak
uzak bir korkudan geliyor
ve birden kapıya çıkıyordu
birkaç dükkân ve atlı arabalar
köşeyi her zaman arkama bakarak dönerdim
bir kambura rastlardım korktuğum
hiç yaşlanmayan biri oldum bittim,
fincan gözlü beygirler
bir uçtan bir uca kişneyerek koşarlar,
sonra sıcak ve sarı, kaldırıma işerlerdi
bir fino denizdeki o balığı düşünürdü
ben seni düşünürdüm
kahveci kim bilir kimi,
gölge çakardı bir dülger dama
hep üstümüzde dururdu güneş
ve sadece patatesler altımızda
ölüler nerdeydi bilinmez
belki de ölünmezdi.

HERHANGİ BİR SINAV

Gözlerini faltaşı gibi açan olayın
ağız dolusu öyküsüne karşı
don paça soyunuyorsun
ben portakal soyuyorum
sonunda iki çulsuz
bir merkebe binip gidiyoruz
Dimyat'a.

BÜYÜK KIZ

Sık dallı ağaçların gölgesinde yabanıl
ormanında yaşıyoruz onun
kapıdan bir bakıp kayboluyor takunyalı,
küçük dişleriyle çözdüğü düğümü
uzatıyor misina ya ip güneşe bağlı
ellerini tutuyoruz fenerini gençliğinin
sallamasın diye denizdeki gemicilere
intiharlara açık bir gök çizmek için

en kuytu basamakta kumsalda ağulu
direnişin kucağında onun için
onunla birlikte onun elindeyiz
başındaki peştemalı az daha örtüyor konuştukça
yeşil zeytin turp ve tuzlu balık
eski bir öpüşmenin gerisinde dilinin ucunda
duvarda gelin güvey resimleri
otlar sarardıkça, o yeşil ve körpe

açık düşünceye varmak neye yarar
yaşamın ötesi boş, oyuncak
bir tren gibi geçip gidiyor
masayla duvarın arasından, bir çocuk
ona bakıyor karşı camdan
gözleri yeni göz olmuş
ağzı küçük, o çocuğa bakıyor
doğurmanın vazgeçilmez çitlerini düşünerek
bir kartpostal sadeliği memelerinde
yeşil ve körpe

şimdi kalın bardağında çay içiyor içerde
bir zeytin çekirdeği çıkarıyor avucuna
kan rengi bir denizin üstünde.

ÇAĞRI

Gel dört gözle bekliyorum
kayıklarla pencereden gir
sedire kurul
odada yelken aç
yapış sülyenli dubalarıma
zehirli midyelerinle

gel de nasıl gelirsen gel.

SOFADAKİ ÇIPLAK KIZLAR

Çıplak kızların memeleri gibi sıcaktı
her başlanan şiir ki hiç bitmez
ki ölümsüz bir mevsimin sürüp gitmesidir
mutsuzluk getiriyordu eve
kızların çıplaklığına ve evin bahçe içinde oluşuna
bir o kadın giyinikti sofada
çaresiz bir de yelpaze vardı elinde
korkulu günlerin korkulu kuyusu gibi
incinin dağılışı gibi en küçük
yaslanmanın verdiği hazda
bir o giyinikti ötekiler çıplak
geceyi o, gündüzü ötekiler getiriyordu
bir ırmak gibi akıyordu avuçlarından güneş
şaşıyorlardı gördükleri düşlere
göremedikleri eşyalara sofada
ve gökte bulutlar yeni bir parıltıyla
uçuyorlardı bizleri de içine alarak

yaz günü ortalık sıcak.

KALINTILAR

1

Kalabalıkta unutuş
belki suyun sudan sıyrılarak
kendine dönmesiyle başlayabilir
çünkü keder bile kalmadı, öylesine
gündelik öylesine çıldırtıcı
yazışmalara bağlı,
oysa gecemiz
gündüzle kesiştiği çizgiye vardı
sürahi ışık oldu
lamba gece.

2

Dün ağustosa karşı
bugün ovaya doğru eylüle karşı
dünkülerin hepsi tek tek
uyuyorlar önüne geçilmez döşekte
dün şafak sökmedi
bugün güneşin batışı
bir avuca sığar sığmaz
kendimizle ilintimiz koptu
öldürücü yamaçta
inmemiz gerekli merdivenden
vapurlar bile beyazdı
sessiz gün sessiz başladı
sessiz bitti.

3

Dayalı merdivene iliş
güvercini kanatlarından tut
çarpan yüreğini duy
söyle yeşil kalsın

bir sandalda kürek çeken
kibar Yahudiler

söylenmeyeni söyle
görünmeyeni gör
yoksa duymuyor musun kapalı
gözlerinde güneşi
söyle ki kazımadan çıksın
bütün denizlerin beyazlığı.

HURDA VAGONLARA AĞIT

Vagonlar kara tekerleridir lodosun
geçerler denizi salapuryaların
köprüsünden, sakat çocuklar gibi
ip atlayan kızlara bakarlar yan gözle
çorap çeken oyuna girmeden önce
ve demir babaya atılan çelik halatlarla
bağlanınca iskeleye
itilirler çıkmaz sokaklarına rayların
kulaklarında bir kampana sesi
bir yılkı atı sanki
zehirlenmiş bir sokak köpeği
can çekişen.

Biz bir lokum alırız kutudan
İspiro'nun Ada'daki bahçesinden
bir yasemin fidanı seçer gibi
lokum ve yasemin iki ayrı buluttur ağızda
evin beyi bıyıklarını tarar
eski bir geyiğe başkaldırır
ya da susar iskambil oynar
görünmeyen biriyle,
pirinç tepsinin fırıldak gibi dönen
topacında baş döndürücü iki kahve
az şekerli, iki buz gibi su,
evcek göçülmüş odalardan sofaya
annemiz yama yapar sökük diker
sabun koksun diye çamaşırlar.

Neşterle yarılsa da
akmayan bir su gibi durgundur düşünce
saydam kanatlı sinekler uçar üstünde
göğü ve ağaçları yansıtır
aklımız hurda vagonlara takılır
kuru dallar gibi fırtınaya dönük,
yine de güneşi bekleriz camda
güneş bahçede bizi bekler
bir gölge uzamadan durur günlerce
üvezin dibine yemişler düşer
büyükannem yer onları üfleyerek
bir yalnızlık ve gurbet
kalıntısı.

Gecenin ortasında
ışımış bir yuvarlaktır orası
orası yerde değil gökte değil
çınçınlı saatin içinde
bir kız on altısında
gül ağacının dibinde
denizden vagonlar geçer hurda vagonlar
dönüp bakmayız bile
erkenden yatarız
güneş erkenden doğar
bağlamak için dört başını bohçanın.

İLK BULUŞMA

İki kadırganın borda bordaya
yüzüşü ya da bir trenin
soyunuşu çarşının ortasında
ilk buluşma

Bedesten'de karşıdan gelen o
her yüz biraz o

keten sararız yivine
damlamasın diye bütün gece
mutfak musluğunun,
bez çarşaf seyrek dokulu serin
ki iki kişi katlar
çekerek karşılıklı

çamaşırdan çıkmış elin avuçta kalışı
nasırla pekiştirir kavuşmayı
ve kız o gece
acıyan memelerinin üstüne yatar
duyarak ıhlamurların kokusunu
yaz günü açık pencereden.

BİR KARTPOSTALIN ARKASINA YAZILMAK İÇİN

Karasevdaya tutulan güneşti biz değil
bizim sarnıçlarda su da var deniz de
deniz yakamı bırakmıyordu karada dolaştıkça
sandalda yüzüme bakmıyor

denizkızları mı hayır anforlar mı hayır
şarabın kendini değil özünü istiyorduk
ki beyazdır kadife bir yastıkta uyur
en alt basamağında taraçanın

görünüyordu görünmesine ama bakmak
tehlikeli ve utandırıcı
sardunyalar kırmızı açıyordu orda
ellerini çırpan ya da oğuşturan
kimselerin arasında yatmak ne iyi

ne iyi gelinin kumanya getirmesi
sefere çıkar gibi güneş bir yanda
öncü öbür yanda
yumruklanarak girmek gerdek odasına
bağbozumu için

tirandiller alamanalar mavnalar
ben sizlerle büyüdüm
açık pencereden yarı yarıya
bir ay görünürdü düştü düşecek
bir çam başını uzatırdı

koltuk takımı halılar ve konsol
bir deniz evinin bütün avadanlığı
bir kayık karaya çekilmiş
öbürü şamandıraya bağlı
hiç unutınam bir martı konmuştu üstüne

ve İstanbul uzaktan
Ayasofya Süleymaniye Topkapı
bize bakıyordu Üsküdar'a ve bana.

ÇUKURLAR

Kirpikleriyle topluyordu yazdıklarımı
saçlarına diziyordu
karınca
kekik
üstüpü
on kişi birden konuşuyordum,
güneş bir mızrak boyu inince ufka
dolgun kalçalı bir kadın çıkagelirdi iskeleden
bütün evler susardı,
ey denize karşı yan yana oturduğum
deniz bize kuyusundan bakardı
ne vardı suda ki
bir güneş tutulması
karaltısının billurunda tutardı bizi
bir bardaktan iki kamışla içilen
mutluluk ve suskun kuşları yazın

ve bilinçsiz eklenen
sevgiden tutkuya doğru giden
kaderleri duygularımın,
anlamı ne, diye düşünürdüm,
çitlerinin ardına gizlenen sessizliğin,
havalar sıcak
beygirler araba çekmekten yorgun
bardak çatlıyor durup dururken
bu belirsiz yaşamın

hesabını iyi tutmalı
herkes kendi çukurunu kendi kazmak zorunda
çünkü kıracaklar gözlerin zincirlerini
anlaşılmalar dağılacak
kişinin duyarlığı önemli
daha önceki tuzda

sizler beni anlamadınız
ben yoksul ipe sapa gelmez biri
adını unuttuğum yollara düşmeli yeniden.

KULEDEKİ CAMBAZ

Kuledeki cambazın
sağ omuzundaki yazma
solar azaldıkça teli
yıllar öncesinin bulutu gelir gider

bakışlarıyla açar o
içinde bir kızla kapalı
odaların kilidini
toprak serper güneşle
zırhlarına seyircilerin
hizmetçilerin bu arada
ve bizlerin

duruşu önemli ona göre yüzüğün
özellikle serçeparmakta
saksıdaki limon kurumuş
aşağıda insanlar var ya
toplar attıkları çil kuruşları
bir perendeyle havada

ve toplanan yıldız parsa
ışırken kasketin içinde
düşer seyircilere
ölür de cebinden kedisi

üzülürüz inceliriz
kopmanın başlangıcı
cambaz terazisini yeniden doğrular
kanı dökülür telden
morsalkım görünür camdan
bir yaz sofasının erikleri

örtün örtüsünü masanın
ve koltuğun, orda mum yüzlü
resimler oturuyor
küçük ellerinde gülleri
ve yarasa tüyleri
yeşil belki.

BİR KIZ ÇOCUĞU İÇİN

Yanlışların içinde hiç düzeltilmemiş
ağaçlar vardı abanoz dişbudak
bir sen görüyordun bu aksaklığı
bahçe içindeki evin ahlatı altında
parmaklıktan sokağa bakarken

evler evler içinde ve evlerin
içinde birileri yaşıyorlardı
körler yatalaklar sonradan görmeler
bir sen görüyordun bahçe içindeki evin
duvardan sarkan inciri altında
kederin çarpıklığını

ihtiyar ve yorgun çöpçüler dilenciler
çımacılar küçük fabrika işçileri
ambarcılar avukat kâtipleri

bir sen görüyordun bahçe içindeki evin
balkonundan İstanbul'un üstüne dökülüşünü
sarı bir gül gibi güneşin,
çiçektozu parmaklarının ucunda
bir yaprak önlüğünün cebinde
çocukluğun unutturamadığı.

ŞİİRİN ZAMAN'I

Ağaç
kuşlarını toplamış başına
bakıyordu denize bir atmacanın
avına bakışı gibi
ve sen ağacın altında
budaklı sırada
bir köşkün küllerine basıyordun
yangından sonra

güneş batabilirdi
ey gözleri sudan sarı,
ay doğabilirdi
ey gözleri geceden karanlık

ama bir kaya gibi koruyordu seni
şiirin aşınmaz Zaman'ı.

ŞİİRİN COŞKUYA DAYANMASI GEREKİYORDU

Aç oluklarını aşkın
herkeste olanı akıt
kutsaldır bu su

kutsaldır çünkü kum
ve toprak
içmek için sabırsız
çünkü dağın ardında biri
dönmeni bekliyor geceye

seni seviyorum
seni kutsuyorum
ey doldurulmaz testiyi
kırmadan getirip götüren

bırak
bırak ki ne varsa elinden
senin olsun kumarbazın
kumarda yitirdiği

içelim
umursamaz
bütün çarklar dönüyor bak
gök dönüyor
havuz dönüyor

ve su durmadan akıyor.

DİKENLİ TAŞTA

Balıklar ki dostlarımdır
vurdum onları tele dizdim
ve sattım
balık satılan tezgâhta

o gün açıkta dikenli taşta
dizlerim kan içinde
küçük bir karagöz zıpkının ucunda
yüzdüm derisini ve dişledim
hazdan

halkımın etini dişledim dikenli taşta
güneşi tuzu yaradılışı dişledim
tüm türküleri Anadolu'yu ozanları
Yunus Emre'm Pir Sultan Abdal'ım başta

bir boyama kitabı boyar gibi
çaldım maviyi denize
çivide batmış
bir yengeçtim ahtapottum
kırkıncı odanın kapısını açtım
o kayıp maymuncukla
duydum varlığımın varlığını
dikenli taşta güneşte.

KİMİ GÖZLER İÇİN

Gözler var kapaklarını kemiren
özsuyunu emer gibi çiçeğin
iskele babasına oturmuş denize bakan
ağabey bana da ver ağabey bana da ver
kaydırarak oynarken aç
dadılı çocuklara yabancı.

Bir Hint maymunu gibi ağaçta
güneş tüylerini yolarken ağaçta
denizi kokladıkça çoğalmıyorsa
midyelerin bahçesini görmüyorsa
çünkü onlar için ne sakız var ne gemi
ne de iki dudaklı yıldırımın
ön dişlerinde getirdiği

ben nasıl unuturum!

İKİ AYRI ÇİZGİDE

Oturduğum bir eve gidiyorum sevmediğim
oturmadığım bir evden sevdiğim
bilmediğim bir geceye dönüyorum
başkasının dolaştığı bir bahçeden
bir sokaktan geçilmesi zor

seni bulabilsem, yalnız senin için
işitmeyen ve görmeyen
bir cevizin altında
yağmurun altında
– ki her zaman üstümüzde belirli
bir çizgide yere düşmeden bekler –
ikiye bölerdim günümü
birinde pencerede sana karşı
seninle birlikte senin için
öbüründe dolaşırdım
aylarca görmeden ve duymadan
sesinde bahçenin dağılışını
aynanın öteki yüzünde
büyüleyen güzelliğiyle.

ARACI

Bağlı kollarımı çözmek kimin aklına gelir
kelepçeli o zamanlar
bir kız kaşıkla su içirir
başımı çevirince – yeter demekti bu –
kaybolurdu

büyük ağaçların gölgesiyle
geldiği çok oldu
arada bir geceleri yarı çıplak
ve daha çok
saçları uzadıkça

denize inerdik
ben yüzerdim o girmez
rıhtımdan suya bakardı
denizden çıkardım
yok

şaşırmazdım
ben onun doğumunu bilirim
doğmadan öncesini
yokluğunu.

BİR TOPLANTIDAN NOTLAR

1

Dolaşık misina gibi
karışık ruhlu dulları
denize karşı bırakan
ucuz erkekler.

2

Bir resim
sarmaşık güllere dolanmış
kalıntı taş kemer.

3

Gecelikle kaçmış
yalınayak
uykuda

küpeleri avucunda.

4

Ruh bulutsu
alır başını gider
dişleri kalır
içmek için
ağzı öpüşmek için.

5

Bir ölü bulunmuş
suda
yasemin ve martı
ikisi de beyaz.

6

Gideriz
gece de gider.

Koca Bir Yaz

Birinci Basım: Ekim 1987, İstanbul, Adam Yayınları

KOCA BİR YAZ

Koca bir yazı çekirdek içleyerek
sinamalarda geçirdim,
taban teptim sokaklarda
tırnak yedim uyudum,
denize baktım usanmadan
ölüme inandım,
güzel çok güzel
olduğunu düşünerek,
Güzelim, düşünerek
çekirdek içleyerek,
Güzelim, çekirdek içleyerek
koca bir yaz geçirdim,
şimdi yorgunum biraz.

ÖTEKİ YAZ

Öteki yaz ötemizde duruyordu
bir ev gibiydi içine girilmeyen,
gök sandık odasından
görünüyordu en çok,
yaprakların hışırtısı
güneşle vuruyordu camlarına

üstü güllerle örtülü veranda

yaz içerde biz dışarda
bize kolay hüzünlerle
savrulan külleri kalmıştı mevsimin.

ÇOCUKLAR

Kapışıyorlardı yaz gök
güneş ne varsa, içimize
sıcakla gireni durgun,
mavi giyerek, saçları rüzgârda
koşarak çığlıklarla deniz aşırı,
avuçluyorlardı ot
ağaç ne varsa, altlarına alarak
üstte duranı ve büyüyeni kendi kendine.

ESKİ BİR TREN PENCERESİNDE

1

Ankara-İstanbul treni
geçiyor Tuzla'da deniz üstünden
demek İstanbul yakın.

2

Martı sesleri geliyor
yüzün çakıp sönerken.

3

Bir merdiven iniyorum dik
sıkıştım kaldım sana.

4

Ateşe tut ellerini okunsun
görünmeyen mürekkebimiz.

5

Yanlış yazıyorum seni
sarıysan kırmızı
kırmızıysan güneş.

6

Dudaklarını unutuyorsun
kayıkların arasında kumsalda.

7

Küçük deniz sığ deniz
ben zavallı denizleri sevdim hep.

BALIK

Güneş damlıyor pullarından
yaşamdan geldi ölüme gidiyor
haydi ölüme gidiyor
dolmuşa bir iki
oltanın ucunda kül rengi
küçücük bir lidâki.

DIŞARSI

Telefon kulübesine girdim
çıktım ki dünya var
ağaç yol zakkum
yaz günü yerli yerinde
baktım ki beni bekliyor
kahveye yan gelmiş denizle kum.

DUVAR

Kireç badanalı duvara
kömürle adını yazdım
bir gemi resmi çizdim üstüne
balıklarını dizdim
gemi aldı götürdü seni
tükürdüm mavisine
sildim denizlerini bozdum.

UYKU

Sur dibinde
tek göz hanede
odun kömür Hak getire
ama pide gibi döşekte
apış arasına girdi mi elleri
gül gibi kızlar düşünde.

KAHVEDE

Bahçeli yalı kahvesinde
önünde çayı şekeri
gurbetçinin biri
sobanın başında kedi
gibi geriniyor güneşte
açmış çiçeklerini
bakla tarlası gibi.

BALIKÇI

Denize vuran balıkçı
bir aynadan döner bize
yüreği rüzgâra göre
mintanı yamalı
ayakları çıplak
elleri ne güzel

denize vuran balıkçı
kuşu yıldızı getirir bize
kabuklu böcekler ve yosun
bırakır sepetini küpeştesine
denizde pupa yelken günümüzün

geceler kısacık gündüzler uzun.

YURTTAŞ

Demir Özlü yurttaşlıktan çıkarıldı
ne yazar kaç bekerel
yine de yurttaşım benim
bu günler gelir geçer
gelir geçer
tekerel mekerel.

HEMŞİNLİ

Bozmuşlar
saçlarını kesmişler dövüyorlarmış
altına işiyormuş geceleri
etleri tekmil ısırık çürük
iskelede kamyonların orda
o biçim bir kadının ardında
kucağında boyunca bir çocuk
günlük güneşlik bakınıyor
martıların yağmuru altında

uy lili vay lili.

KİRALIK

Perili evler vardı eskiden
kimse tutmaz onları
sesler gelirdi sabaha dek
sabaha dek düğün dernek
bir mum alevi dolaşırdı camları

fıstıkların arasında beyaz
bakımsız ahşap köşkler
önlerinden korkuyla geçtiğimiz
daha çok ölüme benzer
kapılarını çalıp kaçtığımız

çakıl döşeli taflanlı yolda
yüreği küt küt atan çocukluk

şimdilerde ne gizem ne giz!

DÜŞMAN

Meyhanede bir büyük devirip
cebinde sustalı bıçak
gece vakti gelirse üstüne
bir kırmızı kandır sızar
bir gül alır destine
çıkar sokağın dağına
Köroğlu'nun kastına
yandım aman kastına.

AĞDA

Üsküdar'da bir ara sokakta
Likit Ağda Salonu Kuaför Selim
kılığında çıkıyor karşıma
kırk yıllık hamamotu
kırk yıllık berber Selim
hey gidi dünya
hey gidi İstanbul'um.

EV

Ne parası pulu
ne dikili ağacı
yol göründü mü gidecek
kendinin değil ev
kiracı.

EMANET

Çıplak ayaklı balıkçıya
bırakarak sonsuzluğu öldü balık
balıkçı da ölecek günün birinde
başka birine kalacak bu kumsalda
balığın balıkçıya bıraktığı
ne tuhaf elden ele!

BALIKÇILAR

Üç yüze istavrit
haydi çinakop bin lira
sesleriyle savruldum
geceyle birlikte rıhtımda

kuş, balık, sülyenli tekne,
teraziler kaldı aklımda

kuşlar bağırıyordu,
balıkçılar gözleri balıkta
uçuyorlar havada
gece çalkantısında rıhtımda.

AĞIT

Emanetçi Sultana
çantalar bavullar içinde yaşadı
toparlacık bir kadın akça pakça
ne oldu diye sorma
herkese olan ona da oldu
rahatı kabristanda buldu
az buçuk İstanbul'du
Tanrı ona acısın
çıkınlar torbalar elde kaldıkça.

BİR ANI

Babam anlatırdı
devrin nekrelerinden Muhsin:
– Zor, demiş babama, bu yaptığım iş
beyleri paşaları eğlendirmek
meddahlık etmek görgüsüze –
ve sanırım başını çevirmiş

şimdi ikisi de yok
ikisi de gelmemişe dönmüş.

VAPUR

Boğaz vapurunun dumanı
tarıyor kayıkları

ıskarta bir uskumru peşinde
yükselip alçalarak uçuyor
rıhtımda martı

bu vapur nereye gider
a dostlar nereye gider

yanlış binmeyelim Boğaz'a gider

Beşiktaş vapuru oymalı beşik
Beşiktaş vapuru ayrı.

YAĞMURLU

Yağmurlu günlerde
neden sokağa bakar
tıraşı uzamış ihtiyarlar

birileri gelir karşıdan
birileri hızlanır arkamızda
bir an döneriz
bildik değildirler
yolumuza gideriz

onlarsa bir anı resmi gibi
dururlar camında pencerenin
duvarda.

NEZLE

Bardaktan boşanan yağmurun altında
kablo çekiyor amele
bizimse odamız sıcak
çay ibriği kaynıyor
bir derdimiz var:
Nezle!

SALTANAT

Sobayı ben yakayım bırak
ben getireyim odunu
sen çayını iç
sabah keyfini çat
dağ başından kalkan duman gibi
uçup gitsin gözlerinden uyku
altına al ayaklarını
altına al içindeki bulutu
kurul durgunluğuna
kızgın güneşle esrimiş kentler
kıpırtısız mavi denizler gibi ol
usulca memelerini yokla
yan gözle sedirdeki gazeteye bak
yaraşır haspama bu kadarcık saltanat.

YAĞMURLAR

Üstleri kızarmış akçıl
bulutlar getirir onları
ağıt yakan kadınlar
gibidirler, başucumuzda
dökerler kanlı gözyaşlarını,
içimize çekilir
ölü gibi uyuruz
döşeklere gömülü,
kalkarız ki yağıyor
bıkmadan usanmadan yağıyor
bir gün beş gün on gün
bize bakıyor camdan o çopur yüz,
çıldırırız.

BMW

En civcivli saatinde semtin
Kadıköy Bostancı arası
araba sürüyormuş sürsün varsın
helaldir ona bu araba

tam on yıl bekledi nikâhsız
dayaktı kadındı aftostu
kan kustu
herifin boklu donunu yıkadı

bu adam itin biri
suntadan diyorlar parası
olabilir

sürü sepet şirketi var
büyüklerle içli dışlı
kör olası!

İSTANBULLU

Denizinden koklamak İstanbul'u
suyundan içmek
yokuşundan inmek salına salına
giyinip kuşanmak
sana vergi İstanbullu olmak

Sultantepesi'nde savrulur saçların
İskele Meydanı'nda uçar eteklerin
bu bulutlar bu rüzgârlar senin
sana vergi güzelim havalı olmak
çıtır pıtır konuşmak

soyunur dökünürsün çarşı dönüşü
saksıları sularsın
alt katta çamaşırlar ıslanır
bir şamata pencereden pencereye
serçeler senden beter

sana vergi İstanbullum
bir çırpıda Üsküdar olmak.

DÜŞÜNEN KADIN

Karadeniz'de gemilerin mi battı
neden düşünüyorsun kara kara
kâğıt gibi olmuş yüzün
sıcak günleri mi özlüyorsun
kumlar denizler kayıklar
güneşler mi geçiyor aklından
bilezikler küpeler mi
takılar mı incik boncuk
hiçbiri mi
uyan be
kaldır başını yüzüme bak
titriyorsun.

DOZER

Fener'in Balat'ın yoksul evleri
yoksul evleri aman
bir minibüs gelir karşıdan
içi dolu insan

Yemiş Çarşısı yerle bir
Yemiş Çarşısı toz duman

dozere can mı dayanır
gelir duvara dayanır
iner dam saçak döşeme
hey dozerler dozerler
sarı boyalı dozerler
kerpiçin eti ne budu ne

Ayvansaray'ın yoksul evleri
yoksul evleri aman
fıkır fıkır insan
Ayvansaray'ı yıkmışlar
Ayvansaray yerle bir

Ayvansaray toz duman.

MAVİLİ

Mendilin mavi keten
mendilin bende dursun
koklarım Üsküdar'a giderken

iskelede kayıklar
Sultan Selim'i sayıklar

karşıda aynalı çeşme
önünde derya deniz balıklar
yaramı deşme
şurada paraşollar dururdu eskiden
şimdi taksiler dolmuşlar
Avni Baba sırada

Avni Baba nerede
belki de ölmüştür
Üsküdar'ın üstünde bulutlar.

PADİŞAH

Birinci Selim kanı severdi
İkinci Selim şarabı
Üçüncü Selim'in sazda sözde aklı
Dördüncü Selim diye biri yok
iyi ki yok!

AYAKTA

İşte tezgâhın önünde ayaktasın
limonun sarısı maydanozun yeşili
içiyorsun bakınıyorsun
oysa bir yokuştan iniyorsun
ayakkabı boyatıyorsun
cıgara alıyorsun
sen birine gidiyorsun
hem orada hem burada
bir yudum rakı iki öpüş arasında
ve bu zeytin aşkın orasında.

KUMKAPI

Çömelmiş sur dibine
Penceresi cam değil
türküsünü söylüyor
balık atıyor kuşlarına
öğle ezanı içmiş
rakı kokuyor ağzı.

ODALIK

Saçlarını dökmüş omuzlarına
göğsü aralık
leylak kokuyor pembe hırka
ben uyurum o uyanık
düş mü gölge mi sedirde
bana bakıyor bütün gece
uzak günlerinden odalık.

IHLAMURLAR

Unutmaya başladım oralarını
denize inen yol siliniyor
yokuşun başındaki ev
yoğurtçunun üstündeki top ağaç
balıkçı tezgâhları çarşıda
soluyor önce sonra siliniyor

hızla giden bir araçtan
bakıyormuşum gibi görünüm
uzaklaşıyor önce sonra siliniyor

uçuyor gün geçtikçe resim

eksilmeyen bitmeyen sadece
gittikçe daha baygın daha dirençli
kokusu mayısta ıhlamurların.

KIZLARAĞASI

Beşir Ağanın mücevher kakmalı
sekiz yüz saati vardı
alaturkaya ayarlı,
cariyeler kurardı her gün hepsini
o sadece saate bakardı,
otuz milyon bıraktı öldüğünde
otuz kuruşa alınmış köle.

İşte böyle!

ÇAKIL

Kumsaldan topladığım üç beş çakıl
durur yazı masamda
bir deniz durur yazı masamda
kayıkların sudaki gölgesi
o güneşler o çalkantı
masamda gök masamda Kızkulesi

kabuklar tutarım kulağıma
yabanıl kuşların dalgaların
ışık ve tuz karışımı gizemli sesi
alır götürür beni yaz gelir,
içerlek mahalle evleri
çamaşırlı balkonlar geçer aklımdan
fesleğen kokar penceresi

on yirmi vapuru yanaşır
halat döner gıcırdar
duman olur Kuzguncuk iskelesi

yeldirmeli bir kadın iner yokuştan.

KADINLAR

Ölmüş saray kadınları cariyeler
tepeden tırnağa zümrüt inci
bu gülünç eski zaman kuklaları
Çerkez ya da Gürcü
utları tefleri ellerinde
bu yosma zenneler kimi akşam
ağır şarkılar söyleyerek
geçerler bulutlarla üstümüzden
leylak kokar gecemiz burcu burcu.

BEREKET

E 5 karayolunda
34 yaralanma
17 ölüm
bugünlük bu kadar
yarına Allah kerim.

BENDEN ÖNCE

Burada biri durmuş benden önce
denize bakmış
işemiş tükürmüş
şeytan almış götürmüş

şehzadeyi burada boğmuşlar
şurada gebe kalmış odalık
sesleri geliyor kulak verin
kaba döşeklerde sevişenlerin

canlı bir adam canlı bir atla
işte Eyüp'e gidiyor
yüzünü bilmediğim
Üçüncü Selim

ve bir gölge ölümle burun buruna
mabeyinci cüce Mustafa

ALAY

Kır bir atın üstünde Üçüncü Mustafa
kılıç kuşanmaya Eyüp'e gidiyor
asker yürüyor önünde
beyler paşalar peşinde
boyun kırmasın diye Padişah
iki yastığın üstünde iki kavuk
biri sağa eğiliyor biri sola
daha dün gibi
bin yedi yüz elli yedi.

BİR SULTAN

Süleyman Paşayla nişanında
on dokuz yaşındadır Zübeyde Sultan
Üçüncü Ahmet'in kızı,
nişanlısı çok geçmez ölür
bir yıl sonra Numan Paşaya verilir
saçlı sakallı bir vezir,
sekiz yıl sonra da çeker gider
dünyamızdan bütün İstanbul yas tutar
bir o mu genç yaşında ölen ne gezer
ay parçası gibi nice güzel
toprağa giriyor dünyasına doymadan
ama onların adı sanı yok
konan göçüyor
gence yaşlıya bakmıyor bu değirmen.

GECEYE YAKIN

Gözleri çukurda uzun yüzlü
iki adam yan dönmüş denize
geçmişi konuşuyorlar
bir kurşun donukluğu havada
uzakta çizgi teknenin düz dumanı
ay doğmuş daha sular kararmadan
diyor ki bizlere: – Birazdan
geceye ve gündüze yabancı
bu melez akşam saati geçer
kentin gürültüsü yavaşlar
doğrulur koltuğundan cüceler sakatlar
yatışır can sıkıntısı
soylu bir gece başlar.

ÜÇÜNCÜ SELİM

Kum gibi insan kaynıyor iç avlu
padişah daha sağ
birazdan ölecek.

RESİM

Önünde fesli bir adamla çekilmiş
eski bir resmini anımsarım Fener'in
geçen bulut uçan kuş
kalakalmış havada
şimdi bir kadın oturuyor sırada
kargalar alçalıp yükseliyor
otlar arası yolun bir ucu
denize iniyor bir ucu geçmişte
yürümeye başlıyor o fesli adam
resimdeki bulutla geçiyor işte.

ÇEŞMELER

İstanbul'un aynalı çeşmeleri
kuluçka martılar gibi
ay ışığında mermer
yumurtalara yatarlar,
duvar diplerinde köşe başlarında
el açarlar şuna buna
su gibi bilirler geçmişlerini
filan yılda yapıldık
falanın ruhuna elfatiha.

KOKU

Kalabalık çarşılarda itiş kakış
gide gele dolanıyorsun
baldıran otu gibi dalıyor yaz
bileklerin memelerin terliyor
öpüyorum boynunu kollarını
elma kabuğu kokuyorsun

sen elma çürüğü kokuyorsun
serin taşlıklar sofalar
mangallar endam aynaları
kafesler alçak sedirler
öptükçe boynunu kollarını
beyaz ahşap evlerinde anıların
benim oluyor kokunla

sen eski günleri kokuyorsun.

BİR ÇEŞME

Sürmeli Ali Paşa Çeşmesi
çarşının kodamanı eskisi
teknesi ve lülesi kırık,
geçip giden günler
lambaya kısılmış balık
sürüsü gibi kaynıyor aynasında
dudakları kıpır kıpır
çıkmıyor sesi.

YIKIK ÇEŞME YAZITLARI

Cami avlusuna bırakılmış
yıkık çeşme yazıtları
uzaklardan bakarlar insana

budur kalan kalem parmaklı ustadan
ozandan gözde odalıktan
koklanan saç öpülen dudaktan

sanatın ve yaşamın düşmanı Zaman
yaprakları dökülmüş sarı
güz dalları gibi kurutmuş onları.

ÇİÇEKÇİ

Çiçekçi Çingene kızının
elleri ayakları kirli
üflüyor dumanını cıgarasının
tütün kokuyor çiçekleri
uzun saplı güller var aramızda
bir bahar bulutu üstümüzde
gökyüzü karşımızda
çılgınca mavi.

KEDİ

Hısım akraba karşıda
gece yatısına gitse ya
gidemiyor
konu komşuya bile zor
kedisi var
kediye bakıyor.

DÜŞÜNMEK

On altısında bir kızdı sevdiğim
ihtiyarlamış
eski günleri düşünüyormuş
o bahçeler o papatya dolusu
tarlalar geçiyormuş aklından
ilk öpüş
benim de aklımda, unutulmuyormuş!

BEKLEYEN

Pencereden bakıyor kadın
evine dönüyor adam
sokakta oynuyor çocuk
duvarda işliyor saat
kapıda bekliyor akşam
sarı akşam güzel akşam.

18.8.1846

Eli ayağı titriyordu cellat
Kara Ali'nin, önde Sadrazam ve Müftü
arkada kavuklu külahlı adamlar
Padişah'ın odasına bir kurt
sürüsü gibi girdiklerinde.
Kara bir kaftan kırmızı bir şalvar
giymişti Padişah Kuran okuyordu
yalvardı yakardı bağırdı sövdü
geçmeden önce boynuna ölümün ipi.
Kazaskerler ağalar camlara yığılmış
kanlı oyuna bakıyorlardı
seyrettiler boğulurken İbrahim'i.
Dualar ettiler mezarında tütsüler
yaktılar yükselmesi için ruhunun
bir söz ve koku bulutunda Tanrı'ya.

BASINÇ

Yalnızlığın ucunda duruyor kadın
bir sıkıntıda gözleri adamın
kör bir ışık yanıyor odada
koskoca beş kat var üstlerinde
daha üstü dam daha üstü gök,
bastıkça kara suratlı tavan
daraldıkça daraldıkça duvarlar
kaldırıp başlarını bakıyorlar
ölçmek ister gibi yükün ağırlığını.

YAZ AKŞAMINA BAKIŞ

Güneş batıyor dışarda
akşamın seli kaplıyor kenti
gidiyor eteklerini sürüyerek
günümüzün bu en durgun saati,
üçkâğıtçı, hırsız, yolsuz, pezevenk
sıvıyor kolları, meyhane dolu,
müşteri bekliyor orospu,
seninse camların açık,
yazdan kokudan ve sıcaktan
bir vakte bakıyorsun uzaktan
ürperiyor odanın yalnızlığında
havanın maviliği.

DİZİNDE KİTAP

Dizinde bir kitapla
denize karşı oturuyorsun,
bakıyorsun görmüyorsun
okuyorsun anlamıyorsun,
kışın gökte kırmızı ısıtmayan
o buz cehennemindeki güneş gibi
kederin bulutu içinde yüreğin,
senin gözün de aklın da başka yerde.

ALİ PAŞA

Serasker Ali Paşa
güzel bir adam dürüst ve akıllı
bu erdemleriyle çevresinde ünlü,
Acem ozanı Örfi
Arap ozanı Hariri
dilinden düşmezmiş Vasıf'a bakılırsa,
başka bir şey bilinmiyor.
İki yüzyıl geçmiş aradan
ölüleri kumlarıyla örtmüş Zaman.

İKİNCİ OSMAN

Kapanınca kapıları Yedikule'nin
Sadrazam paşayla üç yardakçısı
çullandılar Osman'ın üstüne
Padişah genç ve güçlü, kolayca
boğuşuyordu bu dört adamla
ama Asesbaşı Kalender Uğru
yapışınca hayalarına
ipi geçirdiler boynuna.
Güzel bir mayıs günüydü
erguvanları açmıştı Boğaz'ın
bir kayık karşıdan kalkmış
Üsküdar'a doğru geliyor
bir martı süzülüyordu havada
güneş parlıyordu derisinde denizin.

1619

Bir kuyrukluyıldız göründü o yıl
kanlı bir ışık salkımı gökte
bir pala gibi kıvrık
doğudan batıya doğru
koca başlı bir yılandı bu
sarkıyordu İstanbul'un üstüne

İstanbul korkuyordu.

BOŞLUKLAR

Yağınur karışık rüzgâr
dövüyor akşamla kirli camları
camlarda yağmur düğümleri

bulutların savurduğu
boz mavi o bulanık su
çamurdaki fildişi ateş
İstanbul'un yağmurunda rüzgârla
dövüyor camları

akşamla kirli camları.

LODOSÇU

Boş gezenin boş kalfası
rızkımız lodosa bağlı
bu mübarek eserse karnım doyar,
gün boyu deli gibi

akşam olur güneş batar
sivrilir yalnızlığım biraz daha
gecenin denizleri git git bitmez
zar zor çıkarım sabaha

yayılır kanıma şarabı güneşin
acılara ekmek doğrarım
düşerim yollara yollar uzun

yürürüm düşlere bata çıka
denizkızlarıyla gerdeğe girer
sarı liralar toplarım kumsalda.

SIĞIR

Dağ gibi yapıları gördükçe beş kat on kat
şaşırıyor şaşırmasın mı
ne gördüyse burada gördü
ırgat pazarına her sabah gidip dikiliyor
bulursa yol kazacak harç çekecek hani iş
hamama gidecek hamamcı olursa hani para
boş geziyor şimdilik yaz günü ortalık günlük güneşlik
köylüleriyle yatıyor odaları var ortaklaşa
sığır diyor adamın biri
arabanın önüne çıkıyor ezilecek,
babana rahmet sığır size göre düpedüz sığır
İstanbul kaldırımı bunlarla dolu
sığırlar geliyor bayanlar baylar dokunmasın
dokunmasın yağlıboya.

BAHÇELERDEN

Şu kapıdan çıkan gölge
bir servi fidanı gibiydi ince
bir oğlanla sevişmişti yıllar önce
birbirinin yakışığı iki genç
acı çekmeye gelmişler bu dünyaya
Leyla ile Mecnun Yusuf ile Züleyha

bu sevdayı düşünmüştük bütün yaz
dili olsa da söylese korunun
ağaçları, ıssız yolları köyün
onların hikâyesi anlatılmaz

çaresizlik içinde kız
yoksulluk kurbanı oğlan
yıllarca kapalı kaldı tepede
beyaz ev önünde koskoca bahçe
gençtik o zamanlar aklımız bir karış
havada, ama hiçbir acıklı son
bize o hüznü vermedi bir daha.

SİZDEN SONRA

Siz taşınıp gittikten sonra
tadı tuzu kalmadı buraların
dımdızlak yalıdaki o kahve
sipsivri ortada o çeşme
geri geri gidiyor ayaklarım
vapur dağılıyor yoksun
sinama boşalıyor yoksun
akşam simitçisi geçmiyor mu
bildik eski bir ses huylanıyorum
gözlerim pencerede seni arıyor
camı açıyorsun gibi geliyor
sarkıyorsun gibi geliyor
gerisi çorap söküğü gibi.

İLHAN KOMAN İÇİN

Koman Stockholm'de
bir teknede ya"ıyordu

Çelebi bir korsandı o

fora ediyor bütün yelkenlerini
demir alıp engine süzülüyordu
evcil kadırgasıyla her akşam

bir gül yağmuruna tutuyordu
tunç toplarıyla İsveç kıyılarını

yürekli bir kaptandı o
sevdiği uğruna ölse ne gam
ama rüzgârlı heykelleriyle
ölümün toprağına çıktığında
çamura ve mermere doymamıştı daha
evcil kadırgasından bir akşam

üstünde düşleri çığlık çığlığa.

DÜŞTE

Seni göremem bir daha
sana dokunamam bir daha
büzülmüş oturuyorsun
arkan bana dönük
sana sarılamam bir daha.

ÇOCUK

Hamsi gibi kaldı
çocukların arasında
küçük ve yabancı

kara kara düşünüyor:
Fatih İstanbul'u kaçta aldı!

KAR

Kar yağdı lapa lapa
dağ kılığı giymiş kızlar
sokağa çıktı.
Evlere şenlik,
kimbilir hangi delik
te şimdi ipsizler çulsuzlar!

KEDİ KÖPEK GECE

1

Kedinin kediye dönmesi için
geceyi bekle
hele ay doğsun.

2

Ben koştukça
ay da koşar
diyor köpek.

3

Uyumak için
yorgun argın
gece biçilmiş kaftan.

GEZİNİRKEN

Gidip gidip denize baktığın
günleri anımsa, o kokuyu duy
o güneşi o bulutu anımsa
bir çift yürüyordu sarmaş dolaş
bir martı bağırıyordu
anıların ağaçlı yolları denizleri
bahçeleri akıyordu küçük dereler
gibi yamaçtan ve bir ev,
açık duran pancurları anımsa
ağaçları, dalların ucundaki
yeşilliği körpeliği.

GÜNBATIMI

1

Günbatımı ne güzeldi
bir güneş fırtınası
geldi geçti
maviler morlar bıraktı
yine sular karardı
döndü yüzünü kadın
yarımdı yüzü ağzı yok.

2

Hastanın yatağında tükendiği
sancının arttığı saattir bu
örteriz açık duran kapımızı
hüzün çıkar oturur başköşeye
yorgundur vücut yeniktir düşünce,
hiç bitmeyecekmiş gibi uzun
sabırlı beklentiler içinde
kayarız ağır ağır
öbür yarısına günümüzün.

KELEPÇELİ KADIN

Gözleri sürmeli benzi soluk
kötü bir lavanta kokuyor
yanında ikiz kardeşleri
açlıkla orospuluk
yırtıcı kuşlar gibi dizilmişler
mahkeme kapısındaki sıraya,
karanlık ve keder bastırıyor
mahkeme kapısı kalabalık.

KANİŞ

Yapraklardan süzülen güneşe
bırakmış küpeleriyle yüzünü
küçük hanım limonata içiyor,
dudakları kırmızı gözleri tirşe
zümrüt yeşili çayır çimen

bir köpek geçiyor bahçenin önünden
kapıya gelince durup bakıyor
yaza güllere beyaz kanişe.

ŞİMDİKİ

Damda değil sokakta geziyor
şimdiki kediler
sokaktaki kediye bakıyorum

seni düşünüyorum sürekli
güzel günler gözümün önünde
bahçedeki kör edici güneş
giriyor aramıza
tütüyor kandil gibi ağaçları yazın
bir deniz var aramızda köpük ve kuş

seni denizi kedileri düşünüyorum

deliksiz uykusuna bakıyorum
minderde çok eski bir kedinin

yıllar geçmiş!

İSKELET

Güldünüz mü sırıtıyor
iskeletin sarı dişleri

yattınız mı yatıyor ince uzun
öpüşüyor sevişiyor
desteği ruhumuzun

yemek yiyor acıkınca
ekmek sucuklu yumurta

ağzı var dili yok
iskelet gıcır gıcır
iskelet hurda.

KAPI

Açılıp da biri
gelecekmiş gibi
sabahtan beri.

BAŞKASI

Başkası başkası
başkasının kaşı gözü
başkasının ağzı burnu
başkasının üstü başı
başkasının tuttuğu yol
başkasının sevdiği kitap
başkası elinde çiçek
başkası elinde hançer
başkası aşk
başkası korku

başkası sıkıntı keder.

EVLER

Bir ev vardı rüzgârda sallanırdı
Neriman Hanım otururdu
biz korkardık

gelir mangalın başına geçer
cezveyi sürer
püf püf cıgara içerdi

bir ev vardı yandı
bir ev vardı yıkıldı
evler vardı Zaman'ın altında kaldılar.

BRIÇKA

Bu araba sahici mi
iki tekerlek bir at
geçiyor böğürtlenli yoldan

böğürtlenli yol sahici mi
uzuyor tarlalar içinden
sağı solu gelincik

bu gök alışık olduğumuz gök
mavisi bizim mavi
bu bulut sahici mi!

ESKİ RAMAZANLAR

Eski ramazanlarla ilgili anılar
akşam saatleriyle başlar
fıstıklı yollarıyla koca bahçe
ardında güneşin battığı ağaç
masanın durduğu veranda
reçelin böreğin dolmanın çeşidi
tıpkı bugünkü gibi
bir yanda kuş sütü eksik sofra
bir yanda topu bekleyen aç.

TİLKİ

Dalların yaprakla çizdiği tilki
süzülüyor akşam olunca
mavi bir duman gibi ağacından
köpekler düşüyor peşine
koşuyorlar koşuyorlar ovada
yalnızlığın öbür ucuna kadar.

MİNDER

Kırılan camı takınca camcı
kirli bir ışık girer odaya
silinse de yabancı

tek tük gelip geçenler sokaktan
yeni açılan tenteli dükkân
kırmızı damlı ev top ağaç
kolayca oturmaz yerine
şimdi daha uzaktır Adalar

başörtülü yaşlı kadını evin
bir sıkıntı duyar ansızın
alır başını komşuya gider

boş kalır güneşte köşe minderi
önünde küçük terlikleri.

NE ZAMAN

Ne zaman kapasam gözlerimi
bahçeyi düşünsem
altına sofra kurduğumuz ağaç
tek tek yapraklarıyla gelir aklıma
gökyüzü görünür aralardan
güneş çakıp söner
küçük kapıdan girerim eve
kaldığı yerden geçmeye başlar
sofanın yazında günlerimiz
pencereler ardına kadar açık
perdeler sedir örtüleri mis
gibi çamaşır kokar, tahtalar sarı,
bir çiçek bulutunda saksılar.

SİSTE

1

Bir bardak suya karşı
biri oturuyor kahvede
kasketi dizinde
potinleri boyalı

dışarda sisle iç içe
kumsalda yan yatmış kayıkların
ıslak yaprakların sessizliği

bugün deniz
süt dökmüş kedi gibi.

2

Kentin kucağına oturmuştu bulut
ilkyaz kokuyordu

donuk güneşler gibi parlıyordu siste
sarı muşambalı yol işçileri

önümüz yaz diyorduk

demir yüklü bir kamyon duruyordu
kırmızı bir bayrak lekesi alacada

ağaçlar erimiş gibiydi gök bulanık.

3

Bastırmak için kalkan yüreğini
cıgara üstüne cıgara yakıyor
esniyor kaşınıyor
sılayı düşünüyor
güneşi dereyi
olmuyor

kenti kaplayan sis gibi
koyulaşıyor yitmişliği.

ÇÖP

Çöp toplayan kadınların
bir karga ölüsüne
az sokak güneşle
uzanışı düşüyor önüme
tutup çöpe atıyorum.

Geçen günü çöpe atıyorum
yaşanmış kullanılmış ne varsa
martı kanadı çakının ağzı
tabaktaki yeşil erikler
çöpe gidiyor, sevgilim, çöpe.

Aç bir atın çektiği arabayla gidiyor
saçlarımız tırnaklarımız aşklarımız
yediğimiz balıkların kafası
tavuk kemikleri limon kabukları
sardalye kutuları okunmuş gazete
çöpe gidiyoruz her gün biraz daha
moloz yığınlarının oraya.

Bakıyorum bir şişe kırığı
deniz feneri gibi birdenbire
gök mavisiyle çakıp sönen.

Çöpe gidiyor.

YIKIM

Kuşlar sönüyor dallarda
dallarda bitiyor mumları

usulca gömülecek biliyorum
tüylerinin alevi
damların ölmezliğine

işte kaçırıyorlar
yıkılışın denizini
teknesine tayfaların

sallara doluşuyoruz.

YILDIZ

İnsan suratları vuruyordu
deniz dibinden yüze
haraptı göksel konak ahşap,
evler geceydi
bir gemici feneri tavanda
duvar sarı, merdiven başı loş

şarap bardağını bırakarak masaya
hancı girdi aramıza
kılıçlı adamı iterek
iterek çıplak kadını
ve noter kâtibini
mavi düzlüklerine

ölüler vardı suda
karanlık suda, gömdük
yeni sürmüş terelerin altına,
bir yıldız kaldı titrek
bir çakıl taşı sanki sığ suda.

BİR SOKAKTA

Rafları tezgâhları bahçe gibi
donatanlar zerzevatla çiçekle
nergisle konuşanlar sarı,
kırmızı seslenenler uzaktan gülle
denizi ve güneşi doğuranlar
çiçekçiler sebzeciler balıkçılar
el ele geçiyorum aranızdan
bir yaz suyuna benzeyen gündüzümle,
bulutları sürükleyen rüzgâra denk
bir sokakta, göbeğinde İstanbul'un,
yürüyorum bakınarak
köpekler atlar çingeneler
köpüren denizle kızgın güneşle.

DOĞRULAR

Söyleyemem denizin mavi
göklerin daha mavi
ağaçların kırmızı olduğunu
uzakta bir gemi var
bir gemi damda
bir gemi duvarda

söyleyemem
kayıkların böcekler gibi
gül ya da yasemin koktuğunu

söyleyemem söyleyemem
bir can taşıdığımı
güneşin ısıttığını
bir bahçede günlerimin
ilkyaz yaprakları döktüğünü

kuşlarını dinlerim uzak bir mevsimin
ışırım akılda
yalnız düşlerde görülen
bir kente giderim
sizi de terkime alarak

bilirim yarının geleceğini
söyleyemem.

GEÇMEYEN BİR GÜNE AĞIT

Duru bir gün, oysa bir yaz
gecesi kalıntısı beyazımsı,
salkımdan çardaktan çitten
akasyaya uzanan çizginin
avucunda duruyordu güneşle,
gözlerimin bebeğinde bir çizgi su

bakıyordum bir yansıma
ota bulanmış tuz kokusu
bakıyordum akasyanın içinden,
taşından toprağından arınmış
gökle birlikte sevgimin içinden
giderse dönmeyecek

oltasına takılıydık evcek,
üstünde sinekler uçuşan
geçti sessizliğin sazlık suyunda yoldan,
yoksul bir balıkçıydı
pencerenin iki kanat açılışı
sepetinde gök

yosun kokuyordu gök,
asma yaprakları örtük bir yaz
gününün düşünde evcek
denizdik köpük akşama doğru,
omzumuzda yorgun kuşlar
günlerce o gündük hep.

KOYDA

Sudaki oyununa bak kayığın
şu yeşile kırmızıya gel
balkonunda hem deniz hem gök
evlerin gölgesini bul

sazlar yosunlar sallanıyor dipte
salyangozlar denizkestaneleri
göz göze yengeçler
balıklar burun buruna
dubanın midyeleri
denizbitleri pireleri

yukarda çırpınan bayrak
dumanda kaybolan martı
düdüğü vapurun buharı
bir ürperti dalların ucunda
sularda bir kıpırtı.

SAÇ

Adam berbere parayı uzatırken
biraz da utanarak
kendinden kalanlara bakıyor yerde
karoların üstünde saç ve pamuk

sırasını bekleyen öteki müşteri
alıyor koltukta yerini

çırak saçları süpürüyor
havluları katlıyor
nergis rengi bir vakti
ötüyor kafesinde kanarya
aynaların içi günlük güneşlik

dükkândan çıkıyor adam
bir ıslık başlangıcı dudağında
içinde bir eksiklik.

BAHÇE VE DENİZ

Bulutu sürüyerek peşinde
eriğin içinden geçiyor taka
dumanı kalıyor geride
üstünde bir martı uçuyor
adamın elinde yeke

eski bir vakte dönüyoruz
yalıda küçük bahçede
sütçü geliyor taşlara basarak
kapıda duruyor beygiri
boynunda mavi boncuk
çiçek çiçek çiçek

masamız kurulmuş
domates rakı kepekli ekmek
denizle roka.

BATAKLIK VE GÖK

Ay ışığında ovaya inmiş
bir koyun sürüsü gibi
bulutlarını güttüm gökte
kapısını bekledim

bir denizkızı resmi için
aklımın sazlık ve yosunlu
sularından birine
avucumda durdu memeleri
gece damlıyordu pullarından
ayakları yorgun
ayakları bir balıkta gitti gider

yağmurlar sıcaktı
sıcaktı bataklığın ağzı

güneye akıyordu saçları severken.

KADIN ÇOCUK ADAM

Kadın kilitli bir denizin
kirpikleriyle dokunuyordu
çiçeğe arıya ve yaprağa
açık gazete ve ekmek
güneş hepsinin üstündeydi
çocuk okşuyordu bahçeyi
mavilikmiş kedi
bir geyik sürüsü gibi ürkek
koşuyordu masada gök
bahçe hepsinin altındaydı
adam onlara uzaktan bakıyordu
iki bulut arası yarıktan
bir ıslaklık başıboş
uyku sonrası dalgınlık.

İN

Denizi ürperten esinti gibi
aşkın soluğu yaladıkça
karnını memelerini
bir sabırsızlığa dönüşüyordu
vücudundaki kıpırtı
geceyi uykusuz geçirmiş olabilir
uyumamış biri gibi bakıyordu
kâğıt gibi bembeyazdı cildi
kaşlarını yoluyor boyanıyordu
perdeyi sağ eliyle aralıyor
yüzünü dönüyordu yola
yoldan biri geçebilir
görebilir onu alabilir
götürebilir inine.

AKŞAM BALIĞIN KARNINDA BEKLİYOR

Bir yağmurla çıkıyor rıhtımına
sıkıntının, büyük kayıkların
dönüşünü gözlüyordu,
akşam balığın karnında bekliyor.

Fitili tütüyordu servilerin
ve yazılar dallar arasında.

Mahallenin deniz koktuğu
kamburun atla dolaştığı
saatlerin saatlere benzediği
bir günde bekliyordu
insanların dönmesini oraya
oysa bir delik kalıyordu
yerinde umutların, kara bir yelken
yarını olmayan iskelede.

Mevsim, tonozların altından
geçerek basıyordu toprağa,
çöp yığınları leşler
yeni sözcükler otta ve yaprakta
yabancı bir kıpırtı ruhumuzda.

Bir tüy düşüyordu suya
karayelin dişlerinden geçirdiği.

Akşam balığın karnında bekliyor.

BENZEYEN

Eski bir günü kurcalamak
ölü bir kuşu yolmak kadar kolaydı
ama ben oralara sarktım ve sustum

gemiler çıkın aradan
ağaç bahçe bulut çıkın aradan
baş başa kalmalıyım güneşimle

yüzü karda erimiş
denizaşırı gözler
yolumu gözlüyor.

GÜNEŞLİ

1

Bir adam başka bir adamın içinden
başka bir adam denizdi o sıra
bulutlara bakıyordu
bulutlar evlerdi o sıra
kızlar çıkıyordu kapılarından
kızlar bahçelerdi o sıra
çakılların papatyalık yoluna
ve gök geçiyordu üstümüzden
ay dudaklı filika
çirişotlarınca yeşil ve pıhtılı.

2

Öpüşmenin koyunlarını
güdüyordun yamaçta
hayvan çıkartmaları
aslan köpek ve fil
bir serçe başka bir serçenin gündüzüne
mavi delikler açıyordu
yazdan düşürülmüş vişneler
bırakarak ardında
memelerin açılıyordu beyaz
duvarların beyazına.

3

Tavuklar eşiniyor.

KAHVEDEKİ ADAM

Anlaşılmalara doğru gitsem de
sararıyor parmaklarımın ucu
anlaşılmaz kalıyordum,
sarınıyordum geceyle gündüze
bir yerimde sökük
iliklemeden kalıyordum

iniyor ilk yağmuru bir semt
görünümünün anlaşılmadan anlamlara

bir deri benimkisi içerden başlayan
bir yangın dürtüsü tersyüz
gelişigüzel bir söylence
bütün bölümleri tutuklu
bütün korkuları uykusuz ve aç

çürük ihtiyarların oyduğu
taşa oyduğu boşlukta uyuklamak
denizi düşünmek seni düşünmek
çilesiz bırakıyor beni,
abanmadan bırakıyor demek çıplak
ne ki yanıyorsa ne ki kemiriyorsa
ne ki bitiyorsa ne ki zoraki
hangi su dolmuyorsa testiye
onu kalıyordum akıyordum demek
iskemleden başka bir iskemleye

bu bir görüş geçene bağlı.

BİR GEMİ

Bir gemi neden giderse engine
neden uzunsa marşandiz,
rıhtımlar istasyonlar limanlar
neden yüklüyse doluysa,
neden şişerse öpüşmenin
dudakta kalan yeri
o ısırık beklenmedik gül
o kan pıhtısı yalnızlık
o başıbozuk tutku
nedense ondan
ondan işte sadece ondan
içimdeki gariplik
gökteki bu morluk akşamüstü.

BÜYÜKANNEM

Büyükannemin evi deniz görürdü
ufacıktı beyazdı,
çıngırağı çalardı çın çın
gelenler için gidenler için,
karşıya düşerdi Ortaköy Camisi
büyükannem kucağında kedisi
pencereden bakardı
ince yüzlü saz benizli bir kadın
leylak kokardı hırkası
bahçesi yasemin.

MEKTUP

Uçuyor göklere salıncak
süzülüyor uçurtma
almış başını gidiyor balon
çocuklar oynuyor kumda

kadın çömelmiş çayıra
yanında iki afacan oğlan
ölümcül bir kıymık yüreğinde
mektup yazıyor içinden:
– Rezillik canıma yetti
işler duman
bu bataktan kurtar beni –

sığırcıklar besili
kargalar evcil
ışıldıyor bir yaz denizi gibi
otların üstünde Zaman.

BAKMAK

Tencerenin kapağını açıp
bakıyorsam
acıktığımdan değil
meraktan hiç değil
bakıyorum çünkü ölüye bakmak
kadar eski bir tutku
yemeğe bakmak derim ben
siz ne dersiniz!

ESKİ SOKAK

Kalksam oraya gitsem
eski sokağa baksam
birileri geçse tanıdık
bir otobüs içinde yolcuları
dükkânlar açık
yaza girilmiş olsa
kestaneler çiçekte
insanlar karşıki evde
denizi görsem aradan
güneşten aşktan buğudan
sırılsıklam
kalksam oraya gitsem
eski sokağa baksam!

MARKET

Bakkalı kasabı bıraktı
manava yan çiziyor
markete dadandı,
elinde tel sepet
mantarlara etlere
yabancı peynirlere bakıyor,
iki paket bulgur
yarım kilo hazır kıyma
dönüyor salına salına
sokak arasındaki evine,
ne güzel diye düşünüyor
yaşamak ne güzel
dünya ne güzel!

YİNE YAPRAKLAR

Yine yapraklar yine güller
yine güneşli yollarda yaz
yine küçük odalarda yalnızlık

benim de öyle gecelerim vardı
mavi bir deniz gibi
aşardı başımdan ay ışığı

benim de ellerim vardı
ince uzun beyaz
dokunurdum yoklardım
kapılar açılırdı önümde
içim içime sığmaz

bir kül bırakarak geçti mevsimlerim
güller yeniden açtı
uzak bir yıldız gibi kaldı
küçük odaların yalnızlığı.

RÜZGÂR

Bizim evdeymişiz İstanbul'da
yazmış bahçedeymişiz
bir kedi dolaşıyor ayakaltında
yemeklere sokuyor burnunu kovuyoruz
sıçrayarak kaçıyor otların arasından,
bir çalgı alıyorum elime
oysa ben çalgı çalmasını bilmem
ben çalgı çalmasını bilmem,
birden seni görüyorum yanı başımda
ölmemişsin daha
bizimkiler hepsi sağ
konu komşu tamam,
bir rüzgâr esiyor dağdan
arkamızdaki mor dağdan
bütün ağaçlar sallanıyor.

BÜLBÜL

Dalın üstünde gagası aralık
parmak kadar bir kuş
şarkısını kanlı bir bayrak
gibi çekiyor akşamın gönderine
kırmızı güller bırakıyor
eşiğine kapımızın

kendini seyrediyor Mayıs rıhtımdan
ışımaya başlayan suda,
deniz kokuyor üstümüz başımız
rüzgâr estikçe sokak, kahvenin içi,
gök çekildi bulut bahçesine,
yatak gece nemiyle ıslak

Yaz geliyor.

BİR KARANFİL

1

Bir karanfil eskiden burda
ne güzel kokardı!

2

Yemek içmek uyumak
bir dam altında
tıpkı karıncalar gibi.

3

Önce kendi karnımızı doyuruyorduk
sonra kedininkini.

4

İki martı geçiyor gökten
konuşarak.

UYKUNUN ARALADIĞI

Uykunun araladığı kapıdan
giriyorum düşlerin bahçesine
çocukluğun bahçesine girer gibi,
kanat sesleri dökülüyor üstüme
bir gelincik ve papatya furyası
ağaçlar sık, otlar adam boyu,
yollar dolambaçlı, saçların uzun
uzun uzun uzun,
uykumun içinde düşünüyorum:
– Yıldızlar yürüyor
gece ilerliyor sabah yakın
sonra çok geç!

DENİZ VE BALIKÇI

Dün hiç sesi çıkmıyordu denizin
bugün mırıldanıyor
yarın homurtuyla köpürebilir
oysa yalnız yaşayan balıkçı
engine bakıyor arada bir
konuşmadan duruyor günlerce.

RUKİYE

Rukiye senin gözlerin sarı
senin saçların Rukiye
deniz rüzgârları gibi güneşli eser

sen sırtında basma entari
ayağında takunya
taşlık yıkarsın Rukiye
yaz günü sabunlu sularla,
memelerin ortada
can mı dayanır buna

yaşanmıyor senden uzakta
senden uzak boynum bükük ne tat ne tuz
Rukiye'nin ve denizin sevdalısı
Rukiye'siz ve denizsiz
derbeder ve uykusuz

BEYAZLI BİR KADIN

Yamaçtaki patikadan
beyazlı bir kadın iniyor istasyona
şimendifere binip gidecek
vapurla karşıya geçecek
dolaşacak alışveriş edecek
evine dönecek yeniden
yamaçtaki patikadan,
denizdeki gemi ovadaki tren
gibi bir iz bırakacak ardında
köpük ya da duman
bir insan denizinde anıdan.

"Oktay Rifat, *Elleri Var Özgürlü€ün*'den son kitabı *Koca Bir Yaz*'a kadar yazdığı şiirlerde hayatı bütünselliği ve olanca ayrıntı zenginliğiyle yansıtabileceği yüksek bir üslup yarattı. Bu son döneminde Oktay Rifat ufkun ötesine bakarak var olmanın gizlerini okuruyla paylaşan cömert bir bilge gibidir. Adalet, özgürlük, zamanın geçişi onun hâlâ önem verdiği temalardır. Ama ilk şiirlerinin delifişek neşesi yerini filozofça bir gülümseyişe bırakmıştır."

(Cevat Çapan)

"Yaşamda en önemli şey 'essah' olmaktı onun için. Duyguda, sözde, davranışta gerçekten yana olmak, yalan söylememek, en büyük, belki de tek erdemdi. Nasıl insan yalan söylememeliyse, şiir de, sanat yapıtı da söylememeliydi. Bir onur ve varoluş sorunuydu bu."

(Samih Rifat)

"Kendiliğinden yazı'nın rastlantı ile kotardığı işbirliğinin, ana özelliği korunarak denetlenebileceğini, kısacası ultra-modern bir yazı tekniğinin klasik bir ritme uyabileceğini kanıtladı Oktay Rifat'ın şiiri; öyle sanıyorum ki bir tek Rilke'de ve belli ölçüde de Aragon'da görebildiğimiz bir ustalıktır bu, biraz da yaşlılık döneminde Montale'de. (...) Tıkızlaşan imge düzenini ve sıkışan yazıyı hepten akışkanlaştırdı Oktay Rifat şiiri."

(Enis Batur)

Takım ISBN 978-975-08-1294-1
ISBN 978-975-08-1296-5
35 TL
9 789750 812965

THQ
0245808
BON